

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadásért felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), ÜHÖI-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Közteleken.

1911. március 30. d. u. 4 órakor. Közgazdasági szakosztály ülése.

Tárgy: A mezőgazdasági statisztika reformja. (Előadó: Rubinek Gyula.)

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”

igazgató-választmányának

1911. évi április hó 1-én (szombaton), d. e. 10 órakor a Köztelek székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. emelet) tartandó rendes ülésére.

(Tárgysorozatot lásd a „Köztelek” 24. számában.)

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgató-választmányának, úgyis mint a

„Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” végrehajtó-bizottságának

1911. évi április hó 1-én (szombaton) d. e. 11 órakor a Köztelek székháza nagytermében (IX., Köztelek-utca 8. szám, II. emelet) tartandó

II. rendes ülésére.

(Tárgysorozatot l. a „Köztelek” 24. számában.)

Egyről-másról.

(Gabonapiaczi szemle. — Budapesti IX. országos gazdasági kongresszus. — Felhívás gazdatársainkhoz. — Az OMKE. beszámolója. — A Pool-szerződés.)

A budapesti tőzsdén a hét elején erőteljesebb hossz-irányzat fejlődött ki, nyilván azért, mert vasárnapról erősebb késői fagyokról érkezett hír a vidékről. Hatalmas forgalom fejlődött ki

a papirosbuza-üzletben, nagy tételek cseréltek gazdát. A készáru-piaczon annál esendesebb volt a forgalom, bár az áralakulás itt is lépést tartott a határidőüzleti áralakulással. A hét közepén az irányzat veszített szilárdságából és szerdán már körülbelül a múlt hét végei színvonalra emelkedtek az árak. Általában tapasztalható, hogy a gabonapiaczi áralakulás hamis alapon épült és épül már hetek óta. A piacon azzal alig törődnek, hogy van-e és mennyi még a rendelkezésre álló készáru, a figyelem ugyszólván teljesen az új, a még ilyen gyenge vetések felé fordult és nap-nap után csak azt lesik a tőzsdén, hogyan nő a vetés? Arról azonban, hogy a közeli terminusok lebonyolításánál lesz-e készáru, lesz-e elegendő mennyiségben, úgy látszik ma még nem gondolnak. A zöld vetésekre kombinálni ma még nagyon is problematikus dolog, késői fagyok voltak és valószínű, hogy ennek nyoma is maradt a vetéseken, egérkár is volt, ennek is megvan a maga nyoma, az azonban mind eltörpül ma a készáru elégséges, vagy elégtelen voltának kérdése mellett. A budapesti malmok üzemkorlátozásának további fenntartása kényszerhelyzet következménye. Nem a lisztüzlet rossz, ez még csak kielégítő lenne, hanem a készáru hiánya az, amely erre a drága mulatságra kényszeríti a malmokat. A hajózás megnyílt és a várva várt nagy buzatételek csak nem akarnak Budapestre jönni, de hogy is jönének, mikor vidéken a malmok tárt karokkal veszik fel a készáru és pesti paritáson felül fizetnek. A nemzetközi gabonapiac szilárd. Az Egyesült-Államokból szintén érkezett panaszos jelentés a késői fagyokról, az ennek nyomán jelentkezett kár azonban nem jelentékeny.

Az OMGE. igazgató-választmánya, úgyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága a múltévi december hó 12-iki szövetségi nagygyűlés határozata folytán tudvalevőleg kimondotta, hogy a Magyar Gazdaszövetséggel, az országos mezőgazdasági szövetségi központokkal és a GEOSz. kötelekébe tartozó vidéki társaságokkal karöltve f. évi május hó 6., 7. és 8. napjain a buda-

pesti székesfővárosi Vigadóban országos gazdasági kongresszust rendez, amely az OMGE. vezetése alatt eddig megtartott országos kongresszusok sorában a kilencedik lesz. A nagyszabásúnak ígérkező tavaszi gazdasági gyűlés célja mindama törvényhozási, közigazgatási és társadalmi intézkedések, teendők és reformalkotások beható megvitatása, amelyek egyrészt mezőgazdasági termelésünk fokozása és belterjesebbé tétele érdekében kívánatosak, másrészt pedig a mezőgazdasági termények czélszerűbb értékesítésének szervezésére szükségesek.

Igazgató-választmányunk a kongresszus előkészítésére rendező-bizottságot küldött ki, amely hétfőn, f. hó 27-én tartja alakuló ülését, azután nyomban megalakul a kongresszus öt szakosztálya, amelyek letárgyalják az előterjesztendő határozati javaslatokat, míg a teljes erővel meginduló szervezési munkálatokra permanens végrehajtó-bizottság fog kiküldetni. A felkért illusztris előadók egész sora a legnagyobb buzgalommal és lelkesedéssel látott hozzá a napirendre tűzött tárgyak feldolgozásához, most már csak gazdasági közönségünkön a sor, hogy minél tömegesebb részvételével fokozott súlyt és jelentőséget adjon a gazdasági gyűlésnek, amely évekre szóló munkaterv, hazai gazdatársadalmunk jövő tevékenységét egységesen irányító agrárprogram ki-dolgozására van hivatva.

Reméljük, hogy gazdatársadalmunk legszélesebb rétegei felismerik az alkalom fontosságát és hogy mind a résztvevők számát, mind a tárgyalások színvonalát tekintve, a kilencedik gazdasági kongresszus teljesen méltó lesz az 1895. évi III. országos gazdasági kongresszushoz, amely a magyar agrármozgalmak történetében tudvalevőleg fordulópontot jelentett. A napirendre toluó kérdések egész sorozata szinte kényszerítő erővel megköveteli, hogy velük szemben a magyar gazdasági közönség egyetemének állásfoglalása hivatalos kifejezésre jusson. Nem lehet ennélfogva kétséges, hogy az OMGE. vezetőségének a rendezőbizottság jövő heti üléséből kibocsátandó felhívása országsszerte élénk visszhangra talál és május havában ezer meg ezer

MAGYAR ■ ■

Gazdasági és kerti ■ ■

MEZŐGAZDÁK ■ MAGYAR

SZÖVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása.

magyar gazda ad egymásnak a székesfővárosban találkozót. Addig is, míg a kongresszus részletes programját legközelebb közlésük, tudatjuk, hogy személyenként 10 (tíz) korona tagdíj egyidejű beküldése mellett a kongresszusra való jelentkezéseket már most elfogad az OMGE. titkári hivatala.

Föltéve, hogy széles ez országban akadna valahol olyan gazda, aki a tömörülés szükséges volta és a mezőgazdasági érdekek nyomatékos hangoztatásának időszereése felől kétségben volna, annak szives figyelmébe ajánljuk az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés most közzétett beszámoló jelentését, amely a merkantilista tábor e harcziás szélső szárnyának multévi hadakozásairól és fennhangoztatott diadalairól számol be az OMKE. április 2-án megtartandó nyolczadik rendes közgyűlésének.

Aki a Sándor Pálék okuláréját gyanútanul az orrára engedi illeszteni és azon keresztül olvasgatja hazánk mult évi közgazdasági eseményeinek krónikáját, megtudhatja, hogy Magyarországon tavalyig valami rettenetes „kereskedelmellenes” irányzat uralkodott, amit a mostani kormányval bekövetkezett rendszerváltozásnak sikerült csak megbuktatnia. Mert tudni kell, hogy aki az OMKE-vel nincs egy véleményen, az a Sándor Pálék külön szótára szerint — a kereskedelem és a haladás ellensége. Pedig hogy mennyire nincs közéletünk számottevő faktoriban kereskedelmellenes irányzat, legjobban igazolja az a tény, hogy még az OMKE. agitációjá sem tudott a kereskedők egyetemével szemben ellenszenvet kelteni.

Büszkén sorolja fel az OMKE. jelentése a tavalyi képviselőválasztásokon, az egyenes adók reformja és a perrendtartás kérdésében elért sikereit. Sőt a drágaság ügyében ankéteken és sajtó útján velünk megvívott mérkőzését is sikerei közé sorozza, ami alighanem — sajtóhiba lesz. A mostani kormányból kivált Lukács László, Székely Ferenc és Hieronymi Károly állanak az OMKE. gráciájában, de a jelentés egyes kevésbé diszkrét részleteiből kitűnik, hogy ez a barátság kölcsönös és a közmondás ellenére nem is éppen apró ajándékok tartják melegen. Így az adótörvények életbeléptetésének elhalasztása és kilátásba helyezett revíziója, a bortörvény megígért módosítása és az a sok kisebb-nagyobb kedvezmény, aminek kivívásával a jelentés eldicsekszik, lélektanilag érthetővé teszik, hogy az OMKE. új korszak hajnalhasadását látja ebben az irányzatban. Persze még mindig nem jött el az igazi aranykor s előfordul itt-ott, hogy nem egészen az OMKE. akarata szerint foly a dolgok rendje. Nem sikerült például az agrárvédelem áttörése, nem volt teljes egészében fenntartható a kereskedők eddig élvezett bírói illetékességi privilégiuma az új polgári perrendben és nem sikerült — ami az OMKE-nek talán legjobban fáj — megakasztani a fogyasztási szervezetek fokozatos fejlődését és terjeszkedését. Hát legalább azzal könnyítenek magukon, hogy „mesterséges te-

nyésztés“-t emlegetnek és felpanaszolják a szervezetek nagy alkoholfogyasztását. Kár, hogy egy lappal előbb örömeiknek adnak kifejezést a koresmák vasárnapi nyitvatartását tilalmazó törvényhatósági szabályrendeletek belügyminiszeri érvénytelenítésén, mert így a humánus felbuzdulás alól nagyon is előkandikál a konkurrensszorongó lólába. Sokáig folytathatnók a többnyire régi nótákat fújó jelentésben tallózásunkat, de beérjük azzal, hogy még csak egy csodabogarat tűzünk tollhegyre. Vagy nincs-e ellenállhatatlan humor abban, hogy az OMKE. azért sürgeti az élelmiszerhamisítási törvénynek saját szakvéleményei értelmében való revízióját, mert „a hamisítások rendszerint nem a kereskedelem, hanem a termelők körében fordulnak elő és aztán mégis a szegény, ártatlan kereskedő szenved meg értük!” Ez az egy példa valóságos tükörképe az OMKE. egész hadakozási módszerének, amely bizony szemközt fog bennünket találni ezentul is, anélkül, hogy a tisztességes kereskedelmet, ezt az annyira fontos és szükséges közgazdasági tényezőt támadnók, amidőn egyes tulszásokkal, egyes kinövésekkel vagy visszaélésekkel szállunk szembe.

Hosszabb idő óta foglalkozik a sajtó a magyar belügyminiszer és az északnémet hajózárságok között létrejött szerződés ügyével, magát a szerződést azonban mindeztideig zár alatt tartották s így nem volt módunk annak megbírálására. Most végre a „Budapest” című lap szószerint közli a szerződés szövegét, régtől e közlést követőleg pedig kritikai véleményeket is közöl Kossuth Ferencz, Baross János, Batthyány Tivadár gróf, Polónyi Géza, Szemerecsányi György országgyűlési képviselőktől és Buday Barnától, lapunk felelős szerkesztőjétől. Valamennyien élesen elítélik a szóbanforgó szerződést, mely képzeltetetlen könnyelműséggel szolgálta ki a magyar kivándorlást idegen üzleti vállalatoknak, lemondván a magyar államhatalomnak a törvény értelmében gyakorolandó ellenőrzői jogáról is. A „Budapest” közlései az egész napisajtóban kinos feltűnést keltettek s immár kétségtelen, hogy ezek után a Pool-szerződés ügye mielőbb a parlament elé kerül.

Részünkről eleve is kijelenthetjük, hogy ezt a szerződést károsnak, sőt veszedelmesnek tartjuk, mert a törvénynek éppen azokba az intézkedéseibe ütközik, melyek legalább a tiltott kivándorlást igyekeztek megakasztani. A szállító vállalatok külföldi kivándorlási üzleteiket nem vetik a magyar állami ellenőrzése alá, mint ezt a törvény rendeli, tehát a szerződés megsértése nélkül tiltott és büntetendő kivándorlási üzletekkel is foglalkozhatnak. Emellett a szerződés a törvény szövegének és szellemének sokszoros megsértésével több olyan kedvezést biztosít az engedélyezett társaságoknak, melyek rendkívül alkalmasak a kivándorlás mesterséges fokozására.

Szomorú dolog, hogy ilyen szerződés létrejöhetett! Ennek következtetését most már egy esztendeig túrnunk kell, de egy év múlva a szerződés felmondható, a szerződés fenntartása

ellen megindítandó mozgalom tehát még sem vész kárba. Az OMGE. igazgató-választmányja legközelebbi ülésén fog foglalkozni a kérdéssel.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MŰTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Mi a németek véleménye a Campbell-féle talajmivelőrendszeréről.

A „Köztelek” 1911. évi 15-ik számában a gyorsírók jóvoltából önmagammal ellentmondásba keveredtem. Mig ugyanis az e számban rövidítve leközölt és az OMGE. növénytermesztési szakosztályának folyó évi február hó 6-án tartott előadásom folyamán a Campbell-kérdést már teljesen tisztázódottnak vallom, addig ugyan-e szám első oldalán közölt vita zárószavaiban azt mondatja velem a gyorsíró, hogy a Campbell mívelésről még végleges ítéletet nem lehet mondani.

Ez utóbbi mondást azonban sajátmagammal vissza kellene vonatnom, ha egyáltalában mondtam volna, mert a Campbell-talajmivelőrendszer értékét a mi viszonyaink közt teljesen tisztázottnak látom, mint tisztázottnak látja mindenki, ki e kérdéssel behatóan és objektíve foglalkozott. És mindazok, kik ezt tették, rájöttek, hogyha tanulhatunk is Campbelltől, szolgálailag őt holmi hozzánk be nem illő dry farm gazdálkodás meghonosításával nem követhetjük és holmi 100—250%-os termésemelkedéseket nem remélhetünk rendszerének átvételével.

Érdekes jelenség, hogy az utóbbi időben a növénytermesztés terén felmerült egy új eszménél sem élcsédtek ki a nézetek annyira, mint épp a Campbell-talajmivelőrendszerrel: de viszont talán egy újdonságról sem volt a vele behatóan foglalkozó szakemberek ítélete oly egybehangzó, mint épp a Campbell-szisztémáról.

A Campbell-kérdéssel szakembereink közül legbehatóbban foglalkozott Kerpely Kálmán; a Campbell-rendszerrel táplált nézetei a Köztelek olvasói és az OMGE. tagjai előtt szakközleményei és előadásai révén eléggé ismeretesek, így tehát azokat itt nem kell megismételnem.

Kerpely teljesen önállóan, azaz egyéb kutatóktól függetlenül dolgozott e kérdés felderítésében; viszont tőle függetlenül dolgoztak a Campbell-kérdés kiderítésén a németek. Annál meggyőzőbb, hogy a német kutatások a Campbell-talajmivelőrendszernek a mi viszonyaink közt való értékéről teljesen olyan eredményre vezettek, mint a hazánkban ezirányban végzett tanulmányok.

Hogy ezt kimutassam, a mezőgazdaság terén elismert két német szaktekintélynek és pedig egy gyakorlati talajmivelőnek és egy tanárnak erre vonatkozó fejtegetéseit kívánom csak ez alkalommal ismertetni. Az első E. Bippart Arnstadt, aki speciális talajmivelőeszközöket konstruált és akinek neve nálunk főleg altalajporhanyító ekéje révén ismert, a másik pedig W. Strecker dr., a lipesei egyetem tanára.

A lefolyt idény tapasztalatai beigazolták, hogy mégis a

CASE az igazi SZÁNTÓGÉP.

A CASE GÉP

**csövei nem folynak
kazánja nem megy tönkre
nincsen tuleröltetve.**

15 év tapasztalata a Case járvaszántógépeket minden más versenyyártmány fölé helyezte.

Vezérképviselet: Hahn Arthur és Társai Budapest, VIII., Ü1161-ut 52K.

Bipp
bell-re
kötötte
„Tuc
tavasz
Ekkor
ritő alk
szántás
kötötte
felette
son be
Ezt pe
inkább
nál. Az
hoz, ho
is foga
péppé
lefolyik
vályog
sem a
réteggé
sére né
az ősz
föld a
megüle
szántott
alkalma
a Camp
hanyó
folyam
oly egy
kor a s
a téli n
lása ne
Campbe
magot a
vetni,
magvaka
sok lesz
sekélye
tömöríté
előtt le
után a
hamar e
szerelt
rendesen
csocsorsh
alkalmaz
használt
Maienae
a nedve
kikelni
különöse
sokan e
azzal, h
mélyen
csak elo
lőhusba
a nézet,
kell, ho
mélyen
mutatja
gyökerek
kötött. A
az nem
ellátni, n
hajszálc

*) E. B.
Berüksich
f. Landwi

Refer
világos
tésekk

Bippart nemrég így nyilatkozott*) a Campbell-rendszer értékéről nem tulságosan száraz, kötöttebb talajokon:

Tudjuk, hogy a jobb kötött talajnemeket a tavasziak alá már ősszel fel kell szántani... Ekkor azonban nem szükséges minálunk a tömörítő alkalmazása, sőt annak használata az őszi szántásra inkább káros, mint hasznos lenne. A kötöttebb agyag-, szivály- és vályogtalajainknál felette fontos, hogy a fagy jó mélyen hatolhasson bele a talajba, hogy azt jól felporhanyítsa. Ezt pedig magházakban hagyott talajfelszinnél inkább lehet elérni, mint egy apróra elfogasztotttal. Azonkívül az eső és hóolvadás annyi vizet hoz, hogy egy összetömörített talaj a vizet nem is fogadhatja magába, hanem a vizet a talajt péppé iszapolja össze, míg a fölös nedvesség lefolyik róla. Ismeretes, hogy egy péppé ázott vályog vagy agyag kiszáradása után kőkeménynyé, sem a levegőt, sem a vizet át nem eresztő réteggé válik, amely állapot a növény fejlődésére nézve a lehető legkedvezőtlenebb. Ellenben az ősszel felszántott és barázdában meghagyott föld a víznek magába való szívása folytán eléggé megülekszik tavaszra... Ezért az ősszel megszántott talajon tavasszal sem jöhet a tömörítő alkalmazásba. Ellenben tavasszal és nyáron is a Campbell által előírt 2 hüvelyk vastag porhanyó védőréteg előállítása a fontos. A nyár folyamán lecső csapadék nem oly kiadó és nem oly egyenletesen eloszló, hogy a növényzet olykor a szárazságtól ne szenvedne és hogy ezért a téli nedvességnek a talajban való konzerválása ne lenne kívánatos... A védőréteget, mint Campbell előírja, a vetésig fenn kell tartani. A magot a nyirkos, megüledett talajrétegbe kell vetni, mint Campbell megkívánja, de egyes magvakra nézve mégis a 2 hüvelyknyi védőtakaró sok lesz, főleg ha eső éri vetés után. De lehet sekélyebben is vetni és a magot mégis összetömörített rétegbe hozni úgy, hogy vagy vetés előtt lehengerezzük az egész táblát és vetés után a porhanyó réteget a sorok között csakhamar előállítjuk, vagy hogy sorhengerekkel felszerelt vetőgéppel vetünk, de nem úgy, mint rendszeren, hogy tudniillik a sorhengerek a csoroszlyák mögött, hanem azok előtt legyenek alkalmazva. A géptechnikának nem eshet ily használható gépek szerkesztése nehezére. Mint *Matenaers* is Campbell-rendszerénél kiemelte, a nedves talajrétegre vetett mag gyorsan fog kikelni... Rá kell mutatnom egy hibára, melyet különösen a tavaszi talajelőkészítésnél nálunk sokan elkövetnek: sok gazda nem tud betelni azzal, hogy a tavaszi vetés előtt a földjét lehető mélyen felgrubberolja. Ez a fölös munka nemcsak elodázza a tavaszi vetést, hanem sok drága lóhusba kerül, míg a vetésre káros. Téves az a nézet, hogy a finom gyökereknek laza talaj kell, hogy behatolhassanak. Minden tarlón a mélyen felszántott barázda ennek ellenkezőjét mutatja. Az egész talajréteget mélyen le finom gyökerek hálózák be, noha a talaj kemény és kötött. A mélyen lazított talaj hátránya, hogy az nem képes a gyökérzetet a mélyből vízzel ellátni, mert hiányoznak a vizet szállító finom hajszálcsövek. A fiatal vetés ilyen hibásan kezelt

*) E. Bippart, Rationelle Bodenbearbeitung unter Berücksichtigung von Campbells System, Monatshefte f. Landwirtschaft 1910. 6. füzet.

talajon addig nyavalyog, míg egy átható eső a kellő ülepedettséget elő nem állítja. Eltekintve egyéb hátrányos következményektől, a tavaszi szántás már a tulságos lazítás és a kapilláris üregek hiánya miatt is hibáztatandó. De ha kivételesen kötöttebb talajon mégis tavasszal kell szántanunk, akkor a tömörítő segédesszköz lesz a kellő kapilláritás előállítására. Ősszel a föld a burgonya kiszedése folytán annyira fel-lazulhat, hogy a belevetett őszi csak teng és könnyen kifagy. A talajtömörítő által az ilyen hibás strukturájú talajon segíteni lehet... A töze-ges talajoknak baja a tulságos lazaság, melyet hosszú pihentetés sem mulaszt el. Gondolom, hogy ily szántókra a tömörítő alkalmazása elő-nyös lehet. Eltekintve azoktól a kivételes esetek-től, egyébként az Arid-Amerikában a talajnak Campbell rendszere szerint való megmunkálá-sához megkívánt tömörítőre nálunk szükség nincsen, hogy a szántónkat Campbell rendszere szerint előkészítsük. Mert ezt a nálunk is ismert eszközökkel a nálunk uralkodó meteorológiai viszonyok figyelembevételével teljesen el bírjuk érní.

Strecker pedig az 1910. évben megjelent: „Die Bodenbearbeitung“ című munkájának 141—142. oldalán a különféle hengereknek és a hengerezés feladatának ismertetése után így emlékezik meg a tömörítő rendeltetéséről:

„A henger rendeltetése nemcsak a talaj össze-nyomása és elapítása legyen, hanem a henger úgy is dolgozzon, hogy a talajnak a különböző rétegeiben a növényfejlődésnek a legkedvezőbb strukturát megadja. Ez a gondolat talán legelő-szőr az A. Küster planet-csillaghengerén jutott kifejezésre,*), aki az összenyomott talajt a henger munkájával egyidejűleg úgy akarta előkészíteni, hogy a talaj felső rétege lazán nyugodjon az alsó, tömöttebb rétegen, hogy ezáltal a talajnak megadja a vízgazdálkodása szempontjából leg-megfelelőbb fizikai állapotot. Még élesebben jut kifejezésre ez a sokoldalú munka a tömörítő által, amelylyel egy laza rétegnek előállítását egy összetömörített és ezáltal a talaj legked-vezőbb strukturáját még a legjobban lehet elérni.“

A 179—181. oldalon pedig: „A henger alkalmazása a vízkonzerválásra mindig nagy befolyás-sal lesz és azért tisztában is kell lenni a hengerezés hatásáról. Tisztán a henger mikénti alkalmazásától függ az, vajjon a talaj víztartal-mát csökkenteni vagy állandóan fokozni akarjuk. Az első esetben könnyű hengerrel a talajnak csak a tetejét nyomjuk össze, az utolsó eset-ben pedig oly összetömörítést alkalmazunk, mely a talaj mélyebb rétegeire is kihat, de utána a talaj felületét fogással, kapával vagy kultiváto-rokkal fellazítjuk. Az Amerikából hozzánk hozott tömörítő alkalmazásával azonban mindkét esz-kőzt eme eggyel pótolni lehet és a nálunk (Németországban) történt oly gyors bevezetése a legjobb bizonyíték nagy használhatóságára nézve.“

„Az „altalajtömörítő“ elnevezés szerencsét-lenül van megválasztva, mert ez eszköznek semmi köze az altalajhoz, hatása nem terjed

*) Jólval régebbi a nálunk is jól ismert tuskéhenger, mely sajnos nem részesül a gazdák részéről a kellő méltánylásban. A Küster-féle csillaghenger különböző nagyságu és különféleképpen kicsipkézett, fogazott gyűrűkből álló henger. Gy.

az altalajig és rendeltetésének megfelelően in-kább „barázdátömörítő“-nek nevezhető. Az ök-pereméjű keréktalpak lefelé és oldalt is a talajt lenyomkodják az ottani összes üregekbe és egy záródó porhanyó struktúra keletkezik, amely a fel nem lazított altalajjal az összefüggést helyre-állítja. A kroszkill-és cambridge-hengerek is bírják a talajt „tömöríteni“ de egyben a talaj felületét is összenyomják, amelyet azután a fogással kell ismét felporhanyítani.“

„A tömörítő másképp dolgozik. A forgó kerék-peremek koszorúik által felemelt talaj nagyobb hantokban a felületre hull, úgy hogy a barázda alsó, tömörített része a felső rész lazításával lesz beterítve. Utána tehát a fogasolás meg lesz takarítva, a normális strukturát egy mive-llettel kapjuk meg. A tömörítővel egymagában a normális strukturát sokkal hamarabb lehet előállítani, mint hengerrel és fogással, amelynek munkája után mindig a talaj megüledését kell bevárni. Az előadottak nyomán a tömörítő a könnyebb talajokon képes lesz a hengert és fogast helyettesíteni. De a kötöttebb talajokon is sokszor jó szolgálatot fog tenni. Ahol például tavaszi alá a tavaszi szántást nem lehetett el-kerülni, a tömörítő segítségünkre van a normá-lis struktúra előállításában; lehetőleg még az-nap kövesse az ekét. Semmi más eszköz nem képes a hajcsövességet és a védő laza takarót és vele a talajbeeredettséget úgy előállítani, mint a tömörítő. Más alkalommal ismét ősszel az őszi vetés előtt, közvetlenül az eke után következhet, amikor duplán járva, a normális strukturát a legjobb módon előállítja. Itt annál inkább lesz segítségünkre, minél jobban sürget az idő, mert a frissen szántott talajt hamarabb hozza a vetés által megkívánt normális strukturába, mint ahogyan a henger és fogas bírja. Hasonló ok-ból nagyon való nagyon laza, például töze-ges talajokra, vagy oly talajra, mely az elővetemény által tulságos laza, még hosszú hevertetés által sem kiküszöbölhető strukturát kapott, ahol tehát az ősziéknél a könnyebb kifagyás veszélye fenyeget.“

A 191-ik oldalon: „Ha azonban az elővete-mény a talajt nem hagyja vissza olyan előnyös állapotban, hogy a talaj omlós szántást ad, akkor egy ilyen kemény talaj felszántásának nincs értéke, mert a felszaggatott göröngyökből porhanyó stukturát előállítani nem lehet. A talaj megkeményedése és a megkeménykedés fokozó-dása csak úgy szüntethető meg, hogy a víznek alkalma nyújtatik a kemény talajba behatolni és azt meglágyítani. Ez a már elmondott módon egy laza takarónak megteremtése által történik, amelynek beárnyékolása alatt a talaj annyira el lesz látva nedvességgel, hogy pár hét múlva a szán-tás 12—15 cm. mélységig lehetővé válik. A here is a talajt javarészt kötöttebb strukturában hagyja vissza, mint a kapás- és hüvelyesnövé-nyek. Épp azért lekerülte után egy felső porhanyó rétegen megteremtése, tarlójának feltörésével a legmegfelelőbb módja annak, hogy a hereföld-et a normális struktúra megteremtésére alkal-massá tegyünk. A talaj pár hétig meghántva, porhanyóvá válik és esetleg a második szántás előtt adott fogasolással vagy kultivátorral való megjárással a gyökérmaradványokat jobban lehet a felületre hozni, úgy hogy azután jól alá lesznek takarva és nem állanak elő üregek.“

KEMNA szabadalmazott **FORRÓGŐZEKÉI**

SCHMIDT mérnök doktor hírneves füstöső-tulhevitőjével

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítőképesség, mint tartósság tekintetében messze felülmúlnak és lényegesen kevesebb szénét fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségve-tésekkel készséggel szolgál

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Váci-körút 51. szám.
Sürgőnyczim: KEMNA, BUDAPEST. Telefon 91—21.

„Ha nagyon kötött vályog- vagy agyagtalajokat mindjárt mélyebben szántottunk anélkül, hogy a laza takarót előállítottuk volna, akkor az éppen nem idő- és pénzbeli megtakarítás, mert csakhamar reájövünk arra, hogy a feltört rögszántó elmunkálása sok munkát és bosszúságot okoz. Kérdéses, vajjon ily esetben is a tömörítő még kimenthet és vajjon egy kiszáradt talajt képes-e összetömöríteni; nekem ez esetben alkalmasabbnak látszik - a Nacke-féle nehéz szegeshenger.“*)

Strecker téved abban, mikor azt állítja, hogy a tömörítő elvégezi egyszerre a henger és a fogas munkáját, azaz hogy a tömörítő után nem kell fogasolni. Ez talán csak a teljesen laza, egyoldalú homoktalajokra áll, ha szárazak. Sőt maga Campbell is előírja, hogy a tömörítőt nyomban kövesse a fogas. Hogy miért, annak magyarázatát Kerpely adta meg (Köztelek, 1909. 886. old.) abban, hogy a tömörítő ékalku kerekei nyomán a talaj, barázdolt felületű marad és e kis barázdák alsó, összenyomott része utat nyit a talajvíz elpárolgásának. Ha tehát ilyen barázdoltan marad a föld, a tömörítő is, mint a többi henger, a talaj kiszáradását mozdítja elő, tehát ha a talajnedvességet konzerválni akarjuk, a tömörítés után is csak úgy kell fogasolni, mint bármely más hengerezés után.

Egyébként pedig úgy Bippart és Strecker, mint a tőlük teljesen függetlenül dolgozó Kerpely a Campbell-rendszer értékét illetőleg teljesen egy nézetben vannak; e nézet helyességét megerősítették ama jelentések, melyeket a gyakorlati gazdák az általuk végzett Campbell-kísérletek eredményéről az országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomáshoz beküldtek. Ezek alapján a Campbell-mivelés értékét a mi viszonyaink közt tisztázottnak kell elfogadnom.

Gyárfás József.

Burgonya-mütrágyázás homoktalajon.

A „Köztelek“ levélszekrényében többen érdeklődtek, hogy a burgonya alá homoktalajon milyen mütrágyákat kell használni. A rövid választat annakidején megadtam, de nem tartom feleslegesnek a debreczeni gazdasági akadémia gazdaságának homoktalaján 1910-ben a burgonya mütrágyázásával elért eredményeket röviden közzétenni.

A burgonya zöldtrágyába került. Az őszi rozstarlójába 1909. évi július 14-én laposmagvú fehér csillagfürtöt vetettünk zöldtrágyának és pedig kísérlet céljából a tarló egyszerű megtárcsázása és megfogasolása után. Ez a talaj-előkészítés nem bizonyult elegendőnek, mert a csillagfürt a tárcsázással sekélyen felporhanyított rozstarlóban — az időközben kapott egy-néhány kiadó eső daczára — nem volt képes erőre kapni s november 2-án leszántva, kat. holdanként 50—60 q-nál nagyobb tömeget nem adott. Hogy itt csak a talaj igen sekély meg-

*) Gyártja: A. Kluckhon, Lage in Lippe.

különlegesen kellett a baj okát keresnünk, kitűnt abból, hogy egy másik táblán, a 16 cm. mélyen megmunkált földbe vetett csillagfürt erőteljesen nőtt és 120 q-ás tömeget adott, ami a tarlóvetésű zöldtrágyánál — a mi viszonyaink között — már jelentékeny mennyiség.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a burgonya alá szánt zöldtrágya nem a legjobban sikerült és így csak mérsékelt mennyiségű nitrogént hoztunk a földbe, elhatároztuk, hogy az eredetileg tervbe vett kálifoszfát-mütrágyákön kívül nitrogéntrágyát (chilisalétromot) is fogunk adni.

A 18°/o-os szuperfoszfátot (kat. holdanként 140 kg.-ot) és a 40°/o-os kálisót (kat. holdanként 120 kg.-ot) 1910. évi márczius 7-én mütrágyaszórógéppel szórtuk ki és tárcsázással munkáltuk a földbe; a tárcsázást rendes szokás szerint a fogas követte. A chilisalétromot (kat. holdanként 80 kg.-ot) a burgonya első kapálása előtt adtuk. Megjegyzem, hogy az őszzsel szántott burgonyaföldet a tavasz folyamán nem szántottuk, csak ismételt tárcsázással és fogasolással készítettük elő a vetésre. Az „Imperator“ burgonyát április 16—18-án ültettük ki fészek-vájógép után, 50/40 cm.-es kötésben. Apolása kikelés utáni fogasolásból, két kapálás és két ízben fokozatosan adott töltögetésből állt.

A mütrágyázási eredményeket könnyebb áttekintés végett táblázatos kimutatásba foglaltam össze.

Burgonya-mütrágyázási eredmények.

Trágyázás megjelölése	Katasztrális holdanként						
	Gumó-termés	Termés-többség trágyázatlannal szemben	Termés-többség értéke 100 kg. á 3 kor.		Trágyázás költsége	Költség levonása után fennmaradó jövedelem	Keményítő-törmés
			K.	f.			
	métermáza						kg.
Trágyázatlan	73.8	—	—	—	—	—	1387
80 kg. chilisalétrommal	83.9	10.1	30	30	22	18	1577
140 kg. szuperfoszfát + 80 kg. chilisalétrom	89.5	15.7	47	10	35	12	1581
140 kg. szuperfoszfát + 120 kg. 40 ^o /o-os kálisó	102.8	29	87	—	29	58	1840
140 kg. szuperf. + 120 kg. kálisó + 80 kg. chilisalétrom	109.8	36	108	—	51	57	2108

A terméseredményekből kitűnik, hogy homoktalajon a szuperfoszfáttal kapcsolatos kálitrágyázásnak van a legnagyobb jelentősége, mert a burgonya mint tipikus káliónövény nemcsak sok káliumot kíván és vesz fel a talajból, hanem ezt a talajkészletből — a többi kapásnövényekhez viszonyítva — nehezebben tudja felvenni. A homok pedig már természetből fogva káliumban szegény és így a burgonya kálitrágyázása — szuperfoszfáttal — a jövedelem fokozásának egyik legbiztosabb módja. A burgonya legjobb kálitrágyája a 40°/o-os kálisó, melynek 100 kg.-ja 12—13 koronába kerül, tehát nem drága.

A burgonya a legnagyobb gumó- (és keményítő-) termést a három mütrágya együttes alkalmá-

zásával adta, de mert a chilisalétrom drága, a jóval nagyobb mütrágyázási költségek arányában a jövedelem mégsem volt több, mint a chilisalétrom nélküli kálifoszfátos részekben, ha csak a gumótermés nagyságát nézzük. Első helyen áll azonban jövedelem szempontjából akkor, ha a kat. holdanként produkált keményítő mennyiségét vesszük alapul, ami a burgonya ipari feldolgozásánál mindenesetre igen fontos tényező. A 80 kg. chilisalétrom (különösen egyszerűen kiszórva) a mi talajunkon már soknak bizonyult és valószínűnek tartom, hogy kat. holdanként 50—60 kg.-os sortrágyázással jobb eredményeket értünk volna el a jövedelmezőség szempontjából, mert a zöldtrágyázással, ha nem is a legjobban sikerült, mégis vittünk annyi nitrogént a talajba, hogy kevesebb chili is elegendő lett volna a 100 métermázas termés előállítására.

Külön nitrogéntrágyát a burgonyának tehát csak akkor kell adni, ha azt nem közvetlenül istállótrágyás, vagy jósikerű zöldtrágyás földbe vetjük. Ilyenkor a kálifoszfáton kívül 80—100 kg. chilisalétromot is kell adni. Ha a burgonya ellenben istállótrágyával erősen megtrágyázott földbe kerül, akkor a szuperfoszfáton kívül különös nitrogéntrágyára — különösen a mi szárazabb klímánk alatt — nincs szükség, sőt még a kálitrágyát is csökkenthetjük felemennyiségére. Esetleg még utóbbit is elhagyhatjuk, ha jöminőségű és jól kezelt istállótrágyát (nem pedig

kiszáradt szalmát) hordunk ki, melyből a káliumban gazdag hig ürülék s ganajlé veszendőbe nem ment, hanem a trágyával együtt kikerült a földre. Ilyen esetben a burgonya alá, még homokos földön is, csak szuperfoszfátra lesz szükségünk. Zöldtrágyázás esetén azonban a szuperfoszfáton kívül káliit is kell adni, vagyis utóbbit elhagyni nem szabad; itt csak a külön nitrogéntrágyát takaríthatjuk meg. Végül ha szerves trágyát nem adunk, akkor mind a három táplálóanyagot (foszfort, káliumot, nitrogént) mütrágyákkal kell pótolni, hogy bő terméseket kaphassunk. Kerpely Kálmán.

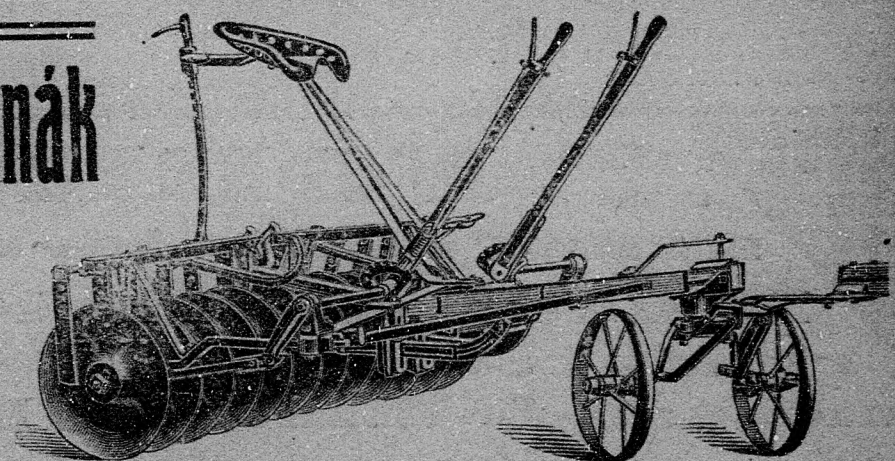
Kétséget nem szenved a hullámos tárcsájú tárcsásboronák

tagadhatatlan tökéletes munkája. Minden gazda elragadtatással nyilatkozik az elért eredményről, miért is mielőtt szükségletét tárcsásboronákban fedezné, győződjön meg a hullámos tárcsájú tárcsásboronák szerkezeti és munkateljesítési előnyeiről. Ez tény, és nem reklám.

Ajánlattal készséggel szolgál:

BÄCHER RUDOLF — MELICHAR FERENCZ

Magyarországi vezérképviselő **SZÜCS ZSIGMOND** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Az öszvérlábu sertés.

Nevét körme alakjától kapta. Lába nem csülökben, azaz nem párosujjban végződik, hanem az öszvér patájához hasonló szaruban, mint a 77-ik ábrán látható.

Körmének alakja miatt nem volna érdemes megemlékezni róla, hanem olyan sajátságot tulajdonítanak e sertésnek, amely figyelmessé teszi a gazdát. Azt mondják, hogy ez a fajta sertés ellentáll a sertésvésznek. A „Köztelek”-ben is így mutatta be azt régebben egy cikk. Ennek a cikknek alapján kérdeztem meg Ohio állam gazdasági akadémiajától Elek Emil, a „Patria” igazgatója felszólítására, hogy valóban mentese-e a kolerától ez a fajta sertés. A válasz szerint az akadémia igazgatója nem ismeri ezt a sertést. Az amerikai szaklapokban több tenyésztő cikket olvastam erről a sertésről. Közülük néhány igaznak mondja, hogy e sertést a vész nem bántja, másck tapasztalata ezt nem igazolta. A nézetek tehát ellentétesek.

Egyik tekintélyes szaklapban most jelent meg F. D. Coburn-nak, Kansas állam földmívelésügyi miniszterének cikke erről a sertésről. Ezen cikke alapján ismertetem a sertést.

Nevezett 12—15 évvel ezelőtt hallotta az öszvérlábu sertésről, hogy Texas állam egyik másik helyén tenyésztik. Azután hallotta, hogy tenyésztik az Indian Territory-n, Arkansásban, Missouriban, de csak kisebb mérvben és később hallotta, hogy Indiana államban tenyésztik nagy számban, ahol kedvelik és némely gazdának csak ez a fajta sertése van.

Eredete teljesen ismeretlen. Jó tulajdonságai miatt elhihető, hogy őse angol, ir, spanyol vagy kínai lehetett; szilárd, edzett szervezete arra enged következtetni, hogy közönséges vér is van benne, valószínűleg a beretvajú sertésé.

A sertés színe általában fekete, de sok többé-kevésbé fehér. Egy kevés fehér szín megengedhető a színében, de a feketesínűt többre becsülik. Tenyésztői a fekete szín előállítására törekcsenek. Szőrözete puha, sűrű. Vérmérséklete nyugodt; elég takarmányon gyorsan hizik. Legeltetésre alkalmas. Csaknem olyan súlyra nevelhető, mint bármelyik másfajta sertés; tenyésztői szerint husa soványabb, mint egyéb zsirsertésé.

Bírálati szabályzata szerint a hathónapos süldőnek 175, tizenkéthónapos sertésnek 300, tizenhét hónapos kannak 375, koczának 350 fontot kell nyomnia. A két éves kannak 500, a koczának 450 fontosnak kell lennie.

Lába rövid, egyenes legyen; a láb vége patával borított.

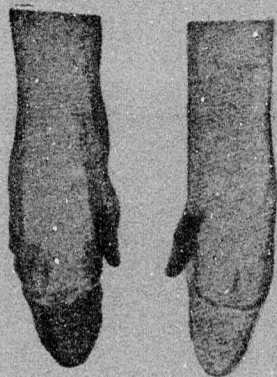
Eltekintve attól a tulajdonságától, hogy a kolerának ellentállana, a sertés edzettsége és hizóképessége elég ok volt arra, hogy tenyésztőinek száma megszorodjék. Ezek most egyesületet akarnak alapítani ezen sertés tenyésztésére és megállapítani azon szabályokat, amelyek alapján törzskönyveznék állataikat.

GAZDASÁGI ÜZEMTAN.

Rovatvezető: Hensch Árpád.

A számtartás jelentősége és haszna, tekintettel a gazdálkodási viszonyok helyes felismerésére.

Napjainkban a gazdálkodásra előnyösen és hátrányosan befolyó tényezők oly sokfélék, hatásukban annyira ellentétesek, hogy azok számbavétele, számbantartása még a kisebb gazdaságokban is rendszeres számtartás nélkül alig lehetséges. Az sem szeved kétséget, hogy a gazdának a gazdaság jövedelmezőségének az emelése, a gazdálkodással járó kockázat elkerülése végett gazdálkodási üzemet, amennyire a viszonyok engedik, minél változatosabbá, a termelést minél olcsóbbá kell tennie. Hogy a

77. ábra. Az öszvérlábu sertés lába.

kinálkozó sokféle termelési ág közül melyek karolandók inkább fel, melyek hagyandók el, vagy szoritandók szűkebb körre, az csak alapos és minden körülményre kiterjedő rendszeres számtartás alapján tudható meg. Manapság nemcsak jó gazdának, de szakavatott kereskedőnek is kell annak lennie, aki jövedelmet akar elérni.

78. ábra. Az öszvérlábu sertés.

Ma már a jövedelem biztosításához nem elég csak a termelékenység, hanem éppen olyan elsőrendű fontossággal bír a termeléshez szükséges anyagok olcsó beszerzése, a termelvények kedvező értékesítése. Olcsó termelés, kedvező értékesítés csak a mult és jelen gazdálkodási értékesítési viszonyainak számbavételével, örökös

mérlegelésével, azaz rendszeres számtartással érhető el.

Rendszeres számtartás nélkül a vagyon megőrzése, rendbentartása nem biztosítható.

A rendszeres számtartás alapján kimutatott eredmények vezeték rá a gazdát a jövedelmező üzletágak helyes felismerésére, azoknak a meghonosítására, kiterjesztésére, termékeny eszmék ébredésére, okos takarékoság követésére.

Hogy napjainkban is igen sok gazdaság olyan üzomágot tart fönn, melyek a valóságban nemhogy nem jövedelmeznek, de még az egész gazdaság jövedelmezőségét is kockáztatják, ennek oka szerintünk a semmi, vagy hiányos számvetésben rejlik. A semmi, vagy hiányos és rossz számtartási rendszer követése mellett könnyen előáll az egyes jövedelmi forrás tulbecsülése, helytelen befektetések eszközése, erőnfelülváló költekezés, melynek következménye aztán a jövedelem elégtelensége, ami jobb esetben a birtok bérbeadására, rosszabban a gazda anyagi romlására vezet.

Ma már a vállalkozó a kereskedő előtt a számtartás fontosságának, hasznának, jelentőségének emlegetése nyitott kapu döngötése volna, annyira meg vannak győződve arról, hogy a számtartás a vállalat hű tükre, igaz lelkiismerete, az üzlet fejlesztésének iránytűje, az üzlet hitel-forrásainak alapja, a bíróság előtt a vállalat igazának hathatós támogatója.

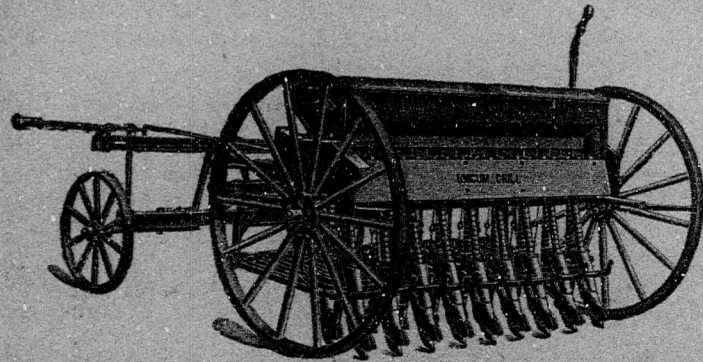
Ezzel szemben a mezőgazdaságban ha van is számtartás, az legtöbb esetben hiányos feljegyzések, hasznavehetetlen adatok halmaza, melyek se a vagyon változásainak az ellenőrzésére, se a viszonyok helyes felismerésére, se a jövőre vonatkozó hasznos tapasztalatok levonására nem valók.

Nagy baj az is, hogy a gazdák az egyszer megszokott számtartási rendszertől még azon esetben sem akarnak eltérni, ha meggyőződtek annak hasznavehetetlenségéről, pedig az ilyen rendszer vezetésének értelme se, célja se lehet, kár a munkáért, fáradságért, mit ráfordítanak. Legtöbb gazdaságban ha már egyszer beletörődtek a számvetésbe, azon változtatni vagy a változott viszonyokhoz, a gazdálkodás természetéhez átfórnálni nem szeretik, aminek aztán következménye a számtartással kitűzött cél el nem érésé, a számvetés jelentőségének, hasznának a lekicsinylése, azoknak a gazdákknak, akik a számtartás meghonosítására hajlandóságot mutatnak, a számtartástól való elriasztása.

A számtartás elterjedésének egy további akadály a megfelelő számtartási rendszer megtalálásának és helyes alkalmazásának a hiányában rejlik. Ma ugyan már nincs hiány a különféle számtartási rendszerekben, melyeket a szerzők mint tökéletes és legelőkeltebbet a gazdákknak követésre ajánlanak, sőt a számvetésre szükséges nyomtatványok is fölös számban állanak a gazdák rendelkezésére. Azonban a lapok közlései, hirdetései, a szerzők ajánlásai alapján nagyon nehéz eldönteni, melyik hát az a rendszer, mely viszonyaink közé legjobban beillik, egkevesebb munkával jár, az eredmény mégis ilgkönyvebben, legvilágosabban kimutatható.

Óvakodjon utánzatoktól!

Csak az eredeti „MELICHAR”-féle sorbavetőgép

nyújt biztosítékot a gazdákknak aziránt, hogy kivitelben pontos, szerkezetben tökéletes és tartósságban utólrhetetlen géphez juthainak. Vegye komolyan minden gazda a vetőgép kérdését és mielőtt szükségletét fedezné, győződjön meg az

eredeti Melichar-féle

„Unicum Drill”

sorbavetőgép előnyeiről, valamint azon haladásokról, amelyeket az utolsó 2 évben szerkezeti tökéletességében tett.

MELICHAR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselőt és főraktár: **SZÜCS ZSIGMOND** Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

A gazdák legnagyobb részének sem elég ideje sem számtartási ismerete, sem alkalmuk nincs arra, hogy a viszonyai közé beillő legmegfelelőbb rendszert kiválasszthasson.

Valljuk meg őszintén, a gazdának a foglalkozási köre is clyan, mely elszoktatja őt a számokkal való bibelődéstől. A gazda tevékenységének legfőbb tere a szabad természet, a szabad természetben lévő ember pedig irtózik az írástól, a számoktól, csak az állásával járó kényszer, vagy a lelkiismeretének a megnyugtatósa bírja rá, hogy az elkerülhetetlen teendőket négy fal között elvégezze. Ez az oka annak, hogy a gazdák igen nagy része a számokhoz nem ért, azokba belehatolni nem képes, mert nincs hozzá kedve. Akinek pedig valamihez nincs kedve, abban élvezetet keresve se talál, annak jelentőségét, hasznát észre se veszi.

A kereskedőnek az üzletére befolyásoló viszonyok és tényezők hatásának a felismerésére a czeruzája a legfőbb fegyvere, a gazdának a szerencse, az időjárás, a józan esze. A kedvőzőlten viszonyok növekedése, a terhek folytonos nagyobbodása maholnap a gazdát is rá kell hogy vezesse arra, hogy az időjárásban, a szerencséjében nem bízhatik, hanem a gazdaságát üzletnek, vállalatnak kell tekintenie, melylyel csak azon esetben érdemes foglalkozni, ha munkája, tőkéje után elvárható jövedelemhez juthat.

Hogy a gazda szorgalma, munkája, földje és a befektetett tőkéje után kellő jövedelmet érte el, azt csak minden körülményre kiterjedő és gondos számvetéssel állapíthatja meg.

A számtartás elhanyagolásából a jövőben sokkal nagyobb anyagi kár érheti a gazdát, mint a múltban, mert a mult egyszerű gazdálkodási viszonyai, a viszonyok hatása számtartás nélkül is mérlegelhető volt, de a jövőben a viszonyok sokféleségéből, hatásából minden kétséget kizárólag kiigazodni, a gazdasági üzembe rendet, világosságot hozni csak rendszeres számtartással lehet.

Az eddigi fejtegetéseinkből tehát határozottan kitűnik, hogy a gazdának elsőrendű érdeke, ha nincs számtartása, azt meghonosítsa; ha van, azt megvizsgálni, hogy az adott viszonyok közé beillik-e. Ha elavult, régi a számtartása, igyekezzék azt a gazdálkodás haladásához, a változott viszonyokhoz mérten átfőrnálni.

Ezeknek a teendőknél a jövőben azonban csak akkor felelhet meg a gazda, ha belátja, ha a vérebe szívódik az a tudat, hogy a számtartás a gazdaságnak hű tükrö, igaz lelkiismerete, ha igyekszik megszeretni, belehatolni a számtartás gyakorlati ismereteibe.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek azonban a multak szomorú tapasztalata alapján erős meggyőződése, ha a gazdákat a számtartás terén a jövőben is magukra hagyja, ha azok a számtartási irodalomra, a forgalomba hozott számtartási nyomtatványokra lesznek csupán utalva, akkor a számtartás a gazdák nagy kárára a jövőben sem fog nagyobb tért hódítani, akkor a számtartás a gazdának ismét csak mostoha gyermeke lesz.

Ezek a gazdák közös nagy érdekei indították az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet arra, hogy a gazdáknak a számtartás terén felmerülő összes kérdéseire gyakorlati tanácsokkal szolgáljon, az e téren előjövő munkálatait elvé-

gezze, azaz a gazdák részére a számtartási osztályt megnyissa. A gazdától függ tehát, hogy ezen életbeléptetett intézmény működését siker koronázza.

Ormány János.

TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Ujhelyi Imre.

A tejszövetkezetek és a falusi nép táplálkozása.

(Előadta Éber Ernő dr. az OMGE. szociális bizottságának f. hó 16-iki ülésén.)

Előadást kell tartanom egy témáról, amelyről ex offio olyan meggyőződést kellene táplálnom, amely a tárgy fölvetését is kizárná. Hiszen titkára vagyok a Sopronvármegyei Tejszövetkezetek Szövetségének, 48 tejszövetkezet fejlődését, működését kell előmozdítanom, újabb tejszövetkezeteket kell és fogok alakítani és mégis felvetendőnek tartom azt a kérdést: nem ártalmas-e a falusi tejszövetkezeteknek működése népiünk fejlődésére és egészségére? Közvetlen közelségből látom azokat a gazdasági eredményeket, amelyek egyes községekben a tejszövetkezetek működéséből fakadnak, jól tudom, hogy mennyi jövedelmet hoznak a tejszövetkezetek kisgazdáinknak, hiszen csak Sopron megyében egymillióra rug ez az összeg. De tevékenységem mögött ott ül a sötét gond: hasznos szociális munkát végzek-e valóban, nem rontunk-e azon a népen, amelynek javát akarjuk előmozdítani, nem támadjuk-e meg a jövedelem fokozásával a falusi népet fejlődésének alapjában, fiziológiai jólétében és egészségében. A kérdést világosan így exponálhatom: *nem áll-e elő a falusi nép táplálkozásában olyan hiány az eddig fogyasztásra szánt tejnek a tejszövetkezetekbe való hordása által, amely a lakosság erőteljes fejlődését és egészségét hátrányosan befolyásolja?*

A fölvetés érthető, majdnem kézenfekvő. Mert tényleg kecsgetető, csábító lehet a parasztgazdákra, a tejszövetkezetek tagjaira nézve az, hogy minél több tejnek, még a házi szükségletre, a gyermek táplálására szánt tejnek beszállításával is minél több tejpénzt, minél nagyobb jövedelmet biztosítsanak maguknak. A rideg üzleti szellem, a belátás nélkül való szerzés vágya, az ornnál messzebb nem látó fukarság nagyon is képes lehet erre. És bevallhatjuk magunk közt, hogy ilyen üzleti szellem, ilyen pénzszerző ösztön, ilyen mélyen a lélekben ülő fukarság akad a mi népiünk között. Es talán hozzátehetnők azt is, hogy annál nagyobb mértékben, minél közelebb éri a modern gazdálkodási szellem fuvallata, tehát a bizonyos modernséget igénylő tejszövetkezetek körül. De nem gondolom, hogy általánosságban megtörténnék az, hogy a kisgazda önmagától, családjától és különösen gyermekétől megvonná azt a tejtáplálékot, amelyre szükségük van, vagy nem pótolná azt, ha már elvonja. Hiszen ha ezt gondolnám, ami elmaradhatatlanul maga után vonná népiünk degenerálódását, akkor lelkiismeretlenség volna a mesterségemet folytatni. A magam körében igyekeztem működésemhez a szükséges megnyugtatót megszerezni és tejszövetkezeink néhány szociális érzékkel is bíró elnökéhez kérdéseket intéztem. A kérdésekre adott válaszok lényege ez:

A kisgazdák családjainak táplálkozása azért, hogy a tej egy részét a szövetkezetbe hordják, nem romlott, miután csak a felesleget viszik a szövetkezetbe, azt, amit eddig értékesíteni nem tudtak, vagy másutt, sertéstartásnál fel nem használhatják. Ennek bizonyosságát találtam abban is, hogy bőjt meg sátoros ünnepek idején a szövetkezetekbe szállított tej mennyisége jelentékenyen eszikken, a városi vajkereskedők nagy bosszuságára.

A megkérdezett szövetkezeti elnökök egyértelműen azt állítják, hogy nincs különbség a tejszövetkezeti tagok és nemtagok családjainak táplálkozásában.

A tejszövetkezetben a község azon lakosai, akiknek tehenük és tejtermékük nincs, ebbeli szükségletüket biztosabban és könnyebben megkaphatják. Az egészen szegények, munkások a szövetkezetnél mindenkor megkaphatják a lefőlözött tejet, melyet egyes helyeken szívesen vesznek is 2-3 fillérért. Ezek a szegények ha tejszövetkezet nem volna, egyáltalában nem juthatnának tejhez.

A szövetkezet által visszaadott lefőlözött tejjel a tagok több sertést tarthatnak és a sertéseket jobban tarthatják és ez is a házi fogyasztás anyagát növeli.

A tejszövetkezetek vezetői egyértelműen ezeket mondták. Igaz, ők talán érdekeltek, de érdekelt-ségük — hiszen állásuk igazán nobile officium — szociális érdeklődésből áll. Nem tudom belátni, hogy miért állítanának mást, mint ami a meggyőződésük, vagy ha más a meggyőződésük, miért ne hagynák oda ezt a nem is rózsalevelekkel bélelt „hivatali”. Azt sem hiszem, hogy ne ismernék népiük viszonyait, életmódját. Mert ki ismerné, ha nem az a pap, tanító vagy birtokos, akinek a nép iránti érdeklődése hozta össze és tartja fenn a tejszövetkezetet.

Bajorországban a belügyminisztérium széles körben gyűjtötte azokat az adatokat, amelyek felvilágosítást adhatnak a tejszövetkezeteknek a falusi nép táplálkozására és fejlődésére való hatásáról és ezek az adatok a „Generalbericht über die Sanitäts-Verwaltung im Königreich Bayern” 1909. évi XXXVI. kötetében vannak összefoglalva és az 1905. és 1906. évről szólnak, amikor Bajorországban 856 falusi tejszövetkezet működött.

A legtárgyilagosabb és alapos adatgyűjtés eredménye Bajorországban, ahol aránylag és tényleg több tejszövetkezet van, mint nálunk, az volt, hogy a lakosság táplálkozásának megromlása és a katonai szolgálatra való képesség csökkenése szélesebb körben bizonyossággal nem volt konstatalható. Azt hiszem, erre az eredményre bátran hivatkozhatunk mindig, mikor orvosi és más körökből valószínű feltevés, de nem alapos és tárgyilagos adatgyűjtés alapján szokták a tejszövetkezeteket támadni és azok működését rossz szemmel nézni. Ugy gondolom, hogy ezzel, adatokra támaszkodó ellenkező állítás híján, nálunk is elfogadhatjuk azt a tételt, hogy általában a tejszövetkezetek nálunk sem okoznak olyan hiányt a táplálkozásban, amely a nép fejlődésére és egészségére káros volna. Nem tartjuk indokoltnak tehát, hogy általánosságban elítéljük a tejszövetkezetek működését, mert azok a falusi lakosság jövedelmét és jólétét kétségtelenül jelentékeny mértékben emelhetik, káros hatásuk pedig csak egyes he-

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósértéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetőket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRITÓGYÁR
Bosányi, Schlotrumpf és Társas cég Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Íntives figyelembe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

A Önöktől évek óta rendelt száritott sertéstrágyát szőlőtrágyázásra használom, és mondhatom, hogy **kitünő eredményt értem el, sokkal nagyobb mint az istállótrágyával.** Schwartz Hermann. Jászberény.

... Már most is írhatok annyit, hogy a szőlőtrágyázás **igen jól vált be**, a mennyiben 2400 □-ól 3 éves szőlő adott 90 h. mustot, holott szomszédjaim nem tudtak 1200 □-ól 30 h. mustnál többet szűrni. Így 15 h. a 30 K = 450 K a terméstartóbb let kis holdon, elhasználtam 25 q sertéstrágyát, az körülbelül 120 K. Vértessy Lajos nagybirtokos, Kápolnásnyék.

lyeken észlelhető tulzás esetén van. A tejgazdaság emelkedése, a tej és tejtermékek értékesítésének könnyüségé és biztonsága és a falusi lakosság készpénzbevételének növekedése elvitathatatlan nagy előnyei a tejszövetkezeteknek, amely előnyöket azonban nem szabad paralizálni azzal a mértéktelen tulzással, hogy minden csepp termelt tejet pénzzé tegyenek és ezt meg a tejtermékeket a táplálkozásból egészen kiküszöböljék.

Mert helyenként és egyénekenként ez is előfordulhat, előfordul nálunk is és valószínűleg éppen úgy mint nálunk, Bajorországban is előfordult és ez irányította a hivatalos körök figyelmét a kérdésre.

Vannak jelentések, amelyek a tejszövetkezetek további szaporodását hátrányosnak tartanak, mert a tejfogyasztás csökkenésétől és a táplálkozás megromlásától tartanak. Ezek a jelentések rámutatnak, hogy azok a falusi emberek, akiknek állataik nincsenek, a tejhez és vajhoz gyakran csak nehezen és csak magas áron juthatnak, hogy a tej és vaj eladása által a táplálkozás romlik, amennyiben vaj helyett margarint, kevésbé ízletes és gyermekek által nehezen emészthető növényi zsírokat használnak, hogy a gyermekek, ha esesebörökben kapnak is tejet, egyéves koruktól kezdve kávészurrogátummal és gyakran sörrel tápláltnak. Tagadhatatlan, hogy ezek a jelentések is figyelmet érdemelnek, mert egyes helyeken és egyeseknél bizony nálunk is észlelhető lenne az, amit a jelentések megállapítanak. De ne tévesztük szem elől, hogy ezek a bajok Bajorországban olyan részében, Schwabenban konstatáltak, ahol 1905-ben Magyarország ötödreszének területén annyi tejszövetkezet volt (632), mint egész Magyarországon. Nálunk tehát ez a veszély még kevésbé imminens.

Ilyen összeírások, adatgyűjtések nálunk még nem voltak, pedig a tejszövetkezeteket szervező gazdatársadalomnak és az azokat támogató kormányoknak jó volna tudnia, hogy a tejszövetkezetek hatása milyen nálunk a nép fejlődésére, vagy helyesebben — miután nálunk ez a szövetkezeti mozgalom még újabb keletű — milyen változásokat idéznek elő a tejszövetkezeti tagok táplálkozásánál, ami elhatározó fontosságú momentum lehet a jövő generáció fejlődését illetően. Mert ha jogosan gondolhatjuk is, hogy általában nálunk sem károsak a tejszövetkezetek a nép táplálkozására és fejlődésére, népünk pszichológiájának ismerete alapján könnyen elképzelhetőnek tartjuk, hogy egyes helyeken a pénzszerezés tulzolt vágya, a havi tejpénz csengő varázsa arra bírhatja rá a tejszövetkezetben levő kisgazdákat, hogy táplálkozásuk rovására és a jövő fejlődés kockáztatásával egész mennyiségében a szövetkezetbe szállítsák be táplálkozásuknak egyik főanyagát, a tejet és pedig anélkül, hogy ezt a háztartásban egyenlő értékű anyaggal pótolnák vissza. Ilyen adatgyűjtés, összeírás tehát nálunk is igen érdekes volna, de annak megtörténte előtt is meg lehet és meg kell tennünk azokat az intézkedéseket, amelyek a káros hatások megelőzésére és ellensúlyozására szükségesek.

Figyelembe kell venni még mint mellékkörülményt azt is, hogy a tejnek összegyűjtése köz-

ben a tejszövetkezetben sok kisgazda, illetőleg azok családtagjai találkoznak össze, hogy a ragadós betegségek elhuroklása és által és a betegséggel fertőzött házakkól való tejhordás által elő van mozdítva, hogy a tejszövetkezeti üzemből származó szennyvíz szabad elfolyása káros lehet és hogy a visszaadott lefolyóított tejben a fertőző betegségek baktériumai fejlődésükre kedvező anyagot találnak, hogy tehát egészségügyi-leg is származhatnak károk a tejszövetkezetekből. Ezeknek a károknak távoltartására is meg kell tennünk, ami megtehető.

Összefoglalva az előadottakat, talán megállapíthatjuk a következőket.

A tejszövetkezetek az állattenyésztés minőségének emelése, a tej és tejtermékek értékesítésének előmozdítása által népünk vagyonsodását előmozdítják. A tejszövetkezetek általában nem hatnak a nép táplálkozásának és fejlődésének rovására, hanem csak helyenként vagy egyénekenként idézik ezt elő, ott, ahol a tagoknak saját maguk és családjuk iránt való belátását kapzsiság rontja meg. Egészségügyi tekintetben ellensúlyozhatók a káros hatások.

Pontos, biztos, hiteles adataink ehhez a megállapításhoz nincsenek, de nincsenek az ellenkezőre nézve sem. Ha azonban tudjuk és pontosan tudjuk, mennyivel emelkedik népünk jóvedelme a tejszövetkezetek révén, ha látjuk azokat az eredményeket, amelyek nyomukban fakadtak, akkor nem szabad talán magunkat olyan káros mellékhatások által visszariasztatni, amelyek nélkül emberi intézmény nincs. Ezeket a káros hatásokat kell csökkenteni és elenyésztetni, anélkül azonban, hogy a tejszövetkezeti mozgalmat elfojtsuk ezáltal és hogy a tejszövetkezetek üzemét megbénítsuk.

ERDÉSZET, FAÜLTETÉS.

Rovatvezető: Földes János.

A legelőerdők.

A Köztelek „Kaszáló és legelőjavítás” című új rovata napról-napra felkapottabb lesz. Ez annyival inkább érdekel, mert látom végre elérte azt az időnek, mely az általam már 1895-ben kiadott „Legelőerdők”*) ez. munkámban először hangoztatott elveket van hivatva megvalósítani a legelőlétesítés s javítás terén. Érdeklődéssel olvastam Lachmann József „Gyepvédelem a legelőn” ez. cikkét is a f. é. 12. számban, különösen azért, mert ő is nagy súlyt fektet a legelő befásítására, legfőképpen nagy suhangok útján, hogy a legeltetés ne akadályoztassék, ami elűt a tulajdonképpeni legelőerdőalakról. Ez az alak újabb, különösen a székelyegélyezés megindításával kapcsolatban részesül nagyobb felkarolásban s főképpen a mezőgazdákat, a mezőgazdaságot érdekli, lévén főcélja inkább a legeltetés, mint a fahasználat istapolása. E cél előmozdítása végett a fák mindig olyan gyéren — 0'3—0'5, ritkán 0'7 záródásban**) — tartandók, hogy a fű alattuk szabadon fejlődhessék.

*) Kapható, míg a csekély készlet tart, az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalánál (Budapest, Alkotmány-utca 6.).

**) Vagyis a terület ugyanannyiad részét borítsák.

Létesítése a következő esetekben jogosult erdőnek való területet tartva szem előtt:

1. Hol nincs meg a szükséges mennyiségű legelő.

2. A legelők a tulságos használattal egészen leromlottak, kopárokká lettek.

3. Hoi tűzifahiány mellett is kívánnak fához jutni, hogy szükségből az értékes trágyát el ne égessék, vagy az annak termelésére szánt almot az erdőn annak károsítására ne gyűjtsék.

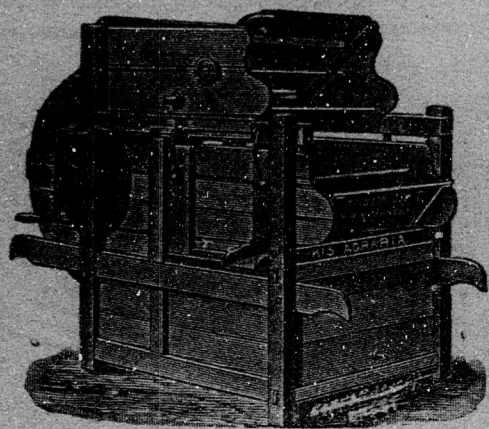
4. Főképpen olyan területek befásításánál, melyek az urbéreseknek, más terület híján, legelőnek kihatottak s feltétlen, sőt sokszor véderdőnek való talajon állnak. Itt úgy a sarj-, mint szálerdő, valamint a botoló- és nyeső erdőalak egyaránt alkalmazást nyerhet. A fák koronáját forduló szakonként levágni, illetve gallyait takarmányul nyesegetni annyival indokoltabb, mert meggátoljuk a koronák egymáshoz való sűrűsödését és a fű elnyomását vele. Nem szabad azonban abba a tulságba átesapni, mint Krassó-Szörény megyében, hol a múltévi szomorú árvízveszély azért volt oly pusztító, mert a tulságosan nyesett ritka fák alatt a talaj védelmet, a vízfolyás gátat nem talált.

E sorok írója, valamint szaktársam, Márton Sándor a legelőerdőről irt munkáiban úgy tervezték az erdőalak létesítést, hogy a legelőterületen teljes erdő telepíttessék, azután az egy 10 éves korában ritkítás útján legelőnek felszabadíttassék s helyette új legelőerdő erdőstessék, illetőleg a legelőhöz való ritkítás oly mértékben történjék, hogy annak a miniszteri rendelet előírásához képest erdőjellege megmaradjon.

Berendi Béla elhunyt szaktársam azonban „Legelő- és havasgazdálkodás” című munkájában Svájcban és Franciaországban látottak után indulva, arra az álláspontra helyezkedik, hogy *ligetes legelők* képezendők t. i. a meredekebb rész állandóan erdő maradjon, a lankásabb rész pedig minden fától mentesen, kisebb-nagyobb foltok és tisztásokként maradandó legelőknek hasíttassanak ki.

Ez újabb alakot erdőseink nagyrésze pártfogása alá vette és újabbán Biró János kir. erdőfelügyelő, a Székelyföldön létesített legelőerdőkelet kapcsolatban, nagyon kidi-sérte és annak, a *mesterségesen füvesített legelő kellő gondozása mellett, a legszebb jövőt jósolja az „Erdészeti Lapok”* 1909. évi XXI., XXII. és 1910. évi II-ik füzetében. Azonban T. Nagy Imre, Csik vármegye közigazdasági előadója az V. füzetben, bár szintén helyesli okfejtését, nagyon meggyöngíti azt azon, életből vett szavaival, hogy „a legelők alakítására, fenntartására és feljavítására bárholonnan jövő támogatás, buzgó-ság és anyagi áldozat egy-két év múlva füstbe megy az érdekeltség fásult közönye miatt.”

Ezt ne felejtsek el szaktársaim, mikor a ligetes erdőlegelőt feltétlenül előtérbe tolják. Nem utánozhatjuk itt sem majmolva a művelt külföldet, hol a fásult közönyt utánna látó szorgalom és hozzáértő akarat foglalja el. Hisz Svájcban Magyarországgal ellentétben, nagyon szűkiben vannak a szántóföldnek, azért főmegélhetési forrásuk, a marhatenyésztés el nem hanyagolható érdekében, életkérdés rájuk nézve, hogy minden meredek lejtőn is rendszeren trágyázzott,

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek !!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legelőcsőbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták”

Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni

KALMAR ZS. és TÁRSA, Hódmezővásárhely
különleges terménytisztítógépgyár és vasöntöde. ■ ■ Vezérképviselőt

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
■ ■ ■ BUDAPEST, V., Váci-körút 32. ■ ■ ■

teljes szép gyeptakarót, kaszálót létesítsenek s azt gondosan ápolják. Itt nem kell a ligetes erdő folyton legeltetett, taposott foltjait a sorvadástól féltetni, mint nálunk, hol az elkopárosodott legelőn alig tudunk egy foltot találni, mely a beerdősítésre s az erdősütség alatt pihenésre s ilyképp való javításra nem volna rászorulva.

Láttam* én például a máskülönben termékeny löszdombokon 1886-ban olyan elsilányodott legelőterületet Tolna-Högyészen, hogy a türelmes cser, melylyel az ottani uradalom beerdősítette, 30 év múlva is nyomorgott s alig tudott emberrnyi magasságot elérni. Csak a még igénytelenebb erdei fenyő, miután a télen-nyáron koronájával takart földet hulló tüivel nagyhezen felporhanyította, javította, telkesítette, tudott később növéské indulni. Azért keressük előbb a saját különleges viszonyainknak megfelelő eljárásokat, mielőtt a külföldet utánoznók. Érdekesen igazolja fentti tapasztalatomat a „Frick's Rundschau“ 1910. évi 23. számában megjelent közleményt, mely szerint Ausztriában az így agyonlegeltetett területen a talaj tömöttebb lesz, ezáltal megszűnik a hajcsövesség s rajta már a legszerényebb erdei fenyő is betegkedni kezd emiatt, tüi lehullanak s ezekkel együtt a törzse is kipsztlul.

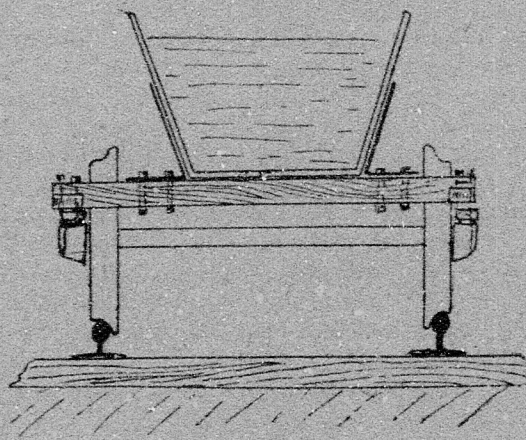
Nálunk, hol az indolencia mellett sokkal nagyobb terjedelmű szántóföldekre sem jut elegendő trágya, melynek egyrészt fa híján még el is égetik, a tullegeltetéstől agyoncsigázott legelőterületeket, nem hogy rendszeren trágyázni, gondozni lehetne, de azokat a leromlástól megvédeni sem tudjuk. Itt az egyedüli legbiztosabb, gyökeres gyógy mód, egészen erdőtakaróval ellátni s így pihentetni, lombhullatással trágyázni a talajt, hogy megtrikítás után megfelelő legelőt nyerjünk megint.

Hogy nagyon sok sarj és dudva tör elő ritkításkor a most jó erőben levő földből, az nem riaszthat vissza, hiszen ugyanez az eset előáll a ligetes legelők alakításánál is, sőt itt nagyobb világosságnál még fokozottabb mértékben, csak megfelelő módon tenni kell róla. Ahogy a ligetes legelőerdőnél a nyári irtás a megfelelő, úgy beválik az az erdőszerű legelőerdőnél is. Azt pedig saját tapasztalomból, valamint a mások által megejtett és munkámban felemlített észleletekből határozottan mondhatom, hogy a mérsékelt árnyékolás a füvekre javítólag hat, nemezebb fü növéskének nyit teret.

Tökéletesen hozzájárulok azonban azon véleményhez, hogy eszményi állapotnak csak azt tekintenénk, ha a legelőgazdaság teljesen az erdőgazdaság védőszárnyai alatt fejlődhetnék és a legelőket is az erdészek kezelnék, amint ez a havasi legelőgazdaságnál így be is vált.

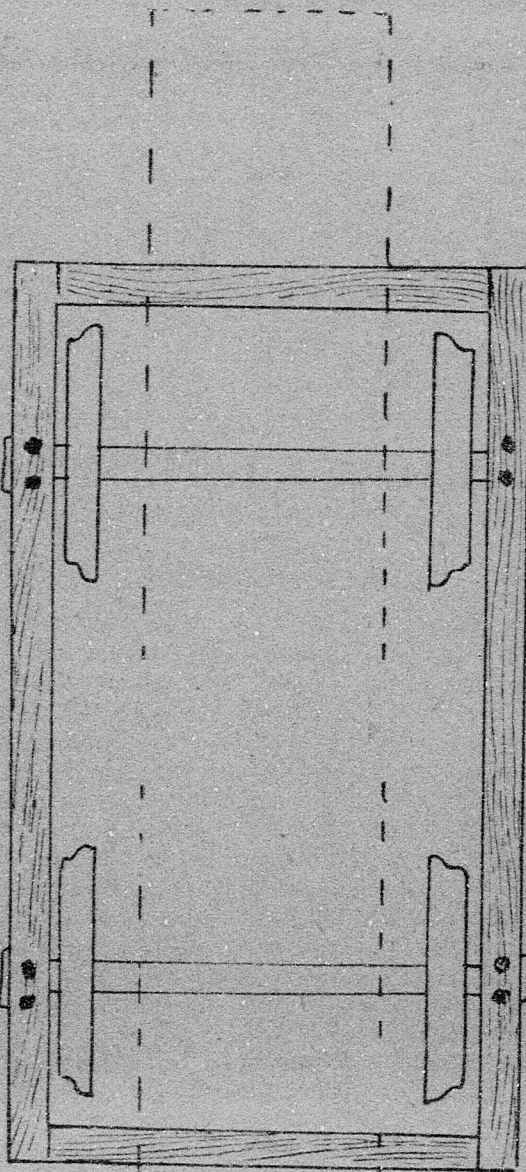
Igen czélszerű legelőtörvényjavaslatot készített Téglás Károly m. k. főerdőtanácsos és igen szép sikert tudnak felmutatni az erdészek a legelőerdők berendezésével és gyepesítésével a Székelyföldön rövid öt év alatt (l. Biró fenttídeztet cikk).

A földmivelségi miniszter segítségével ugyanis ott 110 községben 59,218 k. hold közlegelő vétetett javítás alá kerek 478,000 K. költséggel. A többek között történt bokorirtás és bekerítés 11,011 holdon, kőszedés 2491 holdon, telkesítési munkálatok 4404 hl.-on, gáttakkal és fásítással való megkötés 222 hl. kopáron. Rendszeres legelőtrágyázás folytán a marostordai székhavas több mint 100 holdján a fűtermés meghatványozódott.

79. ábra. Kerek itatóvályi keresztmetszete.

Különféle talajmivelsés mintegy 7623 kat. holdon történt, különféle gyepesítési munkálat mintegy 3643 holdon. Gondoskodás történt az állatok védelméről a létesített havasi gazdaságokban; 222 közös csordaitató emeltetett, általában a

80. ábra. Kerékekkel ellátott keret felülnézete.

legelők czélszerű berendezéssel mindenütt bőven elláttattak vízzel.

S mind amellett a fenttídeztetett s 5 év alatt felhasznált összegből az államszegély csak 174,326 koronával szerepel vagyis 36⁵/₁₀-kal. Összehasonlítva ezeket a Karintiában 1901-ben végzett hasonló legelőjavítási munkálatokkal, arra az eredményre jutunk, hogy ami erdészeink sokkal nehezebb és több munkát végeztek kevesebb állami hozzájárulással, mint Karintiában, hol 10,800 koronával volt ez több.

A szükséges fűmagvakat a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté“ től szerezték be kiváló jó minőségben és egy holdra átlag 10—16 kg. fűmagkeveréket használtak fel.

Földes János.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Sporzon Pál.

Kereken tolható itatóvályival kombinált vízvezeték.

Tudom, sok gazda, ki vízvezeték hiányában az udvarán elhelyezett és az istállótól távol fekvő kutnál kénytelen itatni, ezen egymásután következett enyhe télen nem egyszer nagyot sóhajtott, midőn egy-egy itatást végignézett.

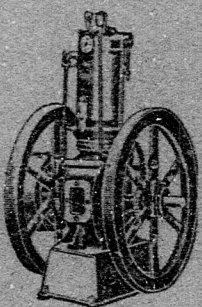
Szomoruan bár, de tapasztalnia kellett, különösen egy gyenge fagy után vagy hideg esőben, hogy egycsapatban kutra hajtott 8—10 ökrből fele is visszafordult szomjasan, habár a béres nem is kíméletesen hajtotta a jóra.

A gazda ilyenkor, hogy a nagy sár és rossz ut miatt elfáradt ökreinek megkönnyítse a kutra való járást, azonnal elrendeli a járók trágyával vagy más anyaggal való meghordását; de a szegény ökr baján ezzel még nem sokat segített, hanem igenis esinált magának a tavaszra 1—2 heti munkát. Mert legyen az bármilyen jól meghordott járó, 2—3 napnál tovább nem tart és különben is szeles, hideges időben ütés nélkül mégsem megy az állat a kutra.

Ilyen körülmények között az állat nem veszi fel a takarmánynak egyik főalkotórészét, a vizet kellő mennyiségben, aminek pedig tudjuk oly fontos szerepe a táplálkozásnál, mint a szárazanyagnak, továbbá egy-egy itatáson nagyobb hajtásnak, kínzásnak van kitéve, mint egész napi munka alatt.

A legtöbb tehenészettel és szeszgyárral bíró gazdaságban találunk már vízvezeteket; de alig ismerünk néhányat olyat, ahol ezek nincsenek és a költséges vízvezeteket mégis berendezték. Ennek oka talán ott keresendő, hogy az igen czélszerű önitatók berendezése költséges, a jászolból való itatási rendszer már nem annyira drága, de nem mindenütt keresztülvihető. Vagy olyan az épület, hogy csak nagy költséggel lehetne betonjászlat készíteni, ami már nagyon emelné a kiadásokat. A jászolból való itatás amellett ökröknél és tinóknál czélszerűtlen, amennyiben az a hátránya van meg, hogy takarmány-pocsékolással jár, ha csak nem nagyon erős a felügyelet. A cseléd alig várja az itatás végét, hogy ezt hamarabb megkezdhesse, a még jó takarmányt a jászolból kidobja.

Hogy a külső itatással járó hátrányokat elkerüljük, csekély befektetéssel előállítottunk kizárólag oly vízvezeteket, mely kézi hajtással, minden

Benzinmotor.

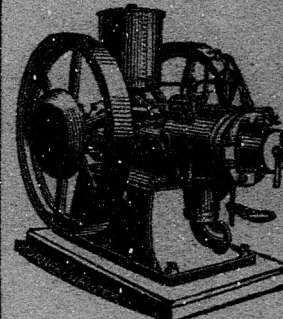
Takarmánykamrák, malmok stb. c. él-jaira. " " "

„Rekord“ eredeti amerikai benzinmotorok „Rekord“ nyersolajmotorok

már 1 lóerőtől kezdve.

a legkötőbb hazai gyártmány, 6-40 lóerőig.

Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérje motorárjegyzékünket ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS gépgyár r.-t. Budapest, V., Váci-ut 80.

Nyersolajmotor.

üött bőven

s 5 év
gely csak
6-5⁰/₁₀-kal.

1901-ben
kálattokkal,
erdészeink
végeztek
Karintiá-
bb.

nyar Mező-
kiváló jó
0—16 kg.

es János.

ZET.

ályuval ék.

ányában az
távol fekvő
sután követ-
gyot sóhaj-
lett.

kellett, külö-
ideg esőben,
8—10 ökrö-
abár a béres

ár és rossz
yitse a kutra
ök trágyával
ását; de a
n sokat segí-
k a tavaszra
z bármilyen
tovább nem
gesős időben
a kutra.

at nem veszi
részt, a vizet
g tudjuk oly
aint a száraz-
son nagyobb
int egésznap

szgyárral bíró
téket; de alig
tek nincsenek
berendezték.

hogy az igen
költséges, a
r nem annyira

ülvihető. Vagy
egy költséggel

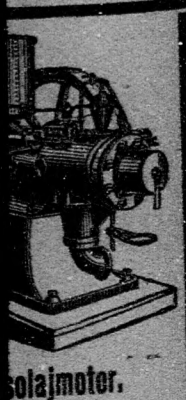
ni már nagyon

ól való itatás
erőtlen, ameny-

gy takarmány-
nyon erős a fel-

itatás végét,
se, a még jó

nyokat elkerül-
ttunk kizárólag
tással, minden

solajmotor.

fennakadás, javítás nélkül naponta 150 drb ökröt, 80 drb tinót, továbbá sertést, csikót ellát legelő vízzel.

A tanya közepén levő kutra felszereltünk egy 126 mm. hengerbőségű, 2" csökapeselési belvilággal bíró és percenként 80 l. munkaképességű „Korona”-szivattyút. A szivattyúból egy 10 cm. hosszú, 2" vastagságú cső szűrővel és szeleppel ellátva a kutba van vezetve, a vezeték-cső T és könyökesövekkel a földszíne alá egy méterre van lefektetve, ahonnan azután két elágazást nyert.

Egyik ága a tinó- és csikókaramba szolgál, a másik pedig két ökröstállón van keresztül-vezetve, ahol megfelelő könyökesövekkel négy helyen van a föld fölé egy méterre felhozva és végén csappal ellátva. Az istállókból folytatólag a sertéstelepre van a vezeték lefektetve, ahol ismét két elágazást kap. Az egyik a sertéstakarmanykamrába, a másik a sertésfürösztöbe vezet.

A csövek összekötése, lefektetése annyira egyszerű, hogy utasítás és kellő magyarázat után bármely egyszerű gépész-kovács is elkészíti.

A tinókaramba, mely az istálló mellett van és ahová az egyik vezeték szolgál, fel van állítva egy 8 méteres vályu és itt történik a tinók és csikók itatása.

Az ökröstállóban sinpáron jár 4 drb, egyenként négy gazdasági vasuti kocsira szerelt vasvályu, melyeknek előállításá szintén nagyon egyszerű és olcsó. Két tengelyen levő négy csapágy össze van kötve egy vaskerettel és arra van a vasvályu szilárdan ráerősítve. A keret, ugyancsak a vályu készülhet fából is, mely ugyanazt a szolgálatot teszi. Természetesen olyan helyen, ahol sin nincs az istállón lefektetve, ott költségesebb volna a fenti berendezés, de azon úgy segíthetünk, hogy több kifolyócsapot hagyunk és négy drb közönséges kérékre szerelt vályut használunk itatásra. Az itatás úgy történik, hogy egy csapkezeléshez értő béres a nem szükséges csapokat bezárja, a többit kinyitja, mikor is két ember megkezdi a vízhozást. A kereken járó vályukat a kifolyócsap alá vagy mellé tolják, összekötik egy erre a célra készített pléhesóval. Ha $\frac{3}{4}$ részéig megtelt és sinpáron jár, akkor eltörljük, ellenkező esetben ottmarad, az ökröt megfordítjuk, mely 2—3 hét után annyira hozzászokik, hogy csak meg kell szabadítani és magától megtalálja a vályut. Itatás alatt míg az egyikből itatnak, a másik teleereszhető. Egyidőben 2—3 kifolyónál is elegendő vizet ad.

Ezen igazán egyszerű és olcsó vízvezetékekkel nemcsak azt értük el, hogy ökreink szomjan nem maradnak, hanem azt is, hogy az eddigi 1—1 $\frac{1}{4}$ órás itatást $\frac{1}{2}$ órára redukálhattuk.

A fent leírt vízvezeték költségeit szükségtelen részleteznem, mert minden gazda kiszámíthatja magának, ha ismeri a gazdaságban szükséges csőhálózat hosszát, a szivattyú és kerekek árait pedig árjegyzékben megtalálja. M. J.

GAZDASÁGI VEGYTAN.

Rovatvezető: Kosutány Tamás dr.

A műtrágyák használatának elterjedése Magyarországon.

A Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet, — a káliszindikátus — és Kalmár Vilmosnak, a Thomas-salakliszt közvetítőjének köszönöm az alább közlendő összeállítást, mely éléuken illusztrálja a műtrágyák használatának terjedését hazánkban, vagyis, hogy mind többen látják be a műtrágyák alkalmazásának hasznát és alkalmazzák is azokat. Nem kell bizonyítani, hogy sokkal nagyobb hatása van a katedrálról való tanításnál, vagy a könyvekben való fejtegetésnél a jó példának s ha egy földbirtokos vagy egy uradalom sikeresen használta a műtrágyát, midőn az érdeklődő szomszédok a lábán láthatják a terméseredményeket, hire megy annak az egész környéken és

ha az eredmény azt mutatja, hogy a műtrágyák használata magát kifizeti, akkor mindjárt többen vállalkoznak a műtrágyák alkalmazására.

A magyar gazda nagyon konzervatív és a gazdálkodás fölvelének még mindig azt tekinti, hogy minél kevesebbet adjon ki, mondván, mire adni ki a készpént a gazdaságból olyan dologra, amelynek az eredménye kétes s mellőzi a pénzbe kerülő műtrágyázást. A kultúrában előrehaladottabb külföldön már évtizedek óta alkalmazták a műtrágyát, míg hazánkban csak szórványosan egyik-másik uradalomban vagy gazdasági tanintézetben tettek a műtrágyával kísérletet. De nem is volt nemcsak a műtrágyának, hanem még a kitünő istállótrágyának sem becsé! Nagyon jól emlékszem, midőn 1873-ban Bécsből kiindulva hazánkban is mind nagyobb számban történtek kolera-megbetegedések s Budapesten a baj megelőzésére az alaposabb tisztogatást rendelvén el, az Üllői-útról most nemrégiben kiköltözött Gschwindt-féle szeszgyár udvarán az ott hizlalt marháktól származó pár emeletnyi magasságú trágyadomb elhordását rendelték el. A gyár a költséget kimélni akarván, ingyen ajánlotta fel a gazdáknak a kitünő, mert főleg gabonafélékből származó mosléktól eredő trágyát, de úgy tudom csak egypár vagonra valót vittek is Lónyay gróf szentlőrinczi pusztájára, de azután hatósági rendeltetkezéssel elhordani és dobálták a Dunába! Ma azonban biztos tudomásom szerint egyes vidékeken, különösen a homoki szőlők környékén egy q istállótrágya 2 koronába is belekerül.

Emlékszem, 1874 tavaszán, az akkori nagyon is rozsdás esztendőben a Közteleken tartott nagyon népes értekezleten a gazdák túlnyomó részének az volt a nézete: „Az Uristen a legjobb gazda, ha az akarja, hogy legyen termés, akkor megterem a buza, ha nem akarja, tehetünk akármit, csak szaporítjuk a kiadásunkat, nem lesz annak semmi haszna”. Nem tudom ellefejténi, mennyire megdöbbentem, midőn Linhart György kollegám teljes tudományos apparátussal fejtegette és bemutatta a rozsdá lényegét, annak fejlődését, de bizony a hallgatóság szeméből kirtt, hogy biz ötlet alig érti meg valaki! Ekkor azután felállott egy negyedszázados praxisra hivatkozó gyakorlati gazda és kijelentette, hogy amit most hallott, az mind csak lárifári, az ő megfigyelései szerint rozsdá csak azóta mutatkozik, mióta vaskével szántunk, azért ő visszatért a faekéhez és a rozsdá miatt nincs oka a panaszra. Egy másik azt feszegette, hogy a rozsdá akkor következik be, ha a buzát olyankor vetjük, amikor a nap és hold együttesen vannak az égbolton. Elkeseredve hagytam ott a tárgyalásokat s gondolkozóba estem, érdemes-e ilyen viszonyok között, mikor a nép vezetésére hivatott gazdák ilyen nagy mértékben el vannak maradva, tudományos buvárlatokkal foglalkozni?

Azóta nagyot változtak a viszonyok. A peronospora ellen permetezünk, az oidium ellen kénporozunk, az üszög ellen sikerrel csávázunk, a répa-nematódákat más, a répa közé vetett növénynek gyökeréhez csalogatjuk; a veszettség ellen, antrax ellen és más bajok ellen védő-oltásokat alkalmazunk és pedig folyton fokozódó mértékben. Ezek szerint, ha az Uristen végtelen hatalmával takarózzó fatalizmusunk nem is szűnt meg végképpen, de máris öntudatára jutottunk annak, hogy a természet mostohasága ellen, az időjárás-okozta bajok ellen, hála a folyton fejlődő természettudományi kutatásoknak, igen sok esetben sikerrel vehetjük fel a harcot s biztosítjuk termékeinket és állatainkat.

Mikor 1883-ban Cserháti Sándorral megindítottuk a Mezőgazdasági Szemlét, természetesen kikértük ahhoz értő, tekintélyes gazdák és irodalmi szakembereink tanácsát is. Eleintén az volt a czélunk, hogy a külföldi példákon okulva, a műtrágyák használatát különösebben előtérbe helyezzük, de a megkérdezettek mind azt mondták, hogy ne tegyük, mert ezzel elriasztjuk előfizetőinket, mert a műtrágyák a tulságos szárazság miatt nálunk nem válnak be. Szórványosan, egyik-másik helyen próbálkoztak ugyan velük, de egy igen előkelő uradalomnak az igaz-

gatója, kit a műtrágyákkal való kísérletezésre megnyerni akartam, rövidesen kijelentette: „Mi már régen tudtunk a kísérletezésen, egy szó, mint száz, a műtrágya nem való a magyar viszonyok közé”. Praktikus gazdától hallottam, a következőket: „A műtrágya olyan hatású a földre, mint a pálinka a munkásembernek, rövid időre nagyobb munka végzésére izgatja, hogy azután annál bágyadtabb, kimerültebb legyen!”

Egy másik azt mondta: „Ha én a trágyát csak kismértékben, ugyyszólván a zsebemben viszem ki a szántóföldre, akkor az esetleg bekövetkező terméstöbbletet is a zsebemben fogom elhozhatni, olyan kevés lesz”; szóval a magyar gazdaközönség a műtrágyák iránt nagymértékben elfogult volt. Mindenesetre nagyban hozzájárult a műtrágyák tulságosan hüvös fogadtatásához az, hogy akik megpróbálták, nem voltak a hatással megelégedve és pedig mindenesetre azért, mert nem azt, nem olyan mértékben, nem olyan módon, nem akkor alkalmazták, amikor kellett volna s így a sikernek is el kellett maradni.

1884-ben, mint a Mezőgazdasági Szemle egyik szerkesztőjéhez egyik előfizető kérdést intézett, hol és milyen árban kaphatók a különböző műtrágyafélék? Erre én legjobb tudomásom szerint válaszoltam, de felve a netalán bekövetkező sikertelenségnek az egész környékre szolgáló kedvezőtlen hatásától, figyelmeztettem, hogy amennyiben kísérletet akar tenni, forduljon hozzánk és mi részletes utasítással fogunk szolgálni. A füzet szétküldése után oly mértékben fordultak hozzánk a kísérletek végzésére szolgáló utasításért előfizetőink, hogy azt több száz példányban kinyomatni és a Szemlével szétküldeni kellett! Ez volt a műtrágyák használatára az első nagyobb impulzus, amelyet a magyar-óvári növénytermelési kísérleti állomás felkarolva, országszerte a különböző növények alá megkezdte az ingyen felajánlott műtrágyákkal a kísérletezést. Az egyes gazdák eredményeit összegyűjve, közzétette és a műtrágyázásnak hasznát így szemmel láthatólag bebizonyítván, annak évről-évre több hívőt szerzett s ennek a következtése az, hogy — mint az alább közlendő összeállításból kitetszik — manapság kerek számmal 22,000 vagon műtrágyát szórnak szét magyar földön s a műtrágyák felhasználása évről-évre emelkedőben van, különösen a szuperfoszfátokat illetőleg, míg az a többinél jóval szűkebb határok között mozog.

Mint mindenütt, úgy itt is csakhamar jelentkeztek a hamisítók, kik saját pillanatnyi hasznukért s tegyük hozzá, tisztességtelen hasznukért hamisított s gyakran egészen értéktelen árut hoztak forgalomba. Az 1895. XLVI. t.-cz. védelmébe vette a műtrágyát is s azóta a műtrágyapiac tekintetében nem igen hallik panasz, bárha most is vannak, különösen vidéki kiskereskedők, kik a bevásárolt kifogástalan műtrágyát homokkal, hamuval kevervén, egy zsák műtrágyából szivesen csinálnak kettőt; azonban aki ahelyett, hogy gazdasági egyesülete révén közvetlenül a gyártól rendelje a vegykísérleti állomástól ellenőrzött műtrágyát s inkább hisz valamely eddig nem látott bőbeszédű utazónak és kárát vallja, magának tulajdonítsa. Így a „Köztelek” f. évi 21. számában olvasható a Bernardt-foszfátról, amely közel 24% összes foszforsavat tartalmaz, de abból nem is egészen másfél % az, amely az előírt citromsavoldatban feloldódik s így ettől érdemleges hatást nem várhatunk. Ugyanígy áll a dolog a hangzatos nevű agrikulturn-foszfáttal, amelyet éppen a magyar Alföldön igyekeznek egy hamburgi gyár terjeszteni, amelyeknek a vásárlásától tehát a gazdaközönséget óvni kötelességemnek tartom. Citromsavban oldhatlan foszforsav holdanként több száz kilóra menő van majdnem minden talajban és mégis másfél métermázsa szuperfoszfát, vagy 2—3 q Thomas-salak, amelyekben csak 25—26 kg., illetve 35—40 kg. növény által felvehető foszforsav jut a talajra, kellőképpen alkalmazva ugyancsak szembe- szökő eredményt mutat, azért, mert a talajban levő oldhatlan foszforsavat épp úgy, mint a Ber-

nardt-foszfátot vagy agrikultur-foszfátot a növénygyökerek mint nem oldható felszívni nem képesek s így azt nem is értékesíthetik; az óvatos utazó azonban csak összes foszforsavat szavatol s ha ebbe belemelegyünk, ugyancsak megessaladjuk magunkat, mert ennek hatása, mint a fentközlöttekből kitetszik, nem lehet, hisz a kinált trágya a foszforsavat nem tartalmazza a növény által felvehető állapotban s így a növény ebbeli szükségletét sem fedezheti!

Rendkívül fontos ennélfogva, hogy az eladóval szemközt a vízben oldható foszforsavat, a Thomas-salaknál pedig a nyenge növényi savakban, tehát az előirt erősségű cztromsav oldatban oldható foszforsavat garantáltassuk.

A különben drága chilisalétrom és ammon-sulfát vásárlásánál sem szabad egyszerűen avval megelégedni, ha a terméknek nitrogéntartalmát garantálják. A nem gondos tisztítás folytán a chilisalétromban perklorát, a kénsavas ammóniumban pedig rodánammónium, lehet melyek pozitív növényi mérgek lévén, a talajra kiszórva a növényzetnek nemcsak nem használnak, hanem azt egyenesen elperzselik.

Ezek után nyilvánvaló, hogy bizony résen kell lennünk, ha a csalódástól magunkat megóvni akarjuk, azért azután ne kiskereskedőhöz, utazóhoz, hanem közvetlenül a gyárhoz, vagy pedig a gazdasági egyesületekhez forduljunk és a műtrágyát csak a kellő garancia mellett vásároljuk.

A következő összeállítás mutatja a legutolsó 5 esztendőben hazánkban elfogyasztott műtrágyák mennyiségét 100 kilogrammos vagonokban.

Magyarország műtrágyafogyasztása a legutolsó öt évben, 1906—1910:

Superfoszfát:			
Év	Belföldi termelés	Behozatal	Összes fogyasztás
1906.	6,340 vagon	4,596 vagon	10,936 vagon
1907.	7,000 "	3,480 "	10,480 "
1908.	9,834 "	1,690 "	11,524 "
1909.	13,683 "	2,085 "	15,768 "
1910.	15,236 "	3,686 "	18,922 "

Chilisalétrom:			
Év	Belföldi termelés	Behozatal	Összes fogyasztás
1906.	—	915 vagon	915 vagon
1907.	—	1,019 "	1,019 "
1908.	—	1,252 "	1,252 "
1909.	—	1,697 "	1,697 "
1910.	—	941 "	941 "

Kénsavas ammóniák:			
Év	Belföldi termelés	Behozatal	Összes fogyasztás
1906.	100 vagon	13 vagon	113 vagon
1907.	105 "	21 "	126 "
1908.	103 "	30 "	133 "
1909.	110 "	24 "	134 "
1910.	118 "	20 "	138 "

Thomas-salak:			
Év	Belföldi termelés	Behozatal	Összes fogyasztás
1906.	—	918 vagon	918 vagon
1907.	—	1,098 "	1,098 "
1908.	—	1,116 "	1,116 "
1909.	—	1,320 "	1,320 "
1910.	—	1,391 "	1,391 "

A Thomas-salak melléktermék lévén, az emelkedés nem a keresletnek, hanem a termelésnek megfelelő. Amennyi rendelkezésre áll Magyarországon, az mindig elfogy. Így pl.

1904-ben 190 vagonrakományal több fogyott, mint 1910-ben, mert 1904-ben az aczélipar virágzott, míg 1906-ban pangott. Az 1911. évben igen nagy lesz a termelés, tehát a fogyasztás is lépést fog tartani vele, azaz hogy már most is erősen emelkedik.

Kálisók:

Év	Só	Kálitartalom
1906.	278 vagon	66 vagon
1907.	233 "	56 "
1908.	284 "	75 "
1909.	423 "	120 "
1910.	447 "	135 "

Ezen táblázatban csakis azon kálímennyiség van feltüntetve, mely trágyázási célokra használtatott fel.

Legnagyobb emelkedést mutat a szuperfoszfát-fogyasztás, ami azt jelenti, hogy a most már több mint negyedszázadra terjedő magyarországi tapasztalatok szerint ennek az alkalmazása fizeti ki magát legjobban. Tehát hogy szántóföldjeink, mint világszerte, nálunk is a foszforsavnak vannak leginkább híjával! A Thomas-salak is kedvelt műtrágya, ahol nem gyors hatásra, hanem tartós hatásra van szükség, tehát réteken, szőlőkben, de még ha a gyors hatás is kívánatos, akkor homokos vagy tözegezes területeken, azonban, minthogy a Thomas-salak nem készül hazánkban, mert a magyar vasérczek aránylag csak igen kevés foszfátot tartalmaznak és a Thomas-salak a Thomas Gilchrist proczesszusnak mellékterméke, nagyon természetesen nem állítható elő korlátlan mennyiségben, hanem előállítására a vaspiacz helyzetével van összefüggésben s ha sok vasat fogyaszt az ipar, akkor sok a melléktermény, tehát a Thomas-salak is.

A chilisalétromot Dél-Amerikából, a kálisókat Németország Stassfurtból kapjuk. Mint e lapokban arról gyakrabban volt szó, ujabban elektromosság segítségével Norvégiában készítenek a levegőből kifogástalan salétromsavat, amelyet salétromsavas-mész alakjában hoznak forgalomba. Ennek az előállítása azonban csak az esetben fizeti ki magát, ha valamely igen olcsó erőforrás áll rendelkezésre az elektromosság előállítására, mint ez a Norvégiában található hatalmas vízeséseknél történik. Magyarországnak is van pár millió lóerőt képviselő felhasználatlan víziereje, azonban egyhelyen és olyan nagymértékben, mint egy igazi nagyüzemhez szükséges volna, mégsem található nálunk sehhol sem. Önkéntelenül gondolunk ez alkalommal a nagysármási földgázra, melyet minden felhasználás nélkül a levegőbe eresztünk hosszabb idő óta s ha más vállalat felállítása nehézségekkel jár, egy ilyen svéd mintára berendezendő salétromgyár mindenestre kívánatos volna és mindezenre fokozná az olcsó salétrom a salétromfelhasználást, fokozná ily módon az ország termékeit.

Kálisó ezidőszereint szintén nincs az országban, de amint általánosap ismeretes, kutatnak utána s éppen ezen kutatás alkalmából bukkantak a nagyértékű földgázforrásokra.

Hogy a műtrágyák alkalmazása nem mindig fizette ki magát, sőt helyiyel-közzel a szuperfoszfát is csütörtököt mond, nézetem szerint nem az az oka, mintha a kérdéses talaj, mint

az alkalmilag végzett kémiai elemzés bizonyítja, foszforsavban bővelkednek, hanem az, hogy a foszforsav nem az egyedüli növényi tápanyag, amelyben a talaj hiányt szenved. Igen gyakran hiányzik a mész, pedig a növény fejlődésére ez is teljesen nélkülözhetetlen anyag s a mészhiányban szenvedő talajnak adhatunk mi bármely műtrágyát méssen kívül, az termésszaporító hatást mutatni nem fog.

Ezek után csak azt ajánlhatom, hogy minden gazda tanulmányozza tüzetesen földjeit, tegyen előbb kicsinyben trágyázási kísérleteket és azok utmutatása kapcsán használja a műtrágyákat, bizonyára ő is hasznát fogja látni. Így haladva, dacára a majdnem változatlan klimatikus és folyton változó időjárási viszonyoknak, talán nem is olyan sokára bekövetkezik, amit régen csak mint „jámbor óhajást” mertünk nyilvánítani, hogy hazánkban is két kalász nő ott, ahol eddig csak egy nőtt, de ezen második kalászt csak a gazda szorgalma, intelligenciája és a kellő művelés mellett a műtrágyák kellő mértékben való alkalmazása fogja megteremni.

Kosutány Tamás dr.

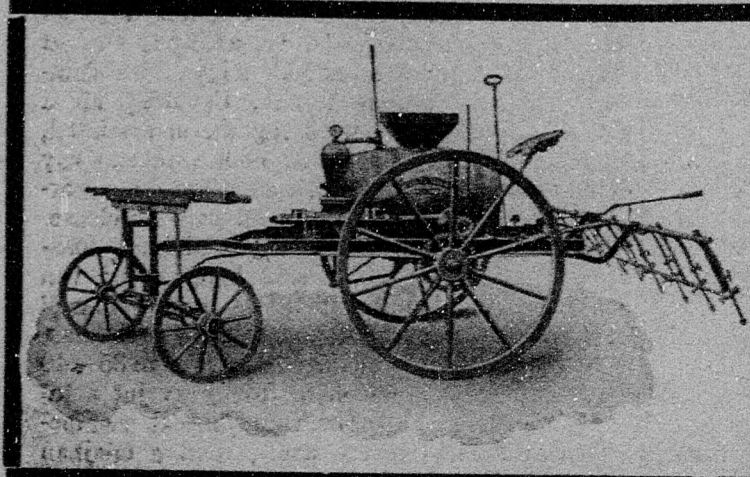
LEVÉLSZEKRÉNY.

Feltárt esontliszt. 227. kérdés. Megvételre kínálnak feltárt esontliszt-et, 16% összfoszforsavval, melynek kb. fele vízben, fele cztromsavban oldható. 3—4% légeny ingyen. Vannak-e már tapasztalatok e feltárt esontliszt hatékonyságára nézve? S ha igen, milyenek? S. I.

Felelet a 227. sz. kérdésre. A feltárt esontliszt már nem egy gazdaságban — különösen homokos és homoktalajokon — jó eredményeket értek el, különösen az őszi — rozs — trágyázásánál, továbbá a burgonyánál és luezernánál is. Mindenesetre azonban az a kérdés, mi az ára a kérdéses esontlisztnek s nem-e lehetne jutányosabban szuperfoszfátot vásárolni, melyben az összes foszforsav vízben oldható alakban van benne. K. K.

Motor eséplógép meghajtására. 228. kérdés. 8 lóerjű lokomobilomat óhajtanám nyersolajmotorral kieserelni. Melyik a legjobb és megbízhatóbb ez idő szerinti nyersolajmotor? Hány lóerjű nyersolajmotor felel meg egy 8 lóerjű lokomobilnak és honnét lehet beszerezni? Melyik motor beszerzése előnyösebb, a benzin-, nyersolaj- vagy szivógázmotor, a eséplógarnitúra meghajtására? W. S.

Felelet a 228. sz. kérdésre. A 8 lóerős lokomobilnak megfelel egy 16 lóerős nyersolajmotor. A eséplógarnitúra meghajtására egy szivógázmotor egyáltalában nem való. Igaz, hogy a MÁV. gépgyárban ujabban összekonstruáltak egy szállítható szivógázlokomobil-motort, amely a leírás után itélve, használható gépnek ígérkezik, de miután e gépről még tényleges munkaeredmények és vizsgálati adatok hiányoznak, ez idő szerinti korai lenne erről érdemlegesen nyilatkozni. Miután a benzin ára, értelmetlen okokból, a helyett hogy esökkenne, emelkedik és mivel a nyersolajmotorok az utolsó időben szerkezetükben annyira tökéletesítették, hogy, mint azt a gyakorlat is bebizonyította, eséplési célokra teljesen alkalmasnak találtattak, a magam részé-

Jelenkor legjobb fogatos permetezők.

Réparovarak, peronoszpora, vadrepce, vadmustár stb. ellen.

4, 5 és 6-soros beállítható kapológépek.

Nélkülözhetetlen gépek pontos, gyors és olcsó kapáláshoz.

Gőzeke gyűrűhengerek és boronák.

Kézi- és fogatos chilisalétromszórók.

Számtalan elismerőlevél. Kitűnő eredmény. Jutányos árak.

PERL és TÁRSA, gépgyár és Szerec, Pozsony m.

és bizonyítja, az, hogy a nyi tápanyag, igen gyakran fejlődésére ez s a mézünk mi bärz terméssza-

hogy minden djeit, tegyen teket és azok mütrágyákat, Igy haladva, klimatikus és oknak, talán amit régen ink nyilváni nő ott, ahol dik kalászt ája és a kellő mértékben

Tamás dr.

Y.

Megvétélre % összfoszfele ezitromen. Vannak-e zt hatékony? S. I. feltárt csontkülönösen eredménye — rozs — al és lucerz az a kérdés, ek s nem-e tot vásárolni, ben oldható K. K.

228. kérdés. n nyersolajobb és megotor? Hány gy 8 lóerejű ezni? Melyik nzin-, nyersrnitura meg- W. S.

lóerős lokersolajmotor. gy szívógáz-hogy a MÁV. ak egy szállitely a leírás gérkezik, de eredmények idő szerint nyilatkozni. okból, a és mivel a szerkezetük mint azt a esi czélokra agam részé-

ről cséplőgépj hajtására inkább ajánlható a nyersolajmotor, mint a benzinmotor, azon egyszerű okból kifolyólag, hogy a nyersolajmotor üzeme a benzinmotorénál igen jelentékenyen olcsóbb ugyanazon felügyelet és kezelés mellett.

Hogy a ma nálunk forgalomba hozott nyersolajmotorok között gyakorlati értékére melyik a legjobb, arra megbízható választ a királyi József-műgyetemmel kapcsolatos mezőgazdasági gépkísérleti állomás hivatott véleményt adni, tessék ez ügyben egyenesen odafordulni.

Sporzon Pál.

Őszi buza tavaszi fogasolása. 229. kérdés. Középkötöttől — kötött, csapadékban szűkölködő alföldi talajon ajánlatos-e a buzának tavaszi fogasolása? Ha ajánlatos, könnyű vagy nehéz fogással kell-e a földet megjáratozni? Czélszerűbb-e a sorok irányában vagy keresztben fogasolni? P. G.

Felelet a 229. sz. kérdésre. Az őszi buza tavaszi fogasolására nézve tájékoztatásul következőkre hívom fel figyelmét:

1. Ott, hol a buza fogasolása tapasztalatilag az érest késlelteti, helyesebb elhagyni, mert az éres megkésése a hőszorulás veszélyét fokozza. Ez előfordul az Alföld egyes vidékein; ilyen helyeken természetesen a fogasolástól el kell tekintenünk. Nálunk (Debreczenben) a fogasolt buzaérest késleltető hatását nem tapasztaltuk.

2. A fogasolásnak feladata — gyomirtáson kívül — a talaj felületének felporhanyítása s ezzel kapcsolatban a víz konzerválása. Ha tehát a talaj felülete összetömődött, megkeményedett, akkor helyénvaló a fogasolás; ha ellenben a talaj felülete — hótalan, száraz, fagyos telek után — természetből fogva porhanyó, hamuszerű alkotású, akkor a fogasolás felesleges, sőt káros is lehet.

3. A fogasnak a talaj kötöttségi állapotához mérten oly sulyúnak kell lennie, hogy a fogas nyugodtan, biztosan járjon a földben s ne ugroljon ide-oda a föld tetején; utóbbi esetben több kárt, mint hasznot teszünk a normális vetésben. En az ugynevezett „Duplex” fogasokat becsülöm legtöbbrre a buza fogasolásánál.

4. Fogasolni a sorok irányában kell. Keresztben csak akkor fogasolunk, ha buza vetés megritkításáról lenne szó. A fogas fogainak éleseknek kell lenniök. K. K.

Gőzekeberszántás jövedelme. 230. kérdés. Mi a tiszta haszon, ami tényleg marad egy gőzeke-tulajdonosnak, ha berszántással foglalkozik. 1 magyar hold mélyszántásnál és 1 magyar hold sekélyszántásnál? B. E.

Felelet a 230. sz. kérdésre. A feltett kérdésre reális választ adni, amely minden körülmények közt értékkel bírhatna, nem lehet. Önmagától értetődik, hogy egyik gőzeke-tulajdonos sem fogja könnyen érthető okokból bevallani, hogy mi az ő berszántási vállalatának tiszta jövedelme. De még ha akarna, sem válaszolhatna a kérdésttevő által felvetett kérdésekre helyesen, mert sekélyés a mélyszántásnál a teljesíthető munkamennyiség olyan tág határok között ingadozik, hogy ott egy előre megkapható tiszta jövedelemről szó sem lehet.

Az előleges számítás alapját képezhetnék az amortizáció, a tőkeamat, a karbantartási, a kezelési költségek, amelyek direkt a gőzeke-

tulajdonost terhelik, miután a gőzszántáshoz szükséges egyéb kiegészítő részek, nevezetesen a tüzelőanyag és vízbeszerzés, fuvarozás, a szükséges segéd munkások költségeit stb. a bérbenszántó kénytelen fedezni.

Ilyenformán tehát a számításokat csakis a bérben felszántandó területek nagysága alapján lehetne, de ezt is csak mintegy előirányzatképpen megállapítani. Amennyiben kérdésttevő ezen ügy iránt érdeklődik, ajánlom, forduljon az országban ma már szép számmal működő gőzeke-szövetkezetekhez közelebbi felvilágosítás végett.

Sporzon Pál.

Dohánytrágyázás. 231. kérdés. A dohányföldemet tavaly ősszel megtrágyáztattam istállótrágyával, de alászántani már nem tudtam. Kérném tehát tudatni, hogy ezért nem lesz-e bajom a dohányfelügyelőséggel s esetleg indokolt kérést nyel nem lehetne-e segíteni a dolgon? A dohányengedélyemen nincs semmi a trágyázásról, honnan lehetne az idevonatkozó törvényt megkapni? S. A.

Felelet a 231. sz. kérdésre. Ha az istállótrágya már ősszel hordatott ki a földre, de az — közbejött akadályok miatt — csak tavasszal szánható le, akkor a felügyelőség kifogásokat nem fog tenni. Mindenesetre azonban kívánatos, hogy a trágya mielőbb leszántassék. A dohányjövődék csak azt tilalmazza, hogy dohányföldet tavasszal trágyázni nem szabad. Az pedig nagy különbség, hogy a trágyát már ősszel kihordtam s tavasszal szántom le, vagy pedig a friss trágyát csak a tavasz beálltával hordattam ki a dohányföldre. A tavaszi trágyázás tilalmazását nem törvény, hanem a dohányjövődéknek erre vonatkozólag a dohányfelügyelőségekhez kiadott rendelete tiltja. K. K.

Répagacséplés. 232. kérdés. Hogyan lehet a répagacot nagyban természetnél legezés-szerűbben kiesépleni? A kézi cséplés a munkáshiány miatt kerülendő. Hibátlan munkát végez-e a cséplőgép? Vagy talán egy Kühne-féle czirokfejítőgéppel volna czélszerű ilyen kísérletet tenni? Vagy talán van valami e czélra konstruált gép, melyet használni alkalmas volna? Z. Gy.

Felelet a 232. sz. kérdésre. A répagacséplés kérdése a nagyban való termelésnél tényleg új feladat elé állítja a mezőgazdasági gépészetet. Annak a rendes cséplőgéppel való lemorzsolása minden valószínűség szerint nem fizetné ki magát és nem is vezetne eredményre, mert ha csak a bab-cséplésre átalakított dobbal nem dolgoznánk, úgy igen könnyen, sőt valószínűleg beállhat az az eset, hogy vagy szétzuzza a dob a répagac tokokat, vagy pedig egyáltalán nem morzsolja le a nyélről. Kérdésttevő nagyon helyesen mutat rá a Kühne-féle czirokmagfejítő gépre. Ha e gépet megfelelő lassu járáttal működtetik, előreláthatólag nagyon valószínű, hogy az a kívánt eredménnyel fog működni. Miután erre nézve azonban még gyakorlati tapasztalatok nem állanak rendelkezésemre, nem nyilatkozhatom. Annyit azonban mindenesetre érdemesnek tartanék, hogy e tekintetben gyakorlati próbák végeztessek. Sporzon.

Thomas-salak. 233. kérdés. 3 vagon Thomas-salakot kellett váratlanul átvennem. Mi lenne előnyösebb: kiszórni-e most, vagy tavasszal az

őszi vetésekre, lóherére, tengeri és répa alá, azok alá tudniillik, melyek istállótrágyát nem kapnak, vagy pedig elraktározni szeptemberig, mikor is az őszi gabonák alá szórtnék ki. Kérdés már most az: fel tudja-e használni az őszi vetés a tavasszal fejtrágyául adott Thomas-salakot, nem fogja-e kezdetben nagyon megindítani, hogy aztán későbbi fejlődése folyamán — nem lelvén az így megindított növény ehhez képest kellő tápanyagot — ez ártalmára ne válnék, vagy elraktározván a salakot, talán megfelelő helyiség hiányában nem veszít-e sokat hatékonyságából, hogy tavaszi kiszórása mégis előnyösebb ne lenne? J. A.

Felelet a 233. sz. kérdésre. A foszfortrágyák, tehát úgy a szuperfoszfát, mint különösen a Thomas-salak, nem valók felültrágyázásra s így az őszi tavaszi felültrágyázására a Thomas-salak nem alkalmas. A tavaszi lóhere vetésnél azonban fel lehetne használni, a lóhere elvetése, illetve a talaj tavaszi előkészítése előtt 200—250 kg.-mot szórva ki kat. holdanként. Mult évi lóhere vetésre felültrágyázásként adni, nem fizetné ki magát, mert a here első kaszálására már alig fejtene ki hatást; ha azonban a herét őszi buza követi, ez a lóherére kiadott Thomas-salakot értékesítené és így veszendőbe nem menne. Tengeri alá nem érdemes Thomas-salakot adni, mert a kukoricza e tekintetben egyike legbizonytalanabb növényeinknek. Répa alá rendesen szuperfoszfátot adunk, mert ez bizonyult legmegfelelőbbnek, ámbár tudok gazdaságokat, ahol a Thomas-salakkal is jó eredményeket nyertek, különösen, ha azt még ősszel, vagy a tél folyamán szórták ki.

Megjegyzem, hogy a Thomas-salak száraz helyen eltartva, őszig nem veszít hatékonyságából. K. K.

Nyolcz lóerejű benzinmotor hat lóerejű cséplőgéphez. 234. kérdés. Megfelel-e egy 8 tényleges lóerejű benzinmotoros cséplőlokomobil egy 6 lóerejű cséplőszekrény és kazalozó állandó üzembentartásához és nem-e előnyösebb ugyan ezen czélra hasonló lóerejű nyersolajmotor? K. Zs.

Felelet a 234. sz. kérdésre. A 6 lóerejű cséplőszekrény működtetésére a 8 tényleges lóerejű benzinmotor egyáltalában nem felel meg. Épp úgy nem felel meg e czélra egy 8 lóerős nyersolajmotor sem. Akár benzinmotor, akár nyersolajmotort akar kérdésttevő, gőzgép helyett a 6 lóerős kazalozóval ellátott cséplőszekrényéhez hajtógépnek használni, akkor legalább is 12 lóerős robbanós motort kell alkalmazni, hogy az üzemet rendes és nem erőltetett módon fenntarthassa. Ha erőltetettebb erőről van szó, akkor nem 12, hanem 16 lóerős motort kell használni.

Sporzon Pál.

Comfrey takarmány. 235. kérdés. A hirdetett „kaukázusi Comfrey takarmánynövényt” természetük-e már házánkban — tulajdonképpen miféle növény az, — a sertés és más állatoknak alkalmas takarmány-e? Egyben kérem tudatni, hogy mely gazdaságokban lehetne csicsókát ültetésre kapni és hány kg. szükséges 1 kat. holdra? M. J.

Felelet a 235. sz. kérdésre. A comfrey, illetve érdeslevelű nadálytő nálunk sem ismeretlen; időközönként felmerül a nagykereskedők ár-

A LEGJOBB MAGVAK
MAUTHNER ÖDÖN
 kaphatók
 csász. és kir. udvari
 magnagykereskedésében,
 IV., Kossuth-Lajos-u. 4. BUDAPEST, VII., Rottenbillar-u. 33.
 Az ideit árjegyzék megjelent, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Zók.
 en.
 pek.
 oz.
 nák.
 rók.
 ak.
 ny m.

jegyzékeiben, hogy azután megint hosszabb időre feledésbe merüljön. Mint évelő növény dugványok útján szaporítható s több éven át ad takarmánytermést a sertések részére; más állat zölden sem eszi, megszáritani pedig alig lehet, mert megfeketedik. Nem tartom oly növénynek, melynek termesztése kívánatos lenne. Többet ér ehelyett csicsókást létesíteni a sertéseknek, mely czélra kat. holdanként 4—6 q gumó elegendő a beültetésre. A mi készletünk már elfogyott, de a lapusnyaki uradalomban (u. p. Hunyad-dobra), még kapható mázsánként 5 koronáért.

K. K.

Gőzgép vagy motor cséplőgéphez. 236. kérdés. Vettem egy 6 lóerejű (48") cséplőszekrényt, melyhez most óhajtanék egy gőzgépet vagy egy benzinmotort venni. Utóbbi azért venném szivesebben, mert egyszerűbb és olcsóbb a kezelése és a szeccsavagáshoz, takarmánykészítéshez, favágáshoz is állandóan alkalmaznám. Nem tudom, van-e már ilyen teljesen megbízható motor, mely a cséplőgépet feltétlen biztonságosan hajtaná s melyik gyártmány volna e czélra legajánlatosabb s hány lóerejű kellene a 6-os gép hajtásához?

J. S.

Felelet a 236. sz. kérdésre. A 6 lóerős cséplőszekrény meghajtására rendes körülmények között egy 12 lóerős benzín- vagy nyersolajmotor teljesen megfelel. Ha erőteljesebb erőről van szó, akkor ajánlatos egy 16 lóerős rohanós motor beszerzése. A ma folyton emelkedő benzínárakkal szemben inkább a nyersolajmotoroknak lehet elsőbbséget adni, annyival is inkább, mert ezeknek szerkezete ma már annyira megbízható, hogy a benzínmotorok kezelésének megfelelő kezelés mellett ezek is feltétlenül jól dolgoznak. Hogy a nyersolajmotorok közül manapság melyik felel meg leginkább a mezőgazdasági czéloknak, arra nézve kompetens ítéletet hoz a királyi József-műegyetemmel kapcsolatos mezőgazdasági gépkísérleti állomás.

i. Sporzon Pál.

Tengeritermesztés. 237. kérdés. Középkötött talajon csinkvantin-pignolettó-tengerit termesztettem. De nálam nagyszeművé fajzott s ezért vetőmagot kívánok változtatni. Talajom középkötött fekete föld, néhol szikes, síkfekvésű, kevés csapadékkal. Melyik a legajánlatosabb korán-erő tengeriféleség és hol szerezhető be? Avery Junior Panter tengerivetőgépem van, milyen fogatos kapáló gép volna legalkalmasabb hozzá?

B. M.

Felelet a 237. sz. kérdésre. Jelzett talajviszonyok között a putyi tengerinek a termesztését lehetne megpróbálni, mely korán-erő és bőtermő, a szárazságnak jól ellentálló tengerifajta. Putyi magtengeri beszerezhető Polákovits Mátyás gazdaságában (Rudna, Torontál megye), továbbá a jankamajori gazdaságban (u. p. Kiszállás, Bács megye).

A tengeri fogatos kapálásához a Planet-féle kapáló gépet ajánlhatom leginkább, mint tökéletes és kitérő, tartós gyártmányt.

K. K.

Répa- és lóheretetés. 238. sz. kérdés. 1910. évben egy 10 holdnyi területemen tengerivetés volt, jótermészetű, kissé homokos talaj, de mészszegény. Ezen tarlót én leszántottam az ősz folyamán mélyen, mivel répát szándékoztam bevetni. Az istállótrágyázás késleltetné a ve-

tést, mert lágyas a föld s a szekerek a földet legázolnák. Kérdem, hogy volna legjobb a répát elvetni? Rendelkezésemre áll: egy tárcsásborona, egy Rekord II. kombinált sortrágyavetőgép, szuperfoszfát- és chilisalétrom-mütrágyák, melyeknek mikénti alkalmazását kérem szinte tudatni.

Továbbá van egy 40 holdnyi területem, melyet késő ősszel szinte fölszántottam és most lóherével akarom bevetni; védnövényül zabot szoktam vetni; kérdem, hogy a zabbal vagy a lóherével vessek a szuperfoszfátot és mennyit? vagy pedig nem volna-e jó ezen felszántott területet szórva behinteni foszfáttal s tárcsás- és más boronával belemunkálva, zabbal és lóherével bevetni?

P. G.

Felelet a 238. sz. kérdésre. 1. Ha a takarmányrépa alá az istállótrágya kihordása nehézségekre ütközik, ami a répa idejekoráni vetését is késleltetné, akkor fel kell használni a rendelkezésre álló mütrágyákat, a szuperfoszfátot és chilisalétromot, amelyek a takarmányrépa legjobb mütrágyái és az említett Rekord-géppel sortrágyázásképpen is adhatók, amennyiben a répa egyike azon növényeinknek, amely a sortrágyázást legjobban és legbiztosabban meghálálja. Sortrágyázásra kat. holdanként 80—100 kg. szuperfoszfát és 40—50 kg. chilisalétrom számitandó, melyek közvetlenül a vetés előtt keverendők össze. Ha csak feltétlenül nem szükséges, akkor az ősszel szántott földet tavasszal nem kell újra szántani, hanem tárcsázás és fogással a vetésre előkészíteni.

2. Ami zabbal vetendő lóheretetés trágyázását illeti, leghelyesebb a szuperfoszfátot (150—200 kg. kat. holdanként) az őszi szántásra kiszórni s tárcsázással s ezt követő fogással a földbe munkálni; két utóbbi munkával egyuttal előkészítettük a földet a vetésre.

K. K.

Hermann-féle mivélés. 239. kérdés. A „Hermann”-rendszer szerint vetett kukorica kockában mily nagy legyen a vetési távolság?

L. A.

Felelet a 239. sz. kérdésre. Hogy a Hermann-féle tengerimivélésnél a kockák kötési távolsága milyen nagy legyen, az többféle körülménytől függ. Későnérő, magasra nőő tengerinél (kései magyar, amerikai lófogó tengerik), ha fészkenként 2—2 tövet hagyunk, a sor- és növény-távolság (kötési távolság) 80 cm., ha fészkenként 3 tövet hagyunk, 90—100 cm. Korábban érő és nem oly magasra nőő tengeriknél (putyi tengeri, pignolettó) a kötési távolság 60 cm. a kettőtővű fészkeknel és 70—80 cm. a hármastővű fészkeknel.

K. K.

Birka- és marhatrágya. 240. kérdés. A szalmás marhatrágya és a szalmás juhtrágya milyen arányban áll egymással, illetve hány mázsa juhtrágya fejt ki olyan hatást, mint egy mázsa marhatrágya? Milyen és mennyi mütrágya használatával egyenlíthető ki a juhtrágya, hogy a marhatrágyával egyforma hatást gyakoroljon. Hány évre terjed ki a két trágyaféle hatása?

S. F.

Felelet a 240. sz. kérdésre. A birkatrágya rendes körülmények között — mert az akolban gyűl össze s ott rendszeresen taposva lesz — nitrogénben jóval gazdagabb, mint a marhatrágya és káliumtartalma is rendszeren nagyobb

szokott lenni, foszfortartalma ellenben valamivel kisebb. A juhtrágya általában a tevékenyebb, tehát gyorsabban ható trágyákhoz tartozik, ellenben a marhatrágya lassabb hatású, de ezt számokban kifejezni igen bajos, mert erre számos körülmény (talaj, időjárás, kihordás ideje, növény neme stb.) gyakorol befolyást. A nitrogéntartalmat illetve (amely az istállótrágyánál a legnagyobb szerepet játszza) a juhtrágyából 70—75 métermázsa annyi hatást fejthet ki, mint 100 q marhatrágya, de ezek csak hozzávetőleges számok. A marhatrágya hatását általában véve 4 évre, a birkatrágyát (mert sokkal kevesebb s gyorsabban korhad) 3 évre tehetjük homokos talajokon.

Mütrágyákat a hatások kiegyenlítésére nem vehetünk figyelembe, mert azoknak egészen más a rendeltetésük. Rendeltetése például a foszfortrágyának, hogy az istállótrágyának viszonylag kis foszfortartalmát egyensúlyozza és arányba hozza a többi növényi táplálóanyaggal. Mert az istállótrágyában mindig a foszfor a legkevesebb a nitrogén és kálihoz viszonyítva.

K. K.

Marhasó mint trágya. 241. kérdés. A denaturált marhasó felhasználható-e a cukorrépa-termesztésnél a chilisalétrom helyettesítésére? Ha igen, körülbelül mily mennyiség, hányszor adandó holdanként? Remélhető-e a marhasótól különösen esőhiány idején olyan hatás, mely a talajt a levegőből elvonandó nedvesség útján némileg átmedvesítené, bir-e vízlektőlőképességgel? Remélhető-e termésközvetlen tőle, vagy ellenkezőleg, csökkenteni-e a gumótermést (vagy cukortartalmat) azáltal, hogy a levelzet dus fejlődését előmozdítja?

H. K.

Felelet a 241. sz. kérdésre. A marhasót, illetve konyhasót nem is annyira a cukorrépanál, mint inkább a takarmányrépanál a külföldön (Németországban) nem egy esetben jó eredménnyel használták, mert a takarmányrépa nagymennyiségű klórt és nátriumot dolgozik fel s ilyen anyagok bő adagolása mellett (mert a konyhasó klórból és nátriumból áll) a rendesnél nagyobb terméseket adhat. Erre való tekintettel a takarmányrépanál a kálisók közül a kainitot használják előszeretettel, mely klórban és nátriumban (vagyis konyhasóban) igen gazdag.

A cukorrépanál is történtek erre nézve kísérletek, természetesen más mütrágyákkal kapcsolatban, melyek nem egy esetben szintén jó eredményekre vezettek s az u. n. magastenyésztésű cukorrépanál a cukortartalmat sem csökkentette. Megjegyzem, hogy a cukorrépanál (melynek klór-, de különösen nátriumigényei nem oly nagyok, mint a takarmányrépanál) a klór és nátrium túlyomóan a levelekben raktározódik, ezeknek fejlődését segíti elő és ezzel közvetve (esőben gazdag vidékeken) a répa testét is növeli. A chilisalétromot a konyhasó nem helyettesíti a nitrogén- (salétrom-) hatás szempontjából, hanem fokozólag hat a nátriummal, mert a chiliben salétromsavas nátrium van, a konyhasó pedig klórnátriumból áll.

Megjegyzem, hogy a konyhasónak ugynevezett vízkonzerváló hatása csak látszólagos. Beigazolt tény, hogy a klórnátriumos földben a növények kevesebb vizet párologtatnak el; ez mintegy természetüké válik annyira, hogy például szárazabb periódus után a talajba jutó esőt kevesen

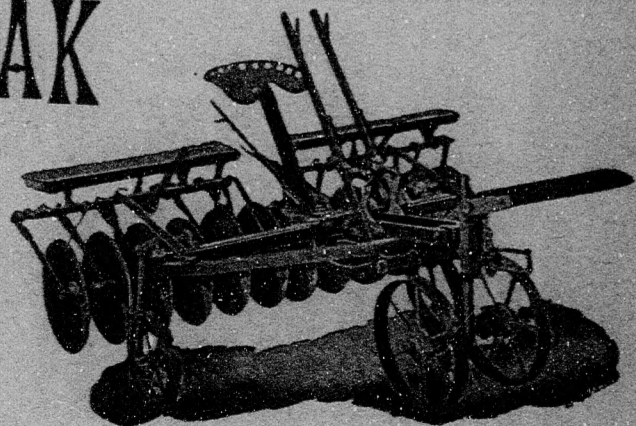
MC CORMICK TÁRCSÁSBORONÁK

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. :: A tavaszi szántásokra a legujabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő

Mc Cormick TÁRCSÁSBORONÁT

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

Mc Cormick Harvesting Maschine Company, Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

kihasználni nem tudják. Megjegyzem még, hogy a konyhasó a földet cserepessé, könnyen összeállóvá teszi, ami ismételt kapálást tesz szükségessé.

A mi viszonyaink között nem ajánlom a konyhasótrágyázást. K. K.

Zöldtrágya- és luczernavetés. 242. kérdés.
1. A tavaszi repce alkalmas-e zöldtrágyázásra? Ezen kérdést azért vetem fel, mert a zöldtrágyázásra alkalmas növények magvai aránytalanul drágábbak, mint a tavaszi repce mag.
2. Eddig sekélyen, most azonban 8-10" mélyre felszántott trágyázatlan kötött talaj alkalmas-e most tavasszal luczernavetésre? Megjegyzem, hogy istállótrágyával nem rendelkezem s midőn 2 évvel ezelőtt egy 7 holdas táblát luczernával vetettem be, ugyancsak trágyázatlan talajba, az szépen kelt ki és az első évben is egy jó kaszálást adott; az első év őszén a tábla felére érett istállótrágyát szórattam s a tábla ezen felerésze a mult évben remek termést adott; most, a tél folyamán ezen tábla másik felét trágyáztattam hasonló módon. A. C. dr.

Felelet a 242. sz. kérdésre. 1. Repcét lehet zöldtrágyázási célokra használni, de ezzel csak a talaj humuszkészletét gyarapítjuk, nitrogénben ellenben nem gazdagítjuk; utóbbi csak a pillangósvirágú növényekkel érhetjük el. Ha tehát a zöldtrágyázásnak egyik lényeges tartozékától, a nitrogénygyűjtéstől eltekintünk és (kötött talajról lévén szó) csak a talaj fizikai tulajdonságait akarjuk feljavítani humuszképző szerves anyagok leszántásával, akkor a repce is mint zöldtrágyanövény szerepelhet. Ez esetben azonban az őszi repce sokkal jobb a tavaszi repcénel, mert természetesen biztosabb, nagyobb tömeget ad s a tavasz vége felé már leszántható.

2. Olyan földben, amely eddig csak sekélyen volt szántva és most (illetve télen) 8-10", vagyis 26 cm.-ig terjedő mélyítést kapott, a luczerna jól sikerülhet, mert egyrészt a mély megmunkálást szereti, másrészt pihent föld került a megszántott rétegbe. Nézetem szerint azonban helyes lenne a luczerna alá foszfortrágyát adni és pedig a luczerna tavaszi talaj-előkészítése előtt kiszórva 300 kg. Thomasalakot, vagy 200 kg. 16-18%-os szuperfoszfátot. K. K.

Töltésgyepesítés. 243. kérdés. Egy, a Dráva-parton ujonnan épült töltést akarunk fűmágykeveréssel bevetni. A töltés anyaga iszapolt homok. Kérdjük, milyen fűmágyakból álló keveréket vessünk, hogy azon idővel állandó kaszálót létesíthessünk? Megjegyzem, hogy az éghajlat a gyakran beálló ködök következtében eléggé nedves. D.

Felelet a 243. sz. kérdésre. Az iszapos homokból álló földtöltés (eléggé nedves éghajlattal) begyepesítésére, hogy az állandó kaszálót adjon, következő keveréket ajánlom: komócsin 150 kg., csomós ebir 420 kg., réti esenkesz 4 kg., angol perje 280 kg., réti perje 160 kg., francia perje 460 kg., tarackos tippan 170 kg., korcskerep 050 kg., fehérhere 040 kg., szarvaskerep 050 kg., összesen 2180 kg. kat. holdanként. K. K.

Elvi jelentőségű döntések.

A lipthói turó.

Érdekes határozatot hozott a földművelésügyi miniszter 970,84/1910. szám alatt a lipthói turó alkatrészeinek megállapítása tárgyában. A határozat, amint illik, Liptó vármegye alispánjához van intézve és a következőképpen szól:

Folyó évi . . . szám alatt kelt fejtérjesztésére értesitem alispán urat, hogy az állandó felülbíró tanács N. N. „lipthói turó” hamisítási ügyében az alábbi szakvéleményt adta:

A tanács véleménye szerint N. N. „lipthói turó” néven olyan árut hozott forgalomba, mely ezen elnevezésnek a vizsgálat adatai szerint nem felel meg.

Ebből kitünik ugyanis, hogy a (szóbanforgó) turó olyan keverék, mely sok tehénturóból, kevesebb juhturóból és kókuszszirből áll.

A tehénturótartalom felülmúlja még a bevallott 50%-ot is, a zsirja pedig olyan, hogy az elemzési adatok összehasonlításából bizvást arra lehet következtetni, hogy túlnyomórészt kókuszszir.

Ami a fellebezésben foglaltakat illeti, azok a 38,286/96. sz. V. R. félreértésen alapulnak. A törvény szelleme azt követeli, hogy minden áru az őt megillető elnevezés alatt kerüljön forgalomba. N. N. tehát csak abban az esetben nem követett volna el kihágást, ha a keveréket „margarin-sajt” név alatt hozta volna forgalomba, mert a „lipthói turó” név nem illeti meg az olyan árut, mely túlnyomólag tehénturóból áll s melynek zsirja nem tejszir, hanem kókuszolaj. Nyilvánvaló az is, hogy valaki, aki juhturót tetemes mennyiségű, még 50%-ot is meghaladó tehénturóval kever és azt „lipthói turó” név alatt árusítja, a miniszteri rendelet szövegének tilalmát is megszegi, mert csekély mennyiségű juhturónak súlyát vagy terjedelmét szaporította anélkül, hogy ezáltal eltarthatóbbá, szállíthatóbbá vagy használatra alkalmasabbá tette volna.

A kókuszszir használata pedig nyilván a csekélyebb minőség elpálástolására szolgál, mert a sovány tehénturó jóval kevesebb zsirt tartalmaz, mint a juhturó.

Ugarok és tarlok közös legeltetése.

Közérdekű voltára való tekintetből közöljük a földművelésügyi miniszternek egy idevágó ügyben hozott határozatát, mely így szól:

Az 1894:XL. t.-ez. kifejezetten ugyan nem rendelkezik az ugarok és tarlok legeltetésének szabályozásáról, de a törvénynek a legeltetésre vonatkozó rendelkezéseiből kétségtelenül megállapítható az az intenció, hogy a legeltetés ne csak közlegelői területeken, hanem a közös legeltetésre használt egyéb területeken, tehát tarlón és ugaron is szabályoztassék. Ott, ahol a birtokosság a már idézett törvény értelmében saját autonóm szerveivel rendelkezik, kétségtelen, hogy a legeltetés kérdésének szabályozása a törvény 2., 6. és 22. §-ainak megfelelően ezen szervek hatáskörébe tartozik; viszont azonban, ahol a birtokosság ezen autonóm szerve a legeltetés szabályozása iránt intézkedni nem akar, vagy ahol a birtokosság ily szervekkel nem rendelkezik, ott ez a kötelesség a törvény 21. §-ában foglalt rendelkezésnek is megfelelően a község képviselőtestületére hárul. (Földművelésügyi miniszter, 27,085/1910. sz.)

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMGE. közleményei	741
Egyről-másról	741
Elvi jelentőségű döntések	753
Növénytermesztés és műtrágyázás.	
Mi a németek véleménye a Campbell-féle talajmivelőrendszerrel	742
Burgonya-műtrágyázás homoktalajon	744
Állattenyésztés.	
Az öszvériábu sertés	745
Gazdasági üzemtan.	
A számtartás jelentősége és használata, tekintettel a gazdálkodási viszonyok helyes felismerésére	745
Tejgazdaság.	
A tejszövetkezetek és a falusi nép táplálkozása	746
Erdészet, faültetés.	
A legelőerdők	747
Gazdasági gépészet.	
Kereken tolható itatóvályuval kombinált vízvezeték	748
Gazdasági vegytan.	
A műtrágyák használatának elterjedése Magyarországon	749
Levelszekrény	750
Vegyesek	753
Taggyűjtési akciónk. — Székely gazdák gyűlése. — A gyöngyösi tenyészállatvásár. — Új irány a dohánytermesztés terén Amerikában. — Szőlészeti és borászati előadások. — A kivándorlók sorsa Amerikában. — A cseh szocialisták és a szövetkezetek. — Bércsántással foglalkozó gőzetulajdonosok iparigazolványa. — Tenyészikavásárok. — Mezőgazdasági kiállítás Szatmárnémetiben. — Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület. — Tanulmányi kirándulás. — Országos állatvásárok	
Kereskedelem, tőzsde	756
Szerkesztői üzenetek	758

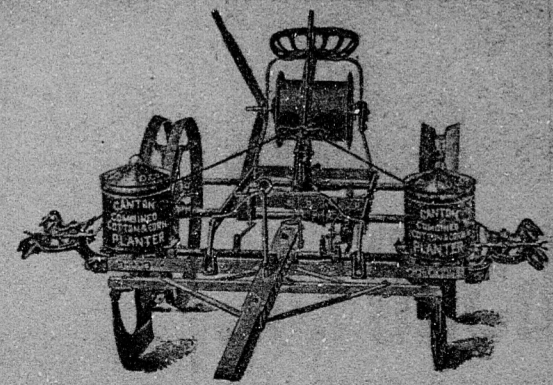
Taggyűjtési akciónk. Az idei télen szinte szakadatlanul és valóban örömdetes arányban emelkedett egyesületi taglétszámunk, ami egyrészt a *Károlyi Mihály* gróf elnök megindította taggyűjtési akciónak, de másrészt kiváltképpen annak a lelkes buzgóságnak köszönhető, amelylyel egyesületünk számos tagja a megindult mozgalmat felkarolta és ismerős gazdátársai körében az OMGE. zászlaja alá új harcosokat toborozni igyekezett. Halás örömmel ismerjük el ügybuzgó gazdátársaink e fáradhatatlan igyekezetét, amelyben talán szerénytelenség nélkül láthatjuk egyesületünk működésének és lapunk törekvéseinek jóleső méltánylását, legilletékesebb bíránk, a magyar gazdátársadalom részéről. Felette kívánatos, hogy az eddig mutatkozott lelkesedés a reánk köszöntő tavasz folyamán se lohadjon le s hogy akinek csak módjában van, ezentul is minden alkalmat megragadjon az OMGE.-hez még nem csatlakozott tehetősebb gazdátársaink, valamint a kisgazdákat egyesítő gazdakörök tagokul való megnyerésére. Nem szükséges hangsúlyoznunk, mily nagy érdekek fűződnek az ország első gazdátársadalmi testületének lehető megerősítéséhez s az ebben való közreműködést

„SENIOR“ TENGERRÜLTETŐGÉP

autom. négyzet-ültetőkészülékkel, hazánkban több száz darab évek óta működésben vannak és legjobban beváltak. :: Minden gazda nagyobb terméseredményt biztosíthat magának a „SENIOR“ munkája által.

➤ Egyszerű szerkezet, legkiválóbb anyag, csekély vonóerő! ➤

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY, Budapest, V. ker., Váci-ut 98. szám.

annál több bizalommal várhatjuk az OMGE. kötelekébe még be nem lépett gazdaközönségtől, mert hiszen a közérdekű céltól eltekintve, az egyesület által tagjainknak nyújtott ellenszolgáltatások bőven felérnek azzal a kis áldozattal, amelyet a tagsági díj az egyes belépőkre ró. Taggyűlési akciónkban e héten Böjtös Árpád, Csónth Béla, ifj. Fittler Sándor, Kazy József, Mezey Gyula III. és Vucskits Béla tagtársaink működtek közre, akiknek ehelyütt is őszinte köszönetünket fejezzük ki.

Székely gazdák gyűlése. A Háromszékvármegyei Gazdasági Egyesület most tartott első igazgató-választmányi ülését *Szentkereszt* Béla báró főispán nyitotta meg. A napirend tárgyalása során elhatározták, hogy a vármegye törvényhatósági közgyűlésében előterjesztést tesznek a sertésorbáncz elleni védőoltás kötelezővé tételére érdekében, majd az évi költségvetést állapították meg. *Imreh* Béla titkár az új egyesület munkaprogramját mutatta be. Ennek alapján programjába vette a választmány gazdakörök létesítését, gazdasági kiállítások és állatdíjazások rendezését, katonai csikóvásárok tartását, a szarvasmarha-, juh- és sertésenyésztés fejlesztését, műtrágyázási kísérletek végzését és a székelyföldi háziipari oktatás előrevitelét. Szilágy megye átiratát a telepítéseknek nagyobbarányú keresztülvitele s a kivándorlás megakadályozása ügyében pártolól fogadták el azzal, hogy a telepítéseket ne a nemzetiségi vidékeken, hanem magyaroklakta helyeken eszközöljék. Elnökhelyettesnek *Király* Aladár alispánt választották meg. Az egyesületi legelők felügyeletével *Kese* Lajost és *Losonczy* Józsefet bízták meg, mire új legelők bérbevételére küldötték ki *Szentkereszt* Béla báró elnöklésével egy nagyobb bizottságot. Végül köszönetet szavaztak *Imreh* Bélának eddigi tevékenységéért s állásában véglegesítették.

A gyöngyösi tenyészállatvásár. F. hó 19-én (hétfőn) tartotta meg a Hevesvármegyei Gazdasági Egyesület a m. kir. földművelésügyi minisztérium támogatásával és Gyöngyös városával karöltve Gyöngyösön, a vásártéren, díjazással kapcsolatos tenyészállatvásárját, amely vásáron igen szép állatanyag volt szemlélhető; kistenyésztők tehéndíjazásaira 190 korona, üsződíjazásaira 175 korona osztott ki; ezenkívül 5 drb elismerő oklevél adatott ki kis- és nagytenyésztők kiválóbb állatai után. Számos eladás történt; a bikák 600—800 korona árban keltek el. A vásár igen látogatott volt, ami annak a jele, hogy a gazdaközönség újból kezdi jobban felkarolni az állattenyésztés ügyét.

Új irány a dohánytermesztés terén Amerikában. Az Egyesült-Államokban, Connecticutban a dohánytermesztésnél a jövedelem fokozása céljából újabban a nagy mivélés alatt álló földeknek ponyvával való befödését javasolják. A nagy terjedelmű dohányföldeket esalánvászonnal sátorszerűen borítják be. Erre a célra 2,5—3 méter magas deszkaoszlopokat megfelelő távolságban vernek be, úgy hogy egy acre földre 200 oszlop jut. Egy acre föld összes költségei 1000 márkára rúgnak. Az egész alkotmánynak megfelelő szilárdsággal kell birmia, hogy a szeleknek és viharoknak ellent tudjon

állani. A ponyvasátor alatti dohánytermesztés előnyei: 1. hogy a sátor alatt egyenletesebb a hőmérséklet és 2. hogy rendszerint 3, sőt 5 fokkal nagyobb alatta a hőmérséklet, mint a sátoron kívül. Az eső nem veri a dohányleveleket egész erejével, hanem a ponyván megtörik az ereje s azon keresztül finom permet alakjában jut a növényre. A legnagyobb előnye a sátoralatti mivélésnek az, hogy a rovarkár és más kártékony befolyás a minimumra redukálódik. Az ily módon védett, fedél alatt termesztett dohány minősége állítólag jóval felülmúlja a szabadban mivelt dohány minőségét, ugyanarra, hogy fontjáért csaknem a háromszorc árát fizetik. Szakvélemények szerint az ily módon mivelt dohány minőségileg a Sumatra dohánnyal csaknem egyenértékű. Connecticutban ezen termesztési mód előnyeinek kiaknázására, valamint más mivélési ágakra való kiterjesztésére társaságok alakultak. Ezzel a termesztési eljárással a mi dohánytermesztőink is kísérletezhetnek, mert a kilátásba helyezett előny mindenestre figyelmet érdemel. (K. A.)

Szőlészeti és borászati előadások. A földművelésügyi kormány támogatásával rendezett ötnapos szőlészeti és borászati előadások második napján *Vargha* Imre kir. tanácsos, ny. szőlészeti és borászati főfelügyelő a *hegyi* szőlőtelepítésnél és állandó munkáinál előforduló hibákra hívta föl a figyelmet, míg *Kecskeméthy* Géza vinczellériskolai igazgató a *homoki* szőlőtelepítésnél és mivélésnél előforduló hibákról értekezett. Szerdán d. e. Budafokon tartották meg előadásait *Krámszky* Lajos m. kir. fővegyész a borkezelés legfontosabb műveleteiről, *Rácz* Sándor, a pinczemeszteri tanfolyam igazgatója a borászati melléktermékek értékesítésének legczelszerűbb módjairól és *Pálincás* Gyula a mustok megbetegedéséről. Délben társaslakoma volt s délután bemutatták a hallgatóságnak a pinczemeszteri tanfolyam helyiségeit. A csülörtői előadások délelőtt 9 órakor kezdődtek az OMGE. disztermében.

A kivándorlók sorsa Amerikában. Lassan bár, de már köztudatba kezd menni, hogy Amerika nem az igéretföldje. Az új világrész menhelye a nyomoruságnak s a verejtékes munka csak a legrikább esetben hozza meg a gyümölcsét. Eddig Északamerika volt a népmilliók menhelye, újabban különösen Délamerika felé veszik útjukat a bevándorlók, különösen azok, akik dolgozni szeretnek. Északamerika ipari központjain és nagyvárosaiban milliók telepedtek le, minthogy azonban főleg szegények alapították a kolóniákat, ezek a nyomor, a bűn és politikailag megromlott városrészek lakói, kik állandóan rettegésben tartják az őslakókat. Amerika 33 városában több idegen lakik, mint amerikai. Az idegen szegények beözönlése, a kétes értékű telepek folytonos szaporodása már régebben gondolkodóba ejtette a hazájukat féltő amerikai politikusokat. Az egész világból beözönlő néptömegek, különösen a szlávok és ázsiaiak betódulása nagy faji elváltozást szült, minek az amerikai népjellem megváltozása egyik szomorú következménye. Azt állítják, hogy az erkölcsi átváltozás gyorsan bekövetkezik a szlávssággal való

keresztőzés miatt. A bevándorlási bizottság jelentése szerint főleg a kevésbé értékes műveletlen és romlott idegenek özönlenek Észak-Amerikába, míg a tanult német és olasz munkások dél felé veszik útjukat. Ellenben a műveltség alsó fokán álló szlávok bevándorlását valóságos nemzeti csapásnak tekintik, mert már nyelvüknel fogva képtelenek az amerikai kultúra befogadására. Ami az amerikai munkaalkalmat illeti, az már nem a régi. A munkabér is alászállt, úgy hogy ma már a keserves és egészséget rontó nagy és nehéz munkából éppen csak hogy megélni lehet. Mert az utóbbi időben a nagy verseny és a nagy munkahiány miatt már sok munkanélküli ember van Amerikában. S ezért nehéz a pénzszerezés. Egyesek ha szert is tudnak tenni valamire, de a kivándorlók nagyrésze koldus marad a mai amerikai nehéz életviszonyok mellett. A nagy népvándorlást az olcsó munkásokat kereső amerikai vállalkozók és a hajózási társaságok ügynökei szítják és mozditják elő. A magánvállalkozók nem törődnek azzal Amerikában, hogy hány munkás veszi el életét és mily félelmes nyomorral kell megküzdnie. Hogy pedig eddig a bevándorlást súlyosabban megnehezítő törvényt meg nem alkották, az is az uzsoráskodó nagy magánvállalatok ellenállásán mult. A forradalmi hangulat is egyre nagyobb Amerikában, amelyet leginkább a nemzetközi szociálisták szítanak. Ezek a korlátlan kivándorlás mellett harcolnak, ami természetesen az amerikai munkás mellőzését és a bérek leszállítását jelenti. S ezért a munkanélküliek és a nyomorgók milliói máris a dinamit alkalmazásának útjára léptek. A kivándorolni szándékozók tehát előbb alaposan fontolják meg, hogy mit cselekszenek, mikor Amerika felé veszik útjukat, ahol annyi sötét és rosszlelkű ellenség várja őket.

A cseh szociálisták és a szövetkezetek. A cseh szociálisták akcióba léptek, hogy a szövetkezeti mozgalmat is kiragadják a nemzetköziség jellegéből. A kopenhágai kongresszus eldöntötte, hogy a szociálista, illetve a szervezett munkásság szövetkezeti mozgalmát szintén a nemzetköziség, az osztályharc alapján kell hogy álljon, a cseh szociáldemokraták azonban ezt a határozatot semmibe sem veszik s azt mondják, hogy a szövetkezeti mozgalom sem lehet más, mint nemzeti mozgalom. A német szociálistáknak sehogysem tetszik a cseh szervezett munkásság nemzeti aspirációja. A csehek politikája ugyanis az, hogy nemcsak külön cseh szakszervezetet kell alapítani, hanem cseh szövetkezeteket is. Azt mondják ugyanis, hogy a csehek szövetkezzenek külön a közvetítő kereskedelem ellen. Alakítsák meg külön a cseh szövetkezeteket, a németek meg a német szövetkezetekben éljenek. Nem sokat törődnek az ellenérveléssel és egyre-másra állítják fel a cseh munkások szakszervezeti boltját. Röpítokat bocsátanak ki, amelyben felszólítják a munkásokat cseh fogyasztószövetkezetek megalakítására, ahol aztán az osztrák árut lehetőleg mellőzik.

Bérszántással foglalkozó gőzeket tulajdonosok iparigazolványa. A kereskedelemügyi m. kir.

2 üléses teljesen felszerelve

6500 kor.

ajtók nélkül 6300 korona.

FORD

a gazdák automobilja.
20 HP. 4 hengeres, Vanadium aczélból.

Ford a világ legnagyobb automobilgyára. :: Évi gyártás 35.000 automobil.

Vezérképviselő: **Hahn Arthur és Társai**
Budapest, VIII., Üllői-ut 52/B. sz.

5 üléses teljesen felszerelve

6800 kor.

miniszter valamennyi magyarországi másodfoku iparigazgatósághoz köriratot intézett, melyben elrendeli, hogy az olyan gőzketulajdonosok, akik gazdasággal egyáltalában nem, vagy csekély terjedelmű gazdasággal bírnak és azzal foglalkoznak, hogy gőzkevel *kizárólag* vagy *tulnyomó részben* mások földjét pénzért vagy egyéb ellenszolgáltatásért keresetszerűleg szántják úgy maguk, valamint gépészeik és fűtők az 1884: LXXXIV. t.-cz. rendelkezései alá tartoznak. Félreértések elkerülése végett ezen körrendeletben azonban a kereskedelemügyi m. kir. miniszter kijelenti, hogy azok a gőzketulajdonosok, akik tulnyomólag saját gazdaságukban használják a gőzket, valamint azok a gőzkeszövetkezetek, melyek a gőzket tulnyomólag a szövetkezeti tagjaik földjének szántására használják és csak akkor, ha felesleges idővel rendelkeznek, mintegy kiegészítőként végeznek más gazdaságokban bérszántásokat, ezen bérszántások esetén sem kötelesek iparigazolványt váltani. A kereskedelemügyi miniszter az OMGE. meghallgatása után határozott a fentebb kifejtett módon, ami a gazdákra nézve előnyös, mert iparigazolvány váltására csak az iparszerűleg bérszántással foglalkozó gőzketulajdonosokat kényszeríti.

Tenyészbikavásárok. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület VII. tenyészbika- és IV. tenyészszarvasmarhavásárja reményen felül sikerült. A felügyelőségek összesen 36,070 koronáért 53 drb bikát vásároltak 700 korona átlagárban. Az árak az idén 40 százalékkal voltak drágábbak, mint tavaly. Az *uzoni* bikavásáron egy kereslet, mint a kínálat nagyon élénk volt. A felhajtott fehér és pirostarka bikák magas áron keltek el. A vásár után a vármegyei gazdasági egyesületek küldöttei *Ujvárossy* József nagybirtokos házánál társaslakomára gyűltek össze.

Mezőgazdasági kiállítás Szatmárnémetiben. A Szatmárnémeti Gazdasági Egyesület 50 éves fennállását folyó év szeptember hónapjában Szatmárnémetiben nagyobb szabású általános gazdasági és ipari kiállítással ünnepli meg. A kiállítás előmunkálatait id. *Teleki Géza* gróf elnök és *Világossy Gáspár* titkár végzik. Bővebb fölvilágosítással az egyesület titkári irodája szolgál.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület legutóbb Alsósimánd, Erdőhegy, Borosjenő és Szapáryliget községekben tartott népies gazdasági előadásokat. Az előadók *Pál Miklós* gazdasági szaktanár és *Kemény Szilárd* titkár voltak. A mezőgazdaság időszeri kérdései: fölölelő előadásokat a gazdaközönség nagy érdeklődéssel hallgatja.

Tanulmányi kirándulás. A Szolnokdobokavármegyei Gazdasági Egyesület április hónap 2-án halásznai tanulmányi kirándulást rendez Árok-aljára, *Desbordes* Ernő halgazdaságába. A kiránduláson csakis érdekelt birtokosok vehetnek részt.

Országos állatvásárok. Nagybobb jelentőségű országos állatvásárok a vásártartó hatóságoktól beérkezett jelentések szerint április havában a következő helyeken tartatnak meg:

Marosvásárhelyen: április hó 3-5-én. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából és bivalyból. *Tavalyi* felhajtás és eladás m. szarvasmarhából 3,285—2,172, lóból 600—468, sertésből 200—147.

Beregszászban: április hó 5-én. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából, lóból és sertésből. *Tavalyi* felhajtás és eladás m. t. szarvasmarhából 4,614—652, lóból 1,856—194, sertésből 320—102.

Köhalomban: április hó 7-én. A legnagyobb felhajtás remélhető m. szarvasmarhából. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 7,600—2,398, lóból 1,460—412.

Rimaszombatban: április hó 7-én. A legnagyobb felhajtás remélhető szarvasmarhából, lóból és juhból. *Tavalyi* felhajtás és eladás m. t. szarvasmarhából 3,188—903, lóból 3,379—268, sertésből 458—302.

Győrben: április hó 8—11-én, de csak lóvásár, mert a ragadós száj- és körömfájás miatt szarvasmarhák felhajtása tilos.

Zalaegerszegen: április hó 10-én. *Tavalyi* felhajtás és eladás m. t. szarvasmarhából 2,335—1,067, lóból 435—86.

Pécsett: április hó 10-én, azonban valószínűleg csak a lóvásár fog megtartatni, mert a környéken a száj- és körömfájás még mindig nem szűnt meg.

Bánffyhunyadon: április hó 10-én. Legnagyobb felhajtás remélhető m. szarvasmarhából, lóból, bivalyból és sertésből. *Tavalyi* felhajtás és eladás szarvasmarhából 4,817—2,884, lóból 1,000—400, juhból 640—500, sertésből 1,200—200.

Csáktornyán: április hó 10-én. Kizárólag lóvásár fog csak tartatni, marhavásár száj- és körömfájás miatt zárva.

Mohácson: április hó 18-án. A legnagyobb felhajtás remélhető lóvakból, mert száj- és körömfájás miatt marhafelhajtás nem lesz.

Tordán: április hó 21—23-án. *Tavalyi* felhajtás és eladás m. szarvasmarhából 4,684—1,697, lóból 563—289, juhból 2,760—1,170, sertésből 642—496.

Karásbészen: április hó 27—29-én. *Tavalyi* felhajtás és eladás m. szarvasmarhából 1,457—945, lóból 193—119, juhból 2,418—1,890, sertésből 376—288.

Megjelent! „Kacagó szövetkezetek” szövetkezeti vidámságok. Füzve 1 korona. „Nete ne!” eredeti székely góbétságok gyűjteménye. Füzve 1 korona. Mindkét könyvet portómentesen küldi 2 koronáért Péterfy Tamás, Budapest, IX. ker., Köztelek.

Parezellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” tüzletműködési köre kiterjed a parezellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyeresékesedést, miért is maga parezellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parezellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínére kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondoskodik. Parezellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereségszedést nem igényel, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a par-

cellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egyösszegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adhatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel, fizetettik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

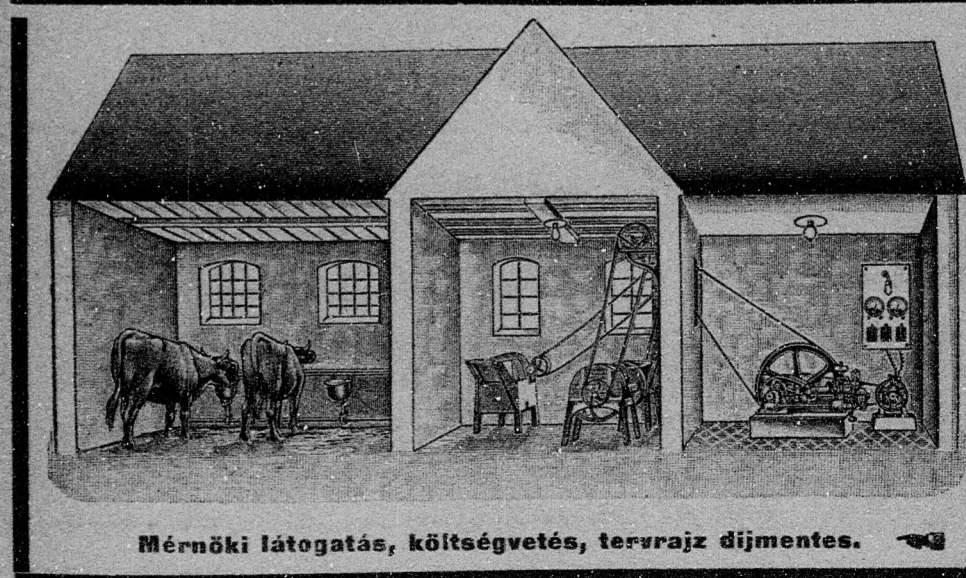
Jó könyvek.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület karöltve a „Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársasággal könyvkiadó vállalatot tart fenn, melynek az a célja, hogy a gazdaközönséget jó és olcsó könyvekkel lássa el.

A kiadott könyveket gyakorlati gazdák számára írják olyan kiváló szerzők, akik együtt haladnak az élettel és a tudománnyal. Különös tekintettel van a vállalat arra is, hogy ne terhelje meg az olvasókat elméletekkel, miért is a szerzők csak azt adják elő, ami az élet tapasztalatain átszűrődött és helyesnek bizonyult. A gyakorlati iránynak és a takarékoság szempontjának betartása teszi lehetővé, hogy a könyvkiadó vállalat feltétlen megbízhatóságuk mellett könnyen érthető és olcsó könyveket bocsáthasson az olvasó közönség rendelkezésére.

Ujabbán az OMGE. könyvkiadó vállalatában következő művek jelentek meg:

A „Köztelek Olcsó Könyvtára” I. évfolyamának 12 füzeté 5 K., a II. évfolyam előfizetési ára 5 korona. — Campbell H. W.: *Okszerű talajművelés*. Magyarra átdolgozta: K. Ruffy Pál. Füzve 3 K 50 f, vászonkötésben 4 K 50 f. Praznovszky Á.: *Dohánytermelés és kezelése*. II. kiad. Füzve 2 K, vászonkötésben 3 K. Károly Rezső: *Mezőgazdasági üzemi viszonyok és eredmények*. Füzve 9 K, vászonkötésben 10 K. Rodiczky Jenő dr.: *Die Bienenzucht in der Nusschale*. II. kiadás 1 K 20 f. Cselkó István: *Szarvasmarhatenyésztés*. Füzve 7 K, vászonkötésben 8 K. Grabner Emil: *A gazdasági növények nemesítése*. Füzve 5 K, vászonkötésben 6 K. Szilárd Gyula: *Szőlőművelés és borszőlőművelés*. Füzve 10 K. Vantsó Gyula dr.: *A birtokos és gazdasági közötti jogviszony* 3 K. *Az új végrehajtási törvény*. Kérdés és feleletekben 50 f. Kovács Imre: *A gyapjú minősítése* 3 K 50 f. Cselkó István: *Takarmányozást*. Kellner új elmélete alapján. Vászonkötésben 10 K. Sierbán János és Koerfer István dr.: *Tejgazdaság*. Kézikönyv gyakorló gazdák és tejszövetkezetek részére. Füzve 4 K, vászonkötésben 5 K. *Népszerű kiadás* (Magyar és német nyelven.) Egyenként 2 K. Kovácsi Béla és Monostory Károly: *A ló és tenyésztése* 12 K, vászonkötésben 15 K. Rodiczky Jenő dr.: *A magyar juhtenyésztés múlt és jelen irányairól*. Vászonkötésben 3 K. *A kecske tenyésztése és hasznvétele* 1 K 50 f. Molnár István: *A mezőgazdasági gyümölcstermelés és értékesítés*. Vászonkötésben 5 K. Kardos Árpád: *Házi és*

Mérnöki látogatás, költségvetés, tervrajz díjmentes.

**ONITATÓ-
TAKARMANYKAMRA-
VIZVEZETEK-
berendezéseket,
LANCZSZIVATTYUKAT**

készít

**Műszaki és gépipari részvénytársaság
Budapest, VII., Vörösmarty-utca 19/b.**

udvarkertek berendezése. Vászonkötésben 3 K. Suschka Richárd: *Egyszerű gazdasági számvitel*. Vászonkötésben 6 K. Cserhádi Sándor: *Talajismeret*. Füzve 4 K, vászonkötésben 5 K. Péter Béla: *A vadon termő növények*. Füzve 5 K. — Vászonkötésben 6 K. Tormay Béla: *Általános állattenyésztés*. Vászonkötésben 7 K. Hreblay Emil: *A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése* 1 K 50 f. Wiener Moskó: *Az ujlaki uradalom üzleti berendezése* 1 K.

Hogy a megrendelést kényelmesebbé tegyük, alább mellékelünk egy megrendelési lapot, amely kivágva és borítékba téve, a „Patria” r.-t.-nak Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám küldendő.

MEGRENDELÉSI LAP.

Alulírott ezennel megrendelem az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadó vállalatában megjelent következő műveket, melyeknek árát egyidejűleg posta-átalványon küldöm.

Kérem postafordultával alantí címre következő könyveket küldeni:

A könyv neve:

ára K.

Olvasható aláírás:

Lakóhely:

Utolsó posta:

NYILTTÉR.

(B rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelőséget nem vállal)

Patkány- és egérintőbacillus.

„Ratin” (mezel egér, hőség és ürgeknél is) fertőző betegséget plántál közzétűt és teljesen kipusztítja. Más állatra avagy emberre ártalmatlan. Prospektust ingyen küld a „Ratin” Bakteriológiai Laboratorium vezérkönyvtárára.

Budapest, Rottenbiller-u. 30.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a BUDAPESTI GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek első sorozata f. é. július hó 12-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti tehénpályasárvár” címzett gyapjuküldemények MÁV. összes vonalán tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-nemű felvilágosítással szolgál

Magyar Általános Hitelbank
Aruosztály—Gyapjuárverések
V. ker., Nádor-utca 12. sz.

Óriási idő- és anyagmegtakarítás

érhető el a permetezésnél

a HAIZLER-féle „TEMPUS”

hatos permeszórófej alkalmazásával.

A szőlők védelme a peronospora ellen a permetezés minél gyorsabb végrehajtása által legjobban biztosítható. Bármily hāti permeszórófejre alkalmazható! **Ára 16 kor.** A készülékre előjegyzéseket már most elfogad a „Borászati Lapok” szerkesztőjege (Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.) 412

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1910 márczius 22

A betegség neve	Fertőzve volt		Mult heti állapot		Mult évi állapot	
	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	114	119	112	117	143	146
Vaszetség	187	196	187	196	245	264
Takonykór	32	35	31	34	38	41
Szaj- és körömfájás	2833	10425	3293	12192	—	—
Juhhimlő	44	114	43	113	42	126
Ivarsz. hóly. kiütés	40	76	22	47	33	128
Rühkór	150	383	126	343	251	615
Bivalyvész	—	—	—	—	1	1
Sertésorbáncz	55	84	53	83	67	101
Sertésvész	235	658	252	701	304	661

Ausztriában 1910. év márczius 8-án fertőzve volt: veszettséggel 29 k. 35 u., takonykórral 10 k. 10 u., rag. szaj- és körömfájással 1895 k. 1501 u., sertésvészszel 110 k. 844 u.

Németországban 1910. év február 28-án fertőzve volt: takonykórral 25 k. 29 u., rag. szaj- és körömfájással 2564 k. 8513 u., sertésvészszel 916 k. 1206 u., rag. tüdő-lóballal — k. — u.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Napijelentés a gabonátőzsdéről.
1911 márczius 23.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Élénk érdeklődés mellett elkel 14,000 q buza 10 fillérrel magasabb árban.

Rozsban az üzlet szilárdult és az árak néhány fillérrel emelkedtek. Budapest paritásában 15 90—16 10 koronát fizettek.

Takarománygyapában az üzlet változatlan, szilárd. A vidéki piacokon alig van kínálat és így a szükséglet nehezen fedezhető. Budapest paritásában 16—16 40 koronát fizettek.

Zabban az üzlet szilárd. Jó árban igen gyenge a kínálat. Román zabból elegendő van a piacon, azonban az dohos minősége folytán csak nehezen helyezhető el. Budapest paritásában minőség szerint 17 40—18 60 koronát fizettek.

Tengeriben élénk üzlet fejlődött ki és a hajóárak felérkezte folytán az némileg csökkent. Budapest paritásában 11 60 koronát fizettek.

Eladatott

Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 79 5 k. 24 60 K., 100 mm. 79 k. 24 50 K., 300 mm. 77 5 k. 23 90 K., 100 mm.

77 k. 24 30 K., 100 mm. 77 k. 24 10 K., 450 mm. 77 k. 24 05 K., 200 mm. 77 k. 24—K., 1000 mm. 76 7 k. 24 15 K., 130 mm. 75 k. 23 30 K.

Féjermegyei: 100 mm. 79 k. 24 50 K., 300 mm. 78 5 k. 24 20 K.

Pestvidéki: 70 mm. 78 k. 24—K., 40) mm. 77 5 k. 24—K., 110 mm. 77 k. 23 90 K., 200 mm. 76 k. 23 60 K.

Dunaföldvár: 1275 mm. 76 8 k. 24 05 K., 480 mm. 76 k. 24 05 K.

Felsőmagyarországi: 350 mm. 80 k. 24 50 K., 1350 mm. 77 k. 23 85 K.

Bánsági: 3100 mm. 74 8 k. 23 30 K.

Bácskai: 1300 mm. 74 8 k. 23 45 K., 3630 mm. 74 k. 23 40 K.

Határilóárak.

(Déli zariát.)

Buza 1911 áprilisra	23 44 K.
Buza 1911 májusra	22 96 „
Buza 1911 októberre	21 70 „
Rozs 1911 áprilisra	16 44 „
Rozs 1911 októberre	16 12 „
Zab 1911 áprilisra	17— „
Zab 1911 októberre	14 34 „
Tengeri 1911 májusra	11 10 „
Tengeri 1911 júliusra	11 43 „

A liverpooli gabonapiacz.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” számára.)

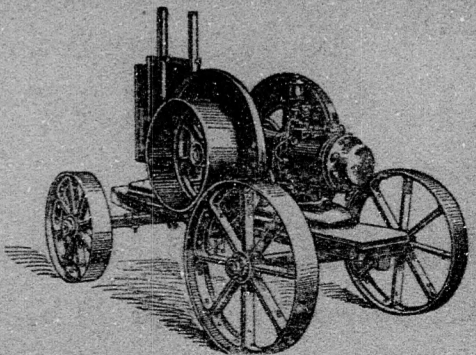
Liverpool, 1911 márcz. 21.

A nemzetközi gabonapiacz irányzata a jelentés alatt álló hét folyamán határozottan szilárdabb volt. Argentína és Ausztrália csekély elhajzásainak és a csökkenő készleteknek meg volt az a jó hatása, hogy a vásárlókban bizalmat ébresztett és fokozatosan emelkedő árak mellett nagyarányú üzleteket kötöttek főleg ausztráliai árban. Ez utóbbi ciklik iránt nemesak az angol vevők, hanem a kontinens malmok is igen élénk keresletet mutattak. Több teljes rakomány ausztráliai buza falált vevőre Franciaországban, hol a száraz és nagyszemű, bár csekély sikértartalmu buzafeleket jobban kedvelik, mint az apró és vörös buzát. A rajnamenti másrésztől az argentinai, buzából biztosított a maga számára nagyobb mennyiségeket. Orosz árban a kínálat meglehetősen tartózkodó volt. Okát ennek egyesek a Déloroszsországból uralkodó kedvezőtlen időjárásban, mások meg abban a mindegyre jobban bebizonyosodó tényben lelik, hogy a készletek különösen az Azovi-tengert környező kerületekben nem oly nagyok, mint amennyire azt becsülték. A jövő fogja csak megmutatni, hogy ezek a jelentések mennyire felelnek meg a valóságnak, minden esetre feltűnő azonban, hogy a hozatalok az összes feketetengeri kikötőkben nagyon megcsappantak. Tegnap óta a hangulat ismét kedvtelenségre hajlik. Egyrésztől az amerikai tőzsdék gyengébb irányzatot jelentettek, másrésztől a kínálat Argentína részéről megnövekedett és ma a Barussorakományokat az opciós ár alatt kínálták. Hogy az árak ennek ellenére is tartják magukat, azt két körülmény magyarázza meg. Egyik az európai kontinensen uralkodó kedvezőtlen időjárás és az esetleg vetéskártól való félelem, a másik az a csendes, bár állandó kereslet, mely a kontinens részéről észlelhető. Naponként átlagban elkél egy-két takarmány és az ezt követő hírek teljesen elegendők arra, hogy a piacot bizonyos izgalomban tartsák. A nemzetközi gabonapiacz helyzete jelenleg kissé bonyolult, kusztált. Be fog telni három-négy hét, míg a helyzet kissé tisztázódik, bár teljesen átlátható az u. n. kritikus hónapok beálltával aligha lesz még néhány hónapig. Indiában az időjárás a hosszas esőzés után szárazra fordult. Kisebb eső- és viharok ellenére a kilátások a következő termésre a legkedvezőbbek. Az elhajzások a szezon előrehaladottságára való tekintettel jók. Argentína északi kerületeiben a vetés kedvező feltételek között halad előre. A hozatalok, valamint elhajzások mérsékeltek. Ausztráliában a rakodás nagyban folyik.

Részrakományok jegyzései c. i. f. Liverpool métermázsánként:

Dél-Ausztráliai márcz.-ápr.-ra	18 40 K.	18 70 K.
Manitoba 2. sz. márcz.-ápr.-ra	18 80 K.	18 36 K.
Barusso 78 kg. márcz.-ápr.-ra	17 30 K.	17 30 K.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság Oberursel

Legbiztosabb hajtóerő a

GNOM

Iroda és raktár:

Bécs, VI/1., Gumpendorferstrasse 72/K.

magánjáró **BENZIN- és NYERSOLAJMOTOR**

4000-nél több motor üzemb. Könnyen kezelhető.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-u. 1911. márcz. hó 24-én. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekben 150 szekér réti széna, 42 szekér nuhar, 10 szekér zsupszalma, 33 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 5 szekér egyéb takarmány (lőhere, luczerna, zabos-bükköny, köles stb.), 500 zsák szecska.

A forgalom élénk. Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 580—880, nuhar 740—860, zsupszalma 440—580, alomszalma 340—440, takarmányszalma —, kéve tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabos-bükköny 740—840, lőhere —, luczerna —, köles —, sarju —, szalmaszecska 500—580. Összes kocsiszám 245. Összes súly 294,000 kg.

Nyerscukor.

Aussigból ————— 24-70 K.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben a forgalom e héten kielégítő volt és állandó jó vételkedv mellett a szeszárak változatlanul szilárdan jegyeznek.

Elkelt finomított szesz adózva nagyban 177—177.50 K.-ig, adózatlanul 58—58.50 K.-ig azonnali és márczius-májusi szállításra, míg ellenben későbbi szállításra drágább az ár 1—1.50 K.-val.

Élesztőszesz kisebb tételekben drágább áron kelt el. Denaturált szesz szilárdabb irányzat mellett tartott áron kelt és hordóval együtt 47—48 K.-ig jegyeztetik kötésre.

Mozgásgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás 54—54.75 K.-ig ajánlottak fix áraban és 2—2.50 K.-val jegyzésen alól élénk vételkedv mellett.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 54—55 K.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	—	—
Finomított szesz adózva	177—178	—
„ adózatlan	58—59	—
Élesztőszesz adózva	176—176.50	—
„ adózatlan	57—57.50	—
Nyersszesz adózva	175—176	—
Denaturált szesz	47—48	—

(Az adózott szesz a 20 K. pótdóval együtt értendő.)

Liszt, őrlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége abraktakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos búzalisztjegyzesei 100 kilogrammonként Budapesten, elegysúly tisztasulyként, zsákostul.

Szám.	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K.:	35.60	34.60	33.60	32.60	31.60	30.60	29.60	27.60
	7 1/2	7 3/4	8					
	22.40	19.60	14.40					

Rozslisztárak:

Szám:	0	0/1	1	WR.	II.	II/B.	III.
Ár K.:	26.60	25.20	24.00	22.80	18.80	16.40	14.80

A többi abraktakarmányezsékkek árai a következők voltak Budapesten zsákostul, teljes vagonrakomány vételénél 100 kg.-ként:

Finom korpa 1911 azonnali száll.	10 10—10.20
Goromba korpa 1911 azonnali száll.	10 10—10.20
Goromba korpa 1911 márcz.-máj. száll.	10 10—10.00
Finom korpa 1911 márcz.-máj. száll.	10 10—10.20
Rozskorpa	10 10—10.10
Árpada és árpaderce	12—12.10
Malomkonkoly	9.60—9.70
Budapesti gyári repcepogácsa	12.20—12.30
Derby-mélsz ab Hatvan vagy Pozsony	9.80—10.25
Szárított moslék ab Budapest zsák nélkül	12.50—13.10
Szárított répaszelet zsák nélkül ab leadó állomások	11.80—11.90
Szörplé 48—50% cukortart. hordó nélkül ab cukorgyár	7.60—7.80

Laiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1911 márczius hó 23. Netto-árak 50 kg.-ként Budapesten, elegysúly tisztasulyként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

Takarmányliszt:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K.:	18.50	18.00	17.50	17.00	16.30	15.70	14.90	14.10
	7 1/2	7 3/4	8	Korpa:	F.	G.		
	13.10	10.90	7.50	Ar korona:	5.60	5.70		

Budapesti országos lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 márczius 19—20.

Főlhajtatott:	Arak	(drb.-ként kor.)
Jobb minőségű hátszló	24 drb	420—600
Könnyű kocsló (jukker)	80	300—800
Nehéz „ (hintós)	45	350—1300
Igás „ (nyugati vér)	120	400—1000
Ponny	5	240—450
Fuvaroslovak	350	140—350
Parasztlovak	1400	80—300
Alárendelt minőség	209	20—160
Összesen	2 33 drb	
Eladatlan maradt	—	1300 drb

Irányzat: élénk. Székesfőváros levágásra vásárolt 45 drb 92—166 K.-ig.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 márczius 23.

Főlhajtatott:	Arak	(drb.-ként kor.)
Jobb minőségű hátszló	6 drb	240—850
Könnyű kocsló (jukker)	16	300—1100
Nehéz „ (hintós)	10	260—800
Igás kocsló (nyugati vér)	25	170—
Ponny	2	170—
Fuvaroslovak	140	200—450
Parasztlovak	420	90—300
Alárendelt minőség	151	25—120
Összesen	770 drb	
Eladatlan maradt	—	250 drb

Irányzat: élénk. Székesfőváros levágásra vásárolt 113 drb 107—192 K.-ig.

Budapesti vágómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 márczius 23.

Főlhajtás összege:	Minőség szerint:
Uj felhajtás — 2825 drb	Elsőrendű hizott 405 drb
Mult vásárról	Másodrendű 1958
visszamaradt —	Alárendelt minőség 355
Összeg — 2825 drb	Növendékmarha 48
Eladatlan maradt —	Bivaly 59
	Összeg — 2825 drb
Származási hely szerint:	Nem szerint:
Magyar eredeti 1550 drb	Bika — 250 drb
Magyar tarka 1216	Ökör — 1677
Magyar bivaly 59	Tehén — 398
Horvátors. marhák —	Növendék-bivaly —
Boszniai marhák —	Összeg — 2825 drb
Összeg — 2825 drb	

Árak

(100 kg.-ként elősúlyban minden levonás nélkül fillérekben)

1911 márczius 16.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	86—100	74—84	60—72
Tarka hizott ökör	92—107	80—90	68—78
Bosnyák ökör	—	—	—
Tehén	80—85	70—78	54—66
Bika	90—96	78—86	68—78
Növendékmarha	—	70—86	—
Bivaly	—	60—72	—

Irányzat: nagyobb felhajtás daczára (1136 darabban) minthogy konzervozásra is vettek, élénk, az árak 1—2 koronával, némely esetben 3 koronával is emelkedtek.

Budapesti szurómarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1911 márczius 23.

Főlhajtatott:	Arak	(kilogrammonként elősúlyban fillérekben)
Magyarországból élő borju	201 db	I. oszt. 92—120 II. oszt. 60—84
„ leszurtt	30	114 140
Ausztriából leszurtt borju	—	—
Magyarországból élő bárány	40 drb	—
„ leszurtt	1746	11 23
Ausztriából élő bárány	—	—
„ leszurtt	—	—
Galicziából rugott borju	—	—
Ausztriából élő borju	—	—
Összesen	20.7 drb	

Eladatlan maradt — drb élő borju, — drb leszurtt borju, 165 drb élő bárány, — drb leszurtt bárány. Irányzat: az árak változatlanok.

Nemzetközi gabonapiaoz 1911 márcz. 17-től 1911 márcz. 24-ig.

	Kelet	Effektív árak									Határidő	Határidős árak					
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chikágó	Buenos-Ayres		Odessza	Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	New-York
Buza	23	24.10**	18.47*	25.70	24.60	24.60	26.08	17.68	—	16.25	16.13	Április 23.50	17.63	21.60 ¹	25.92	17.70 ¹	16.26 ¹
	16	23.85	18.66	25.50	24.20	24.74	25.98	17.62	—	16.31	16.13	Május 23.04	17.71	23.88	26.02	17.84	16.54
Rozs	23	16.40	—	17.60	18.80	19.14	16.12	—	—	—	11.59	Április 23.08	17.87	23.56 ¹	25.94	17.62 ¹	16.34 ¹
	16	16.30	—	17.50	18.20	19.14	15.34	—	—	—	11.59	Május 22.64	17.87	23.56	25.98	17.88	16.68
Zab	23	18.10	—	18.80	19.20	20.32	—	—	—	—	—	Április 17.02	—	—	—	—	—
	16	18.10	—	19.00	19.00	20.32	—	—	—	—	—	Május —	—	18.88	—	—	—
Tengeri	23	11.90	11.92	12.70	14.20	17.08	—	—	—	—	—	Április 17.20	—	—	—	—	—
	16	12.00	12.02	12.90	14.40	17.08	—	—	—	—	—	Május —	—	18.28	—	—	—
Árpa	23	17.00	—	21.00	20.40	22.08	—	—	—	—	—	Április —	11.44	15.82	—	—	—
	16	17.00	—	21.00	20.60	22.08	—	—	—	—	—	Május 11.10	11.71	15.82	—	11.10	9.94

Jegyzet: *) Orosz. **) 72 kg. tisztavidéki.

Budapest-ferencvárosi zárt sertésvásár.
(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1911 márczius 23.

Heti felhajtás összege	Értékelt vagon	Erkezett összesen darab	Eladott	Eladatlanul maradt
márczius 17-től márczius 23-ig	130	5412	5239	789

Napi árak fillérben

N a p	Öreg nehéz páronként 280-350	Páronként 300 kg.-on felül	Páronként 220-300 kg.	Könnnyű 220 kg.	Husos fajta
1) márcz. 17.	---	---	---	---	---
márcz. 23.	---	---	---	---	---
2) márcz. 17.	154-154	170-184	160-188	178-192	---
márcz. 23.	156-162	164-176	154-180	172-190	---

1) Az árak élősúlyban levonás nélkül értendők.
2) Az árak élősúlyban páronként 45 kg. élősúly és 40% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányszat: A vásár közepes, az árak 2-4 fillérrel hanyatlottak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepeinek jelentése a „Köztelek” részére.

Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 40% levonással vevő javára értendők.)

Öreg nehéz	páronként 400 kg. felül	fillérig
Öreg közép	300-400 kg.	---
Fiatál nehéz	320 kg. felüli súly	172-174
Fiatál közép	250-300 kg.	174-176
Fiatál könnnyű	250 kg.-ig	178-180

A hizott sertésüzlet irányszata szilárd.
Kőbányára egészséges sertések legalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A felküdési szándék a kerületi állatorvossal közlendő, ki mindenkor a szükséges utbizonyítással szolgál.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományos VIII., Népszínház-utca 22, a „Köztelek” részére.)
1911 márczius 22.

Sertésvészen átment	kilogrammig	fillér
---	60-100	230-220
---	100-120	220-210
---	120-160	210-190
---	160-200	190-170
Sertésvészen át nem ment	60-100	240-190
---	100-120	190-180
---	120-160	180-170
---	160-200	170-160

Árak élősúlyban kilogrammonként 4% engedmény.
Irányszat: változatlan.

Bécsi szurómarhavásár.
1911 márczius 22.

Fölhozatal:	Árak (kg.-ként fillérben tiszta súlyban)	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	---	---	---
leölt	384	166-176	146-164
Ausztriából élő borjú	17	---	---
leölt	3654	166-176	146-164
Magyarországból élő bárány	---	K. párja	---
Ausztriából élő	---	K. párja	---
Magyarországból leölt	2444	32-52	K. párja
Ausztriából leölt	---	K. párja	---
Magyarországból leölt sertés	73	120-146	zsirsert.
Ausztriából	3135	150-154	hussertés
Magyarországból leölt juh	---	---	---
Ausztriából	226	110-132	---
Összesen:	9933	drb	---

Irányszat: lanya, prima borjú 4-8, összes többi minőség 10-16 fillérrel olcsóbb. Sertés 4 fillérrel olcsóbb. Juh mint mult héten. Juh kg.-ként 2-4 K.-val olcsóbb. Az üzletmenet élénk.

Folyó hó 24-én megtartott wien-szt-marxi vesztegmarhavásáron felhajtott:

	Ökör	Bika	Tehén	Bivaly	Összesen
Magyarországból	1615	707	309	60	2131 drb
Galicziából	88	3	77	---	168 "
Ausztriából	---	---	8	20	28 "
Összesen	1703	710	395	80	2387 drb

Osztályozva:

Hízómarha	2077 drb
Legelőmarha	---
Osontosmarha	310 "
Összesen	2387 drb
A vásárra bejelentett	115 drb
Eladatlan maradt	25 "

Irányszat: lanya. I. min. ökör a mult heti árat megtartotta, II., III. min. 2 K.-val olcsóbb. Bika és csontosmarha a mult heti árat csak nagynehezen tudta megtartani. Árak az eheti hétfői szabad marhavásári árakhoz vannak viszonyítva.

Bécsi sertésvásár.

1911 márczius 21.

Fölhajtás:	drb	Származás szerint:	drb
Minőség szerint:	---	Magyarországból husos	50
Hussertés	8420	Magyarországból zsirfajta	3181
Zsirsertés	3181	Galicziából	7803
Összesen	11601	Osztr. tartományokból	567
Eladatlan maradt	44	Olaszországból	---
Összesen	11601	Összesen	11601

Árak: (kilogrammonként élősúlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	148-151	kiv. 152
Középsertés	140-146	---
Öreg sertés	134-144	---
Könnnyű és szedett sertés	128-138	---
Süldő (lengyel, erdélyi)	100-126	kiv. 136

Irányszat: lanya, zsirsertésből a mult héthez viszonyított nagy mennyiségbeni felhajtás dacára prima minőség 1-2 fillér, összes többi minőség 2 fillérrel olcsóbb. Hussertésből a felhajtás 2200 darabbal nagyobb, minélfogva az árak 2-4 fillérrel estek. Az üzletmenet zsirsertésnél vontatott, nehézkes, hussertésnél élénk.

Bécsi juhvásár.

1911 márczius 22.

Fölhajtás:	drb	Árak:	fillér
Magyarországból	49	Angol husos ürök	---
Galicziából	---	Első. hizl. ürü	---
Osztrák tartományokból	---	Gyapjas	---
Összesen	49	Középm. hizottürü	---
Összesen	49	Nyírott juh	---

Irányszat: A kis felhajtásnál fogva az üzlet jelentelen volt.

Szerkesztői üzenetek.

V. L. Kerény. A kért két mű ügyében tessék egyenesen ifj. Sporzon Pál gazd. akadémiai tanárhoz fordulni.

K. Ö. A perjes földbe feltétlenül leghelyesebb lesz kapásvénynt vetni, hogy az ismételt kapálással irtuk a gyomot. A löherét, de különösen a hosszabb tenyészidejű luczernát a perje elnyomja. A tavaszi buza lekerülte után azonnali tárcsázásra s ezt követő fogasolásra, ennek a szükségszerű ismétlésére gond fordítandó. K. K.

E. K. dr. Sz. Gyula. Jelzett talajon a zab és tengeri kitűnően fog sikerülni s nézetem szerint a duppai - mint koránérő zab - felelme meg ottan legjobban; szintugy tengeriből is korábban érő féleség lenne helyénvaló, pl. a pignolettó, vagy a putyi tengeri. A tárcsásborona az őszi szántás tavaszi megmunkálására kitűnően felhasználható, vagyis pótolja a tavaszi szántást. Ellenben tartósan áttelelt földet egyszerű tárcsázással vetésre előkészíteni nem lehet. K. K.

M. S. Somogy m. Oly tehenészet, amelyben 70 drb tehén után 54,487 liter tejet adtak el, tehát átlag darabonként 778 litert, jövedelmező nem lehet. A mérlegben nem látunk abrakot sem, ellenben látjuk azt,

hogy a tejértékesítés igen gyenge, 10 fillér, aminél jobbat kevés szakismeret mellett a legelhagyatottabb viszonyok között is lehetséges elérni. Nagyon is indokoltnak találok tehát, hogy a meglévő legjobb tehéneket megtartsák, ellenben a többi trágyacsinálómásmint selejtezzék. És habár a mai viszonyok között 300 koronáért, mint ahogy a tehének értékelve vannak, jó tehénet kapni nem fognak, mégis indokolt, hogy jobb tehének szereztessenek be. Mert tényleg igaz az, hogy a borjunevelésnek is csak megfelelő tenyészanyag után van értelme és jelentősége.

Ujhelyi Imre.

S. Gy. Gyánth. A borjú mesterséges felnevelésére vonatkozólag Balogh Sándor „A borjú természetes és mesterséges táplálása, valamint felnevelése az egyéves korig, tekintettel a gümőkór elleni védekezésre” című munka tájékoztató. Ára 5 K. Megrendelhető a „Patria” r.-t. szakkönyvkereskedésben, Budapest, IX., Üllői-ut. 25. szám. U. I.

R. Gy. Nagykanizsa. Tavaszi vetésre zöldtakarmányul a csalamádén és esetleg zabosbükönyön kívül a homokos talajra kölest és fehérmustárt, a kötöttebb földre mohart ajánlhatók. K. K.

K. J. Nagykosztolány. Hazánkban igen sok „nevesebb” baromfi-hizlalda és kiviteli telep van ma már, ennélfogva valamennyit itt fel nem sorolhatjuk. Ajánlunk itt háromat. A szabadkai „Hartman és Conen”-czég, a nagyszentmiklósi „Popper és Társa”-czég és a „Kemény Testvérek”-czég Nagyszalontán. Ezekbe csak egy juthat, ha egy-egy ottani előkelő és befolyásos egyéniségnek az ajánlatával kopogtat be. K. K.

S. Gy. Gödöllő. Legalaposabb felvilágosítást nyer kérdéstevő a tengeritermesztésre vonatkozólag úgy ami a gépeket, mint az ápolást és a munkaköltséget illeti, „A modern okszerű kukoricatermesztés” című könyvben, mely Szücs Zsigmondnál (Budapest, VI., Nagymező-utca 68. szám) 4 koronáért beszerezhető. K. K.

G. I. Vasmegeyer. Plymouth Rox baromfi kapható Kovács Ödönnél, Budapest, I., Városmajor-u. 30. bl.

S. B. Bucsu. A kérdésben jelzett czéltől a vörslóherét leghelyesebb réti komócsinnal vetni és pedig kat. holdanként 6 kg. komócsinmagot és 9 kg. vörslóherét számítva. K. K.

B. B. Jelzett talajon (fekete homok, nedves, de nem vizállásos) kaszálónak következő fükeveréket ajánlom: réti komócsin 250 kg., réti esenkesz 56 kg., angol perje 200 kg., réti perje 240 kg., aranyzab 180 kg., tarackos tippán 180 kg., korszhero 12 kg., fehérhers 05 kg. kat. holdanként. A zab elvetése után nyomban vetendő a fűmagkeverék. K. K.

K. R. Ada. A kérdésben említett erősen szikes legelőt, mely igen gyakran vizállásos is szokott lenni, feltörni, tehát szántóföldde alakítani, nézetem szerint elhibázott dolog lenne. A legelőt kell feljavítani, ez sokkal czélravezetőbb volna. Ilyen kérdésekkel és utbaigazításokkal, esetleges helyszíni szemlével az orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás foglalkozik (Magyaróváron), miért is legczélsezerőbb odafordulni. K. K.

P. H. Kötelené. A takarmányrépa - különösen annak a földből erősebben kinövő fajtát, mint pl. az oberdorfi - a szikes talajon tényleg eléggé jól sikerül, feltéve, hogy a gyakori, ismételt kapálásra s ezzel a talaj lehető porhanyóan tartására ügyelünk. A szikes talaj feljavítási kérdéseire vonatkozólag tessék az orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomáshoz fordulni, amely állomás ezen kérdésekkel rendszeresen foglalkozik. K. K.

Szénkereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 3. sz.
Telefon (interurban): 171-32.
Sürgőnyczim: KOHAG.

A legkedvezőbb feltételek mellett szállít elsőrendű porosz és osztrai szenet és pirszenet, faszenet ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági czélokra.

Több szénbánya kizárólagos eladási irodája.
Legelősebb beszerzési forrás gazdák részére.

SZABÓ EMIL ÉS TÁRSA BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46. (Bejárat Gyár-utca 2)

BOLINDER NYERSOLAJMOTOR
Kevés nyersolajszükséglet. Feltétlenül megbízható üzem. Hínoc korom, báz, füst.

OLYAM.

fillér, aminél elhagyatottabb legyen is inkább a legjobb teherciszálómáshozonyok között értékelve van mégis indokolt, Mert tényleg csak megfelelő töltésége. Ujhelyi Imre, s felnevelésére természetes és lése az egyéves kezésre" című hető a „Patria“ t, IX., Üllői-ut U. I.

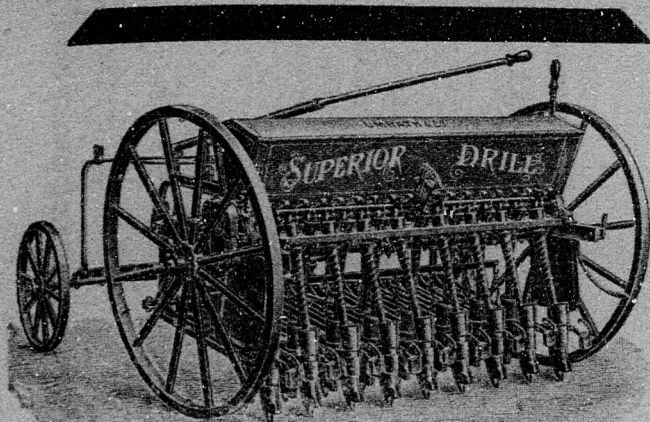
zöldtakarmá- úkkönyön kívül árt, a kötöttebb K. K. gen sok „nere- van ma már, elhatjuk. Aján- és Conen“-ezég, -ezég és a „Ké- Ezekbe csak egy befolyásos egyé- bl.

ilágosítást nyer natkozólág egy munkaköltséget termelés" című (Budapest, VI., ért beszerezhető. K. K. paromi kapható majar-u. 30. bl. zéiből a vörös- l votni és pedig és 9 kg. vörös- K. K.

nedves, de nem veréket ajánlom: 5-6 kg., angol anyzat 1-60 kg., 1-2 kg., fehérere se után nyomban K. K.

erősen szikes le- is szokott lenni, nézetem szerint ell feljavítani, ez kérdésekkel és ini szemlével az eti állomás foglal- gyzészerűbb oda- K. K.

pa — különösen ajtái, mint pl. az g eléggé jól sike- t kapálásra s ezzel ügyelünk. A szitkozólág tessék az sérletli állomáshoz ésekkel rendszerre- K. K.

Superior Sorvetőgépek

—!!! Legjobb tolókerékrendszer!!!—

!!!Tessék közelebbi leírást kérni!!!

Finom-, szántás-, csukló- és rétboronák.

Egy- és többvasu ekék.

Háromtagu és egytagu hengerek.

Triórök. Mütrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

üzemeltetőkészletek 12 HP -ig 1000 magányos 200 HP -ig

A peronospora ellen idejében permetezzünk

valódi Brixeni Kristály-Azurinnal,

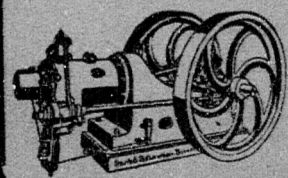
mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer mint a kékkő-mészkeverék. Kapható mindenütt. Kérjen ingyen-prospektust. Magyarországi főraktár:

Molnár M. és Társai

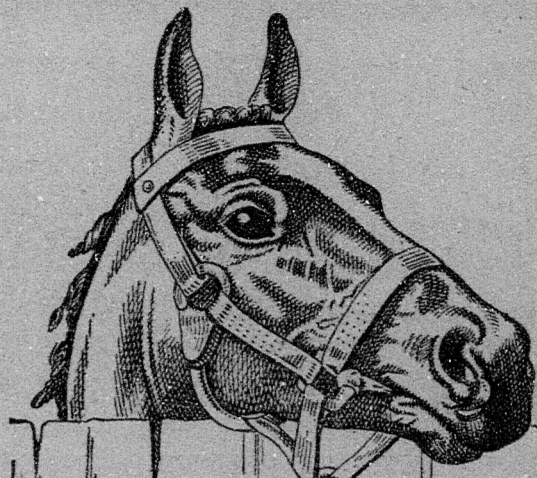
műszaki és mezőgazdasági cikkek nagykereskedése Budapest, VI., Gyár-utca 21/g. Rézkénpor, permetezőgép, borsajtó, zsák, ponyva, gépolaj, gépszij stb legolcsóbb beszerzési forrása.

A t. gazdaközhöz figyelmébe!

A W. J. Bates und Co. Lmtd Manchester gépgyárának legújabb rendszerű angol nyersolaj-, benzin- és szivógázmotorjai takarmányos, malomhajtási, valamint cséplési célokra Szabó Bela utódánál Budapest, V., Váci-ut 34.

Üzemköltség 2 fillér lóerő és óránként. Állandó nagy raktár.

REDUCINE

a sánta lovaknál csodás hatáshoz DUBLINBAN, Írországból készült.

Reducine a legmákosabb vastag inakait, csánkpkókat, nyultetemet, csapdagot, csonttetemet, bokadagot és mindennemű lerakódásokat gyógyítja.

Reducine nem okoz fájdalmat, nem hágy hátra nyomokat, pusztán fel-szívódás útján gyógyít és csak rá kell tenni, amellett a ló tovább használható.

Reducine minden elsőrendű gyógyszer-tárban kapható, vagy egyenesen a vezérképviselőstől Berger Armin Wien, II., Kaiser József-Str. 36.

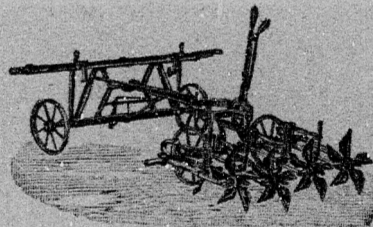
Ára 18 korona. Leírások kívánatra ingyen. Számos elismerőlevél áll rendelkezésre. 389

Minden gazdaságnak, ipartelepnek, Kastélynak, lakóháznak stb. lehet ma már olcsón saját villanyvilágítása és vízvezetéke,

meiyet modern gépe kei jütányosan létesítünk. Költögvetés ingyen és bérmentve. **BARDOS és BRACHFELD** műszaki és villamosági vállalat Budapest, VI., Gyár-utca 7/B.

Burgonyaültetőgépeket,

trágyaszórókat, Hofmeister szabadalmazott trágyamarkokat ajánl **J. CAROW, PRAG-BUBNA.**

WOHANKA FELE NYERSOLAJ MOTOROK és LOKOMOBILOK. ÜZEMKÖLTSEGEK. NAGYSÁG SZERINT 1½-2 fillér

ÓRÁNKÉNT és LÓERŐNKÉNT. NINCS ROBBANÓ és TÜZ-VEZÉLY! MINDEN PÉNZÜGYÖRI ELLENŐRZÉS és ENGEDÉLY NÉLKÜL. WOHANKA és TÁRSA BUDAPEST. V. VÁCI-KÖRUT 76

HOMOKÉRTÉKESÍTÉS.

Akinek homokja van, kérje saját érdekében:

- F. 3. Formák és szerszámok csömösölt beton-árak előállításához,
- F. A. 1. Kézi űz-mre berendezett betontégla-és alagsörgyártás,
- Cs. G. 4. Kézi űz-mre berendezett cement-cserépgyártás,
- H. B. 1. Az űzreges építőkövek (betonblokkok) gyártása,
- C. S. 1. A cement- és mozaiklapok gyártása

című árjegyzékeinket és prospectusainkat; kérje anyagának díjtalan megvizsgálását mérnökünk látogatását és tekintse meg űz-mre mintatér-plotkón összes cementipari homokértékesítő gépeinket.

SZÁNTÓ és BECK mérnök

cementipari gépek gyártása Budapest, VII., Baross-tér 15. szám.

Magyar Hó építő és Parcellázó Bank.

Lantos és Társa

Budapest, V., Szabadság-tér 5. Telefon 166-00.

Garantál összeg mellett teljesen ingyen elvállaljuk birtokok parcellázását mindennemű költséget nélkülözve; főbb részletek parcellázási ügyekben díjmentesen adunk felvilágosítást. Birtokok, erdők, bányák és házak vételét és eladását közvetítjük, parcellázásra alkalmas birtokokat megvételre Jelzaloqkölcsönök t folyósítunk keresünk. Jelzaloqkölcsönök t I-II. helyre földbirtokokra, budapesti és vidéki bérházakra legmagasabb összegig előzetes költség nélkül a legelnyösebb feltételek mellett. Régi adósságot t kiveváltunk. Mindennemű hitelügyleteket lebonyolítunk.

A Budapesti Allatvásár-pénztár Részv.-Társaság

Tagjai: szarvasmarhák, borjak, juhok, baránok, kecskék és sertések bizományi eladásával.

Előleget nyújt hatóságilag megállapított kamattal mellett. A felküldendő állatokhoz kísérő nem kell. Vasuti küldemények címzése: Budapest-Ferencváros.

Telefon a szerkesztőségben: 57-76. Telefon a szerkesztőségben: 165-02.

Edelmi társaság
3. sz.
71-32.
HAG.
szállít elsőrendű
erővel, faszénvel
dasági célokra.
hadási irodája.
Gazdak részére.

**Teréz-
gyár-utca 2**
TOR
Nincs korom,
bűz, füst!

GRAEPEL HUGO, Betéti Társaság

malomépítész, gép- és rostalemezgyár, Marschall Sons & Co. Ltd. vezérigénynöksége
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 40-46. SZ.

Ajánlja páratlan szab. lemeztörekrostáit

bármely rendszerű cséplőgéphez, a meglévő fakeretbe illeszthető. Tartósabb minden más törekrostánál. Magveszteséget kizár. A finompolyva tisztább. A rosta nem dugul el. Az egész gép teljesítményét lényegesen fokozza. Magyarországon, Ausztriában, Németországban és Romániában 10.000 drbnál több kifogástalan használatban. Kívánatra leírás, ajánlat, minta, valamint malom- és gazdasági árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legjobb eredeti amerikai manilazsineget

ajánlunk 100 kg.-ként 95.— K árban bérmentve bármely állomásra szállítva. ————— Ajánlunk továbbá

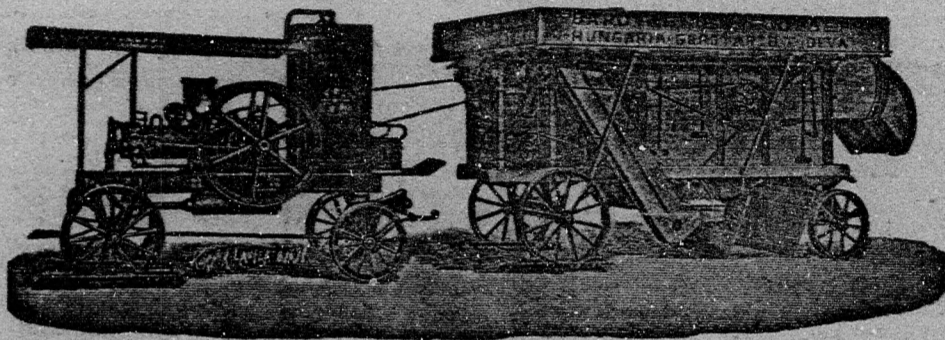
teljesen új kölcsönponyvákat és használt zsákokat,

legkitünőbb minőségű raffiát, zsákokat, ponyvákat, gazdasági kötélárut, kóczot és a szakmába vágó többi cikket eredeti gyári árban és kívánatra szívesen szolgálunk legolcsóbb árajánlattal.

BERGER TESTVÉREK BUDAPEST, V., AULICH-U. 4-6.
 ☉ Telefon: 39-83. és 115-15. ☉

Br. Kemény
József

HUNGARIA GÉPGYÁR B.-T. DÉVA.

Ajánlja a következő legújabb rendszerű és elsőrendűen elismert gyártmányait:

Benzin- és nyersolajmotorok és cséplőkészletek. **Szivógázgenerator-lokomobilok**, legújabb rendszer. **Szivógázgenerator-telepek.** Gőzgépek, gőzkazánok, vizztartályok, szivattyúk, közlőművek, villamos-világítási és erőátviteli telepek.

Daráló-, őrle- és fűrészmalomok tervezése és építése.

Autogén-hegesztések elvállalása, kazánok javítása, törött öntvények hegesztése. Hóni gyártmány! Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek! Pontos és szolid kiszolgálás!

Nyersolajmotoraink nem **gyújtó-golyóval** dolgoznak, hanem sűrített levegővel.

SCHAUMBURG-LIPPE HERCZEG BEREMENDI PORTLANDCEMENT- ÉS MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság: **PÉCS, Indóház-utca 42.**

Művek: **BEREMEND.**

Kitünő minőségű és áratlanul szép színű

portlandcement és fehérmész gyártása, valamint géppel zuzott **kavics és nyers mész** előállítására.

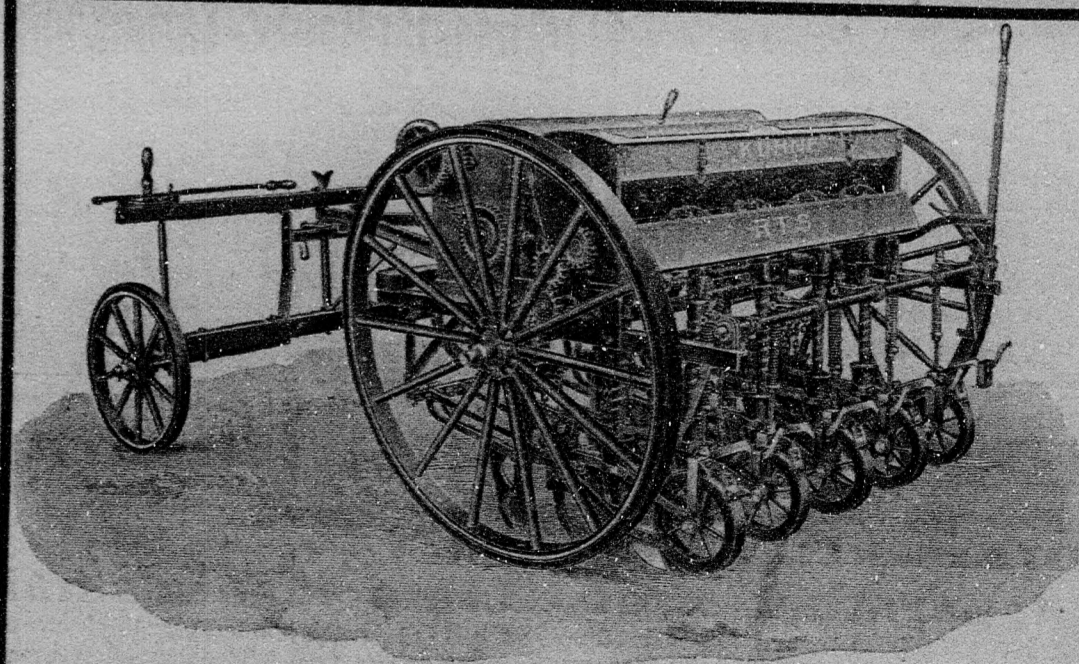
Évi termelés: 500.000 q portlandcement :: 120.000 q fehérmész :: 800.000 q kavics.

Portlandcementünk **kiváló minősége** mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. **A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatalunk.**

Pontos és gyors kiszolgálás!

VÉNYTÖMBÖKET

(orvosi recepttömbök), amelyek minden gazdaságban szükségesek, szállít 50 laposat 60 fillérért, 100 laposat 1 koronáért a „PATRIA” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomtatványkezelő osztálya. Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Új gyártási ág: Benzinmotoros cséplőkészletek elsőrangú kivitelben.

Legújabb kanalas rendszerű

Répa vetőgépeket

szorítóhengerekkel, fészekberakó szerkezettel és műtrágyaszóróval kombinálva

Laass-rendszerű kapálógépeket

mindennemű egy- és többsoros

kapáló eszközöket, lán- czos műtrágyaszórókat

szállít:

RÜHNE MEZŐGAZDASÁGI **MOSONBAN**
 GÉPGYÁR R.-T.

Főraktár:
Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktár:
Temesvár. — Debreczen.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Szőlőoltványok, szőlővesszők és finom ér-melléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a leg jobb hírnévnek örvendő

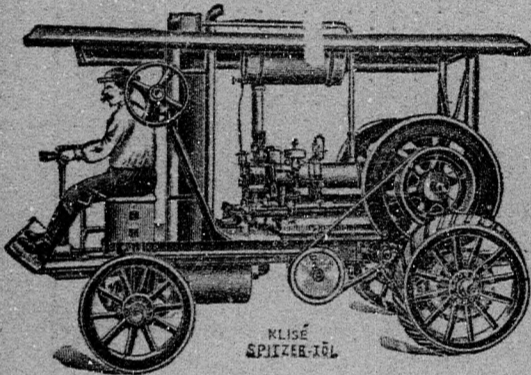
Szücs Sándor Fia :: szőlőtelepét :: Bihardioszegen.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal látogatók és bérmentve küld a cég. Ezen árjegyzékek egyeden házból sem szabadna hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező lapon kérni. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Több ezer elismerő levél. Készlet három millió. 6850

Juhászati osztályozást

(posztó és fésűs irányban) kosbeosztást mérsékelt díjazás ellenében eszközöl egy e téren gyakorlott szakember. Cím a kiadóhivatalban. 6860

! Magánjáró benzínmotor !

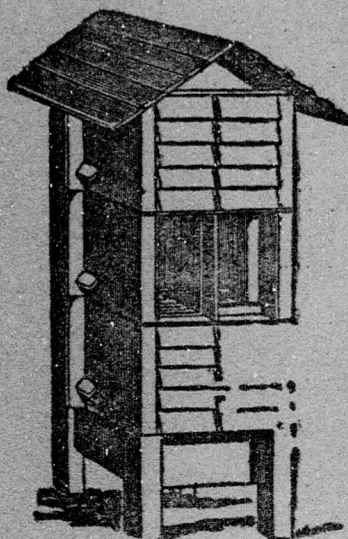

Magánjáró benzínmotorok és cséplőkészletek.

Gőzgépek és gőzcséplőgépek. Faapritó és kötőgépek. Szívógáz és nyersolajmotorok. Malomberendezések kaphatók:

Kellner és Schanzernél
Budapest, V., Aulich-utca 2. szám.

Arjegyzék, költségvetés ingyen. 356

Legjobb minőségű **méhkaptárakat**

szállít **Meister Testvérek** faárugyára,

Budapest, VII., Dongó-utca 3-5.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

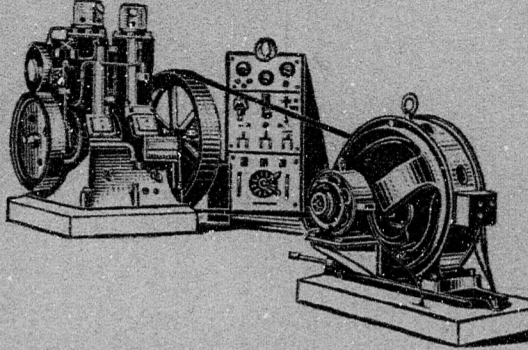
1910 augusztus havában Budapestben megtartott méhészeti kiállítás alkalmával állami aranyéremmel kitüntetés.

Villamos világítás saját teleppel

nyersolajmotor-üzemre gazdaságok, kastélyok stb. részére.

Szivattyutelepek.

Olcsó árak. Gyors szállítás. Legolcsóbb üzem. 478

ELEKTRA villamos és erőtelepeket építő r.-t. Budapest, VI., Gyár-utca 11/K.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle cukorkáknál.**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok hasznos utánpótlás van. 5009

Exquisit csemegefaj

szőlőoltványok szavatolt fajtisztán és kiváló első osztályú minőségben duggyökérzetekkel, továbbá sima és gyökeres fajtisztá Riparla :: Portális jutányos árban kaphatók. ::

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld: **Lengyel-Telep, Szolnok.** 409

Tetőfedésre rendkívül alkalmas Balatonmelléki

nád

Balaton-Szent-György vasutállomáson vagonba rakva, jutányos árban kapható

Bettlheim W. Sam. és fiai cégénél, **Nagykanizsán.** 510

Veszélyes nyitott kaszával menni.

Praktikus

kaszagyűrű lehetővé teszi, hogy a kaszát a nyélre hajtsuk. Egy fogással ismét munkára kész!

Hüffel & Co., Wien, IV., Blechthurgasse 14.

Fajebek! Ritka alkalmi vétel!

A telep elhelyezése folytán rövid ideig felette olcsón kaphatók **fajebek**, mesés szép, sokszor díjazott **fajbaromfi-törzsek** és ezek **tojásai, diszgalambok, méhek**, krajnai, olasz és magyar anyákkal, Dzierzon kaptárakban. **Méhészeti gépek és eszközök.** Nélkülözhetetlen érdekes árjegyzék bérmentve küldetik. 5841

DIANA-TELEP, TAR, Heves megye.

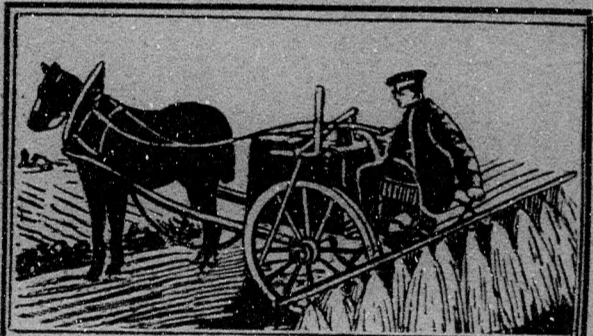
GÖZEKEALKATRÉSZEKET,

minden egyéb gazdasági gépalkatrészt,

kovácsolható lágyvasöntvényt, Temperaczelöntvényt, **Ökörpatkót** a legjobb minőségben szállít a

Hazai kovácsolható vas- és aczelöntvénygyár WERKNER ARTUR UJPEST, Váci-ut 39. szám.

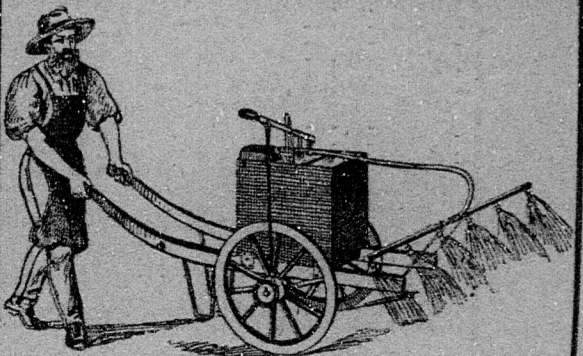
TELEFON 85-20. 5597

Önműködő növénypermetező

vadrepce, vadmustár és más gyom kiirtására, valamint répa- és burgonyapermetezésre gyári áron szállít 15

IG. HELLER BÉCS, II/8., Schrotzbergstrasse 1.

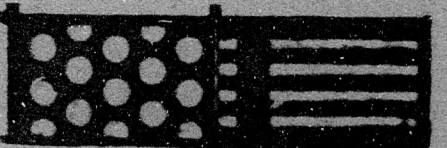

STAHEL ÉS LENNER

trieur- és lemez-
lyukasztó-gyár Budapest,
VI., Angyalöld, Országbirtó-u. 44/46.

AJÁNLJUK: Trierjelmezt, marott vagy
sajtolt hengerlemezekkel, minden gabona
tisztítására. :: 5 kg. nyerstermény bekül-
dése mellett különleges triert készítünk.

Törökrosták és mindenféle gőzmozgós-
szítók, zink-, vas- vagy acél-lemez-
Trier-javitások mindenkor azonnal és
legelőssé árak mellett készíthetők.

Takarmányrépamag
eredeti DÁNIAI termelés, kitűnő hozamu
és magas cukortartalmu
Sindstrup) 100 kilónként 95.— korona.
Taaroje
HELIANTHUS SALSIFIS
legkitűnőbb takarmánynövény, 1000 drb
ára 40 korona. Nagyobb mennyiségűnél
külön ajánlat.
**Gazdasági és fűmagvak,
Famagvak és facsemeték,
Diszfa, rózsákat ajánl:**
FARAGO BÉLA
csász. és kir. udvari szállító.
Magpergetőgyár. Magnogyereskedés.
Csemetetelepe
Zalaegerszeg. 381

Gyümölcsfaoltványok bokor és magastörzsi,
nemzsített rózsák, híres szabadföldben
hagyma, foghagyma, dughagyma, valódi
makói vöröshagymamag, külön- zöldség-
félék a legjobb minőségben kaphatók BREUER GUSZTÁV
mérnök kertgazdaságából, Makón, Csanád
megye.
Tessék árjegyzéket kérni! 425

MELASSZÉT
(folyékony állapotban)
jutányos feltételek mellett szállít
Sebök Emil és Társa
Budapest, V., Visegrádi-utcza 48.
5945

Kocsigyártás
Budapesti kovács- és
kocsigyártó - ipartestület
védmérsége alatt álló
Kocsi Árucarnok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

10 első díjjal és ennértöréssel kitüntetett
KALLAI LAJOS motorgyárában
Budapest, VI., Gyár-utca 26. szám
leghíresebb benzinkomobill cséplőkészletek kapható
Teljes jót-
állású kitűnő
cséplőgépek II
Ezen motorokat minden gazdasági hatáson elengedő
nélkül maga kezelheti szalmafeldolgozás házak között is.
Kallai Lajos motorcséplőkészletei: kitűnő si-
kerrel működnek az ország minden részében.
Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

BENZINCSÉPLŐKÉSZLETEK
BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZET-ÉSGÉPGYÁR
PODVINECZ ÉS HEISLER
Budapest, Gyár: VI. Váci-út 141.
Városi raktár: VI. Váci-körút 61.sz.
ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár
részvénytársulat ::
Budapest, X. kerület, Kőbányai-ut 31.
Motorok benzin-, gáz-, szivógáz- és kohógáz-
üzemre. Emelődaruk. Közúti hengerlőgépek.
Gőzekék. Mindenféle vasúti kocsik. Vasúti
főlszerelések. Keregöntésű kerekek (Griffin
rendszer). Hengerszékek. Malomgépek.
Egész malmok berendezése és főlszerelése.
Transzmissziók. Turbinák. Gyári berendezé-
sek. Téglyagári gépek. Betonkoverő gépek.
**! Árjegyzékkel és költségveté-
sekkel szívesen szolgálunk. !**

Ganz-féle villamossági r.t.
Budapest, II. ker., Lövház-utca 39.
Budapest-Buda-
pestvidéki üzlet: IV., Koronaherceg-utca 5.
Elektromos világító- és erőátviteli beren-
dezések egyen- és váltakozóáramra. Kolibri
ivlámák reklámcsélokra. Elektromos
üzemek berendezése uradalmakban. Meg-
lévő berendezések átalakítása. Elektromos
üzemi szivattyúk, tejjgazdasági berende-
zések, emelőgépek, ventilátorok, mezei
vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takar-
mányozó-berendezések. Elektromos kis és
nagy vasutak. Bányavasutak.
**! Árjegyzékkel és költségzámí-
tásokkal szívesen szolgálunk. !**

**Racionális
homokértékesítéshez**
szállítunk munkaképes
gépeket és formákat,
tégla-, ürblo-k-, tetőcserep-, csatorna és alag-
csövek gyártására. :: Saját modern szerkezetek.
Különlegességi gépgyár:
Dr. Gaspar & Co.
Markranstädt (Németország).
262. számú broszúra ingyen.

Sugár Lajos
BUDAPEST,
LIPÓT-KÖRUT 17/3.
Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-
motorok takarmány-
kamrák részére
Üzemköltség óra- és lóerőnként 1—3 fillér.
Benzin- és
nyersolaj-
elsőrangú **LOKOMOBILOK**
cséplőkkel párosítva.
475

Nem öntvény!

Nemcsak háromféle
méretre szabályoz-
ható, hanem leg-
könnyebb és legtar-
tósabb az
új talál-
mány, a
PÁNCZÉL-JÁROM
szarvasmarhák részére.
Ára egy pár II. sz. szabályozható,
középragyaságu ökörnek ... K 17.50
Ugyanaz erősebb ökörnek ... K 18.50
Nem szabályozható, tehéneknél,
párja ... K 10.—
Nem öntvény!
539
Szállítja
a cég: **NEJEDLO és PAVLISTA, Prága VIII.**

Tenyészkanok

egy és fél éves szőke
mangaliczák eladók.

Grósz Zsigmond, Hosszuhát, u. p. Szerep (Bihar m.)

540

Gazdák figyelmébe! Tavaszi vetőmagbuza-eladás.

Ajánlunk I. rendű legkitünőbb minőségű szép tavaszi uradalmi vetőmagbuzát, a legjutányosabb árért. Kívánatra mintázott ajánlattal szolgálunk. Dunántúli Agrárbank és Tárházai Részvénytársaság, Kaposvár.

542

Eladó birtok.

Tolvád (Torontál megye) község határában, a község és vasúti állomástól 10 percnyire, 476 holdnyi birtok megfelelő melléképületekkel örök áron eladó. Vételár 380.000 korona. Ajánlatok „Gasztonyi Lőrincz, jegyző, Tolvád” címére intézendők.

543

Vészen átment

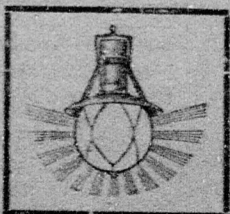
3/4 éves, szőke, többszörösen kitüntetett, tisztavérű mangalicza

KANOK

kaphatók

Kornstein Ernőnél, Nagyszalontán.

544

Villanyvilágítási és erőátviteli telepeket

gazdaságok és kastélyok számára legmodernebb kivitelben specialitásként szerel

SIGNER F. és R. mérnök és elektrotechnikai vállalat
Budapest, V., Kálmán-utca 9.

Ismeretéstelőkkel referenciákkal bérmentve küldök.
Kívánatra díjtalan mérnöklátogatás. Alapítva 1903.

A Mezőgazdasági Ipar R.-T. Kaposvári béruradalma

eladásra bocsát:

3 darab 3 és 4 éves kiváló szép, ardenni fajta nehéz tenyészménlovat, melyek mindegyike tenyészigazolvánnyal el van látva.

Bővebb felvilágosítással szolgál a béruradalom kaposvári igazgatósága.

545

Egész Ostfriesland vészmentes.

Eredeti ostfriesi tenyészállatokat, nevezetesen bikákat, üszöket és vemhes teheneket, ugyszintén fél éves borjúkat őszi szállításra direct szállítok és elvállalom, azok beszerzését helybeni tenyésztőtől csekély provizio ellenében. Pontos felvilágosítással készséggel szolgálok

LOGA bei LEER-Ostfriesland GERD SAATHOFF, Verkaufs-Vermittler.

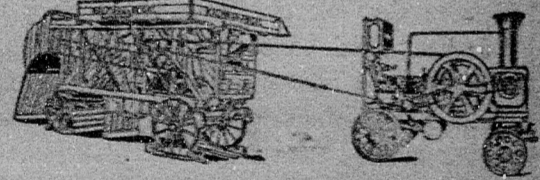
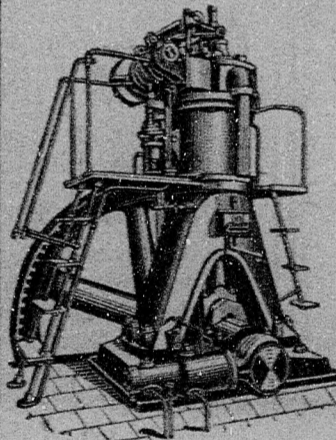
495

Eredeti „BENZ“-motorok

Kalmár és Engel motor- és gépgyár, Budapest.

Városi iroda: V. ker., Lipót-körút 22. sz.
Gyár: VI. ker., Úteg-utca 19. sz.

Ajánlja egy cséplőgép-, mint malomüzemre légegyezé-
rűbb benzínmotorjait benzínlokomobiljait, vala-
mint szivőgázmotorjait és Diesel-rendszerű nyers-
olajmotorjait melyek fizemben bármikor megtekinthetők
Árjegyzék és költségvetés ingyen és bérmentve.

Tenyészkos-eladás

Gróf Károlyi László ur derekegyházi „Elektoral-negretti” törzsjuhászatából eladó 24 drb három-négy éves elsőrendű tenyészkos. Érdeklődőknek felvilágosítást ad, vasutállomáshoz kocsit küld: uradalmi tisztartóság, Derekegyház, posta, vasut Szentés.

516

Ujdonság!

**Legújabb szerkezetű cséplő-
készlet. :: Szabadalmazott**

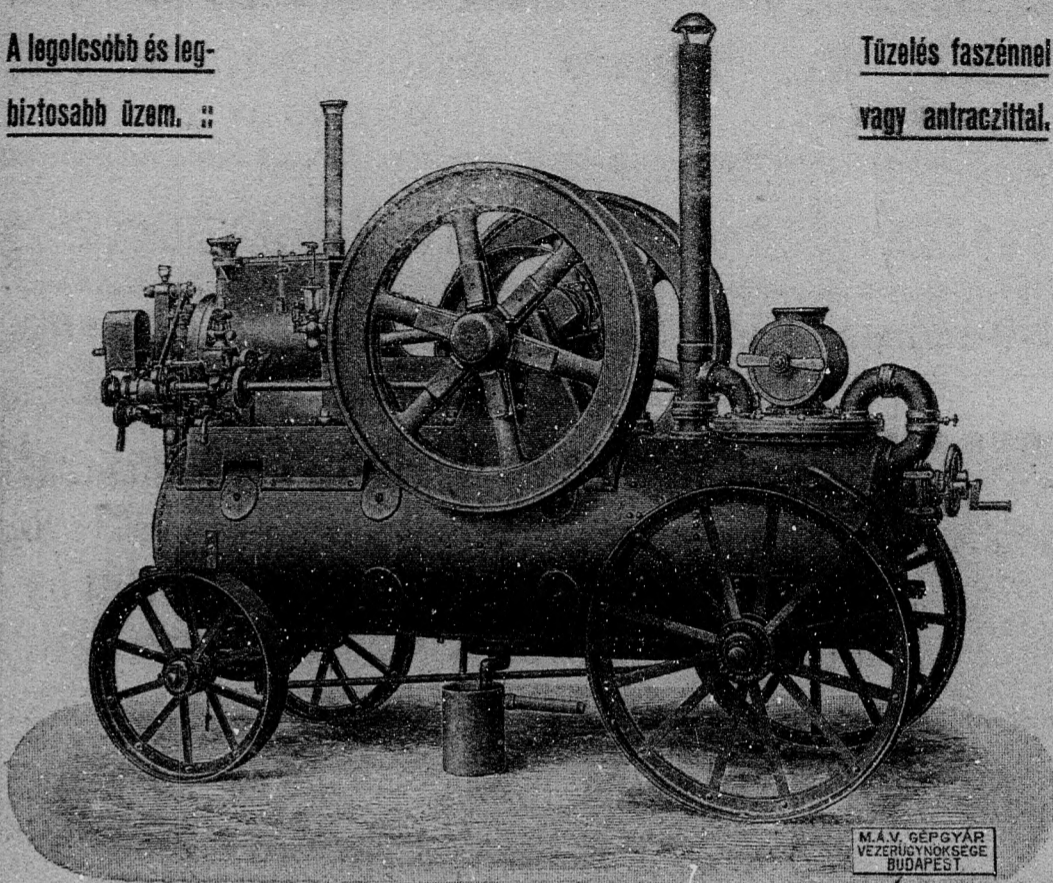
SZIVÓGÁZLOKOMOBIL

Ujdonság!

A legolcsóbb és leg-
biztosabb üzem. ::

Tüzelés faszénnel
vagy antracszittal.

**golyóscsapágyrendszerű
cséplőgéppel.**

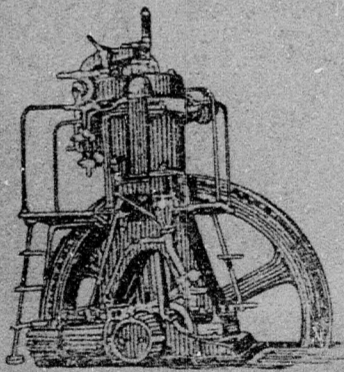
Tüzelőanyagfogyasztás óralóerőnként 480-500 gramm.

Saját érdekében felkérjük a
t. gazdaközönseget, hogy az
Államvasutak Gépgyárának
ezen legújabb gépeire vonat-
kozó bővebb felvilágosítások-
ért hozzánk fordulni szives-
kedjék. ::

A Magy. Kir. Államvasutak Gép-
gyárának Vezérügynöksége

Budapest, V., Váci-körút 32.

Eredeti „Otto” motorok

DIESEL-nyersolajmotorok
Benzinmotorok
Benzinlokomobílok
Teljes cséplőkészletek
Famegmunkálógépek
Hűtő- és jéggyártógépek
LANGEN és WOLF
motorgyár
BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kisgazdáknak,
gazdaságoknak és uradalmaknak.
A tarka és fehér 1-2 éves üszök
jelenlegi árát a gazdaság 2 év
után köteles megfizetni, akkor,
midőn azokból tehének lesznek.

Neuschloss Testvérek

Irodai telefon
16. szám.

nagybérő cég
Szatmár.

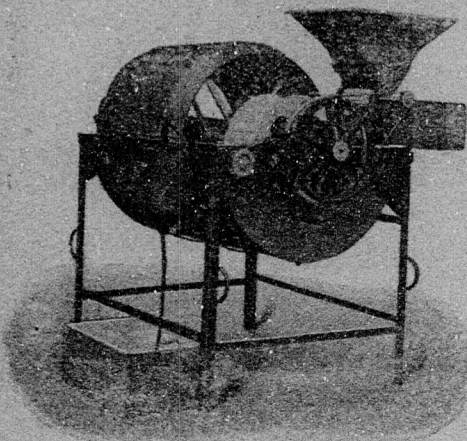
Gazdasági telefon
155. sz.

UJDONSÁG!

UJDONSÁG!

Huszár-féle
szabadalmazott

gabona-csávázógép

biztosan előli az üszög-
spórákat kevés csávázó-
folyadék felhasználása
mellett gyors és biztos
eredmény. Csekély munka-
erő. 534

Tüzetes ismertetéssel és fel-
világosítással szolgál a ki-
zárólagos gyártó:

„NICHOLSON”
gépgyár r.-társ.
Budapest, V., Váci-út 17. sz.

GAZDASÁGI LÓTAKARÓK,

uj és egyszer használt **ZSÁKOK, PONYVÁK, KÖTÉLÁRUK,**
AMERIKAI MANILLAZSINEG kölcsön és eladás **KARTELEN KIVUL.**
NAGEL ADOLF, BUDAPEST, V., Arany János-utca 10.

Táviratczim: NAGELA.

TELEFON 35-92.

Legjobb a valódi ^{angol} ^{medve-jegyű} manila-kéveközőzsineg,

melynek hossza 340-380 méterig terjed és szakítóképesége a legnagyobb, amely egyáltalában manila-zsinegnél elképzelhető.

Kapható egyedül **Klár Andor** czégnél, **Debreczen.** Telefon 445. **Tessék ajánlatot kérni, mig a készlet tart.** 366

Szilárd Gyula

a csákvári földm.-isk. tanárának

gyakorlati kézikönyvei:

Mezőgazdaságtan. I.

Általános és különleges növénytermelés. Füzve K 3.—, kötve K 4.—

Mezőgazdaságtan. II.

Állattenyésztés. — Üzletvitel. Füzve K 3.—, kötve K 4.—

Szőlő és pincze.

71 ábrával. Füzve K 4.—, kötve K 5.—

Szőlőművelés és bergazdaság.

161 ábrával. — Kötve K 10.—

A pinczegazdaság

melléklettel. Képek értékesítése. Füzve K 1-50

Méhészet.

19 ábrával. Füzve K 1.—

Kaphatók a „Patria” részv.-társ. könyvkereskedésében Budapest IX., Üllői-ut 25. sz. (Köstelek.)

akác, gledicsia

**Beszterczei szilva,
kajszin-barack,**

ojtott gyümölcsfát vadonczot,
akác és gledicsiát 100.000 száma
képes küldeni.

*Unghváry László faiskolaja
Cregled.*

374

Vevőközönség szives figyelmébe.

A rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank Rt.
Rimaszombatban egy ujonnan épült és teljesen felszerelt gépgyárat létesített.

Akinek tehát gőzgépre, benzín-, nyersolajmotor garnitúrára vagy malom-berendezésre van szüksége, forduljon teljes bizalommal a rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank Rt.-hoz Rimaszombatba, mert itt szolid és jó gépet kap.

Hengerrovátkolások gyorsan és pontosan eszközöltetnek, ugyszintén bármiféle motor és gépjavitások is. Autogén gyorsforrasztás, tengely, vagy bármilyen öntöttvas alkatrészekre 24 órán belül eszközöltetük. Cseréüzletek a legmértányosabban eszközöltetnek.

Kellő biztosíték ellenében 10-15 évi hitelt nyújtunk.
 Csak komoly érdeklődőket kérünk.

Párisi világkiállítás „GRAND PRIX” 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONS-FLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2-80. Az udvari istállóknak és versenystállóknak több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírásra a trainingban.

KWIZDA-féle restitutions-fluid

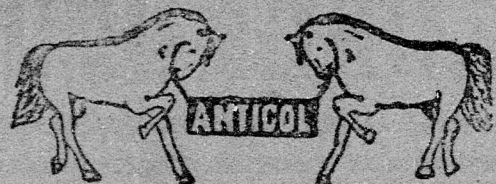
elnevezés, vignetta és csomagolás védve, csak a mellékelt védjeggyel valódi.

Főraktár: Török Iózsóf gyógyszerháza, Bpest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

Szenzációs találmány.

Szabadalmazva:
 3956. sz. a.

Törvényesen védve:
 141. sz. a.

ANTICOL.

Páratlan hatású szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére.

Ezen Anticol szerrel az 1. sz. huszárezrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt.

Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál:

„ANTICOL“-laboratorium
 Mayer Ignác kir. főállatorvosnál, Brassó.

Kaiserl. und Königl.
 Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1.

Elismervény.

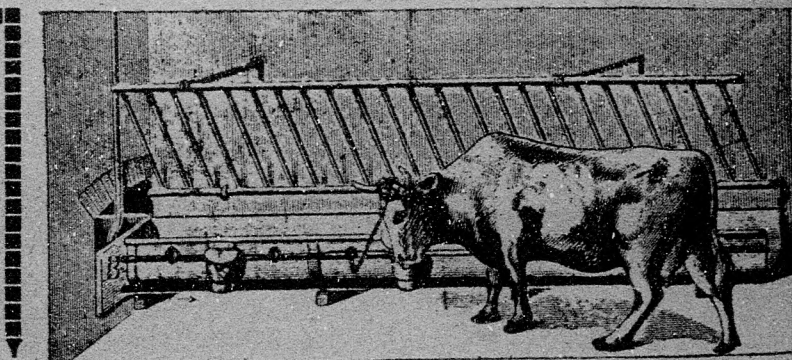
Állított, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összeállított gyógyszer úgy a saját, mint az ezrei lovainál meglepő gyogyeredményekkel használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásánál, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.

Brassó, 1896. április hó 21-én.

Littke, Oberst, s. k.

(P. H.)

474

Önitató berendezéseket

lovak és szarvasmarhák számára készít Küng Braunschweig rendszer szerint

Hanák Gyula

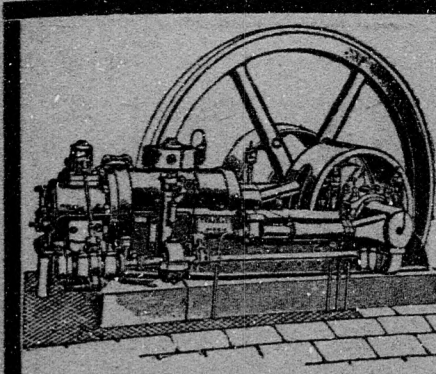
Budapest, VI. ker., Szondy-utca 56.

Gyárt és szállít: zománczozott itatókagylókat, szabályozó tartályokat, uszógolyószelepeket stb., 415

amerikai juh- és lóny rögépeket,

melyek munkateljesítése főlámulhatatlan.

Ajánlatok, tervek és költségvetések díjtalanul kidolgoztatnak.

TRAUZZL & Co. BÉCS, IV/2.

Magyarországi vezérképviselő **FARKAS BÉLA** okl. gépészmérnök, Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Négyütemű egyenyműs nyersolajmotorok, fekvő elrendezésű, dezéssel. Egyszerűsített és javított **Diesel-rendszer** szerint működő motorok, nehezen gyúló, olcsó olajok számára.

Előnyök: A jelenkor leghíztosabb, legegyszerűbb, legökényesebb szerkezete. Porlasztókészülék, gyújtókészülék, előmelegítés nincsen. Bármikor azonnal üzembe hozható. A gép minden része könnyen áttekinthető és hozzáférhető. Olaj- és hűtővízszükséglete kicsiny. Malmok számára különösen alkalmas, miután szakadatlanul üzemben tartható. **Üzemköltség óránként és tényleges löerőnként 1-1 1/2 fillér.**

A pinczegazdaság mellett a kertek értékesítésével Szilárd Gyula gyakorlati könyve foglalkozik, melyet minden szőlőgazdának beszereznie ajánlunk. 1 kor. 50 fillér előzetes megküldése mellett bérmentve szállítjuk. Patria könyvkereskedése IX., Üllői-út 25.

Gazdaságok vizellátása

motoros szivattyúval! A motor takarmánykamraüzemhez, darálásához, villanyvilágításához stb. is használható! **Egyszerű kezelés!** Olcsó ár! Azonnali szállítás!

ELEKES és TÁRSAI okl. gépészmérnökök, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.

Telefon 102-24.

Ákácza-csemeték eladása.

Báró Harkányi János taktaharkányi uradalmában **4000 db** 3-3 1/2 méter magas, 2 1/2-5 cm. vastag, sorfának való, kiválóan szép gyökérzetű ákácza eladó. 1000 darabonként csomagolva, Taktaharkány vasutállomáshoz szállítva, 200 korona ár mellett. **Megrendelések az uradalom központi jószágfelügyelőségéhez, Budapest, VI., Andrásy-ut 4. sz. intézendők.** 590

Czementipari gépeket, betonosóformákat, szines czementlapprest gyárt és teljes czementgyárakat berendez a Hazai fémlémezbadogipar és konzervgyár r.-t. **czementipari gépek osztálya, BUDAPEST, VI. kerület, Tassi-utca 66. szám. Telefon 93-13. 5844. Telefon 93-13.**

Cséplési értesítő 250 lapos füzet 1 K 50 fillér, **cséplési mázsakönyv** 50 lapos 90 fill. Beszerezhetők a „PÁTRIA“ Irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomtatványkezelő osztályában Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Legújabb rendszerű amerikai

TÁRCSÁS BORONÁK

Egyszerű tartós szerkezet! Kiváló aczélanyag!

Fűkaszázó, marokrakó és kévekötő aratógépeink

a legjobbaknak vannak elismerve.

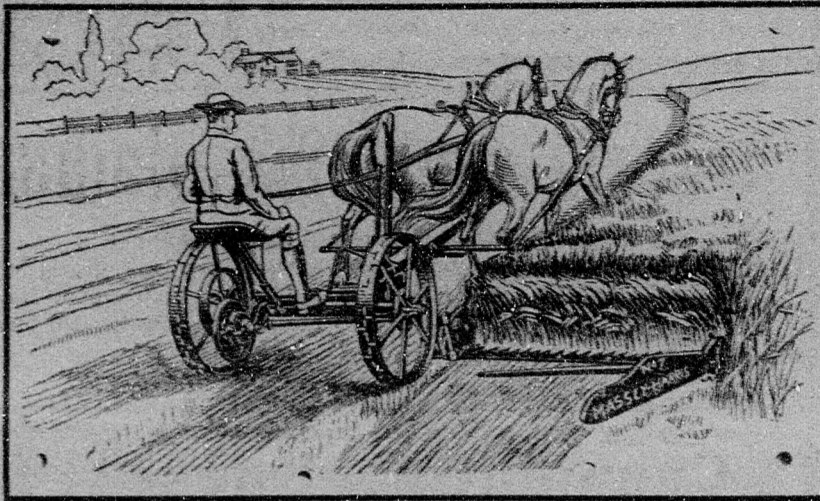
Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Budapest, V., Váci-körút 32.

szert
ker.,
a 56.
tartá-
415
ket,

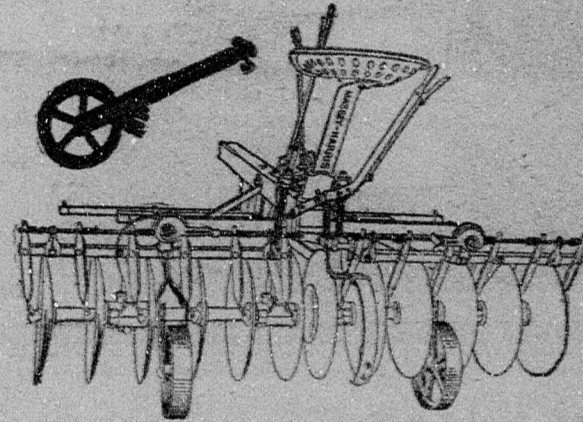
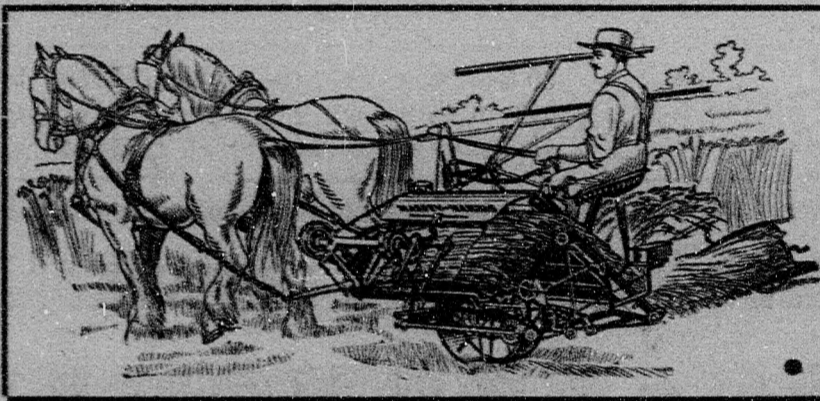
MASSEY-HARRIS C. R. T.

fűkaszáló aratógép és föld-
:: mivelő eszközök gyára ::

TORONTO, ÉSZAK-
AMERIKA.

A világ legjobb gyártmányai.

Tárcsásborona.

Árjegyzéket kívá-
natra ingyen küld

Massey-Harris C. R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

TEHENÉSZETEINK SZERVEZÉSE ÉS VEZETÉSE

SZASZ FERENCZ gondattal be-
ragasztó műve megrendelhető a
"Patria" r.-i. könyvkereskedéstől,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.
(Köztelek) Ára fűzve 5 korona,
vászonkötésben 6 korona.

ROSENBERG TESTV. és TARSA

Szeged, Római-körút 23. szám

Czirokszalma nagybani vétele és eladása.

1911. évi termeléseket legmagasabb árban ve-
szünk. Garantált csiraképes, eredeti fiórenczi
:: czirokmaggal jutányos árban szolgálhatunk ::

337

Tenyészkanok eladása!

az ilonka-tekei gazdaságban a f. évben elmaradt tenyész-
vásárra bejelentett 22 darab tíz hónapos szőke manga-
licza tenyészkan (hazai kondorszörű) drbonként 200 korona
árért eladó. Tudakozódások intézendők: Ilonka-Tekei gaz-
daság intézősége ezimen Pta-ilonka, u. p. Gyömöre
(Győr megye).

522

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyuja az „OMEGA“ LÁNCZKUT

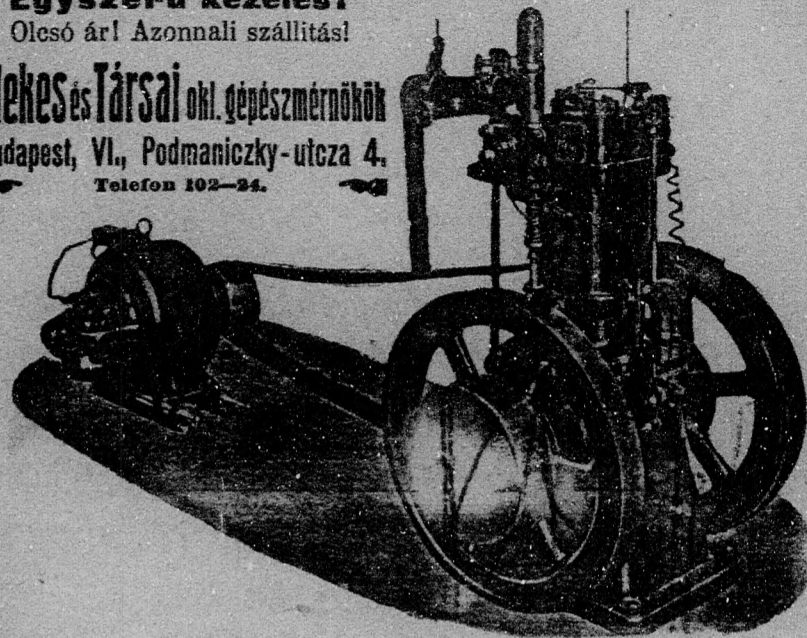
mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelhető,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki felszerelheti.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve. BARDOS és BRACHFELD, Budapest, VI., Gyár-u. 5

Gazdaságok villanyvilágítása

saját géppel! A motor takarmánykamraüzemekhez, szivattyúzásra, darálásra stb. is használható! **Egyszerű kezelés!** Olesó ár! Azonnali szállítás!

Elekes és Társai oml. gépészmérnökök
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 4.
Telefon 102-24.

Eladó vetőmag!

Korai fehér bőtermő **Duppai zab.** Igen bőhozzamu „Abundans” amerikai zab. Zabmentes tiszta **Tavaszi búkkönymag,** 20 koronáért 100 kilogrammonként, rostálva, vevő zsákjaiban eladó vasútra szállítva. Biztosan termő korai „Putyi”-tengeri (értékes liszttengeri s kitűnő buzaelővetemény) válogatott esővekről morzsolva, 100 kilogrammonként 17 koronáért kapható, igen korai **Florentini** tengerivel együtt.

Megrendeléseket elfogad:

Jankamajori Gazdaság, u. p. Kisszállás
Bács megye.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Haza-palota)

(Azalatti: Feresz Mész-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti gyári ládákban. Üvegívő gyémántok legolcsóbban kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben, fémkárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Arjegyüket ingyen és bármentve.

Eredeti svédországi

MUNKTELL-

NYERSOLAJMOTOROK

és cséplőkészletek az elismert legjobbak.

Igen olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek! Legnagyobb jótállás!

Érdeklődőknek árjegyzéket költségmentesen küld:

Fabritzky István,

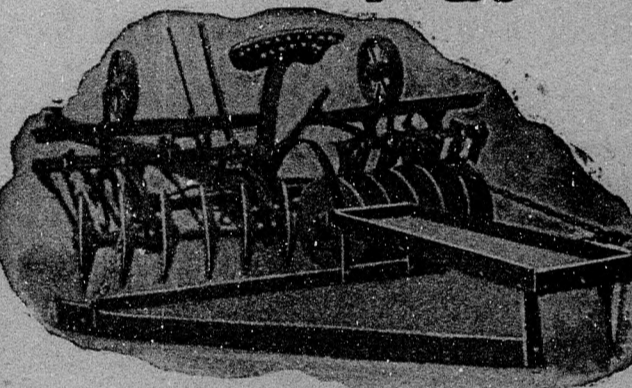
BUDAPEST, V., Váci-ut 6. sz. a nyarati pályaudvarral szemben.

Hohenlohe herceg ur javorinai (Szepes m.) igazgatósága keres egy **tenyésztésre alkalmas s legalább 158—160 cm. magas**

szamárcsődört.

Ajánlatok a fentnevezett igazgatósághoz beküldendők, az ár és helynek, ahol az állat megtekinthető, megjelölésével.

Nélkülözhetetlen minden tárcsásborona-tulajdonosnak a tárcsásboronák után való szabadalmazotti „GREGOR”-féle **talajjegyengető,**

mely a tárcsák után maradó bakhátat és barázdát eltünteti. A talajjegyengető a tárcsák után akasztva, azokkal egyidejűleg dolgozik és emellett a vontatáshoz semmi fogatszaporítást nem igényel.

Ára 30 korona. Ismeretők és referenciák készséggel küldetnek.

Rendelésnél a tárcsa szélessége előírandó.

Lehetőleg már most kérünk szives előjegyzéseket! Kizárólagos elárusít

2962. számú szabadalom.
WILHEIM VILMOS ÉS FIA cég, LENGYELTÓTI (Somogy megye).

Magajárók után vontatható többvasu ekék

különféle nagyságban jutányosan eladók. Czim a kiadóhivatalban.

Gazdasági számvitelhez

szükséges összes nyomtatványok a legelőnyösebben szerezhetők be a „Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai részv.-társ. nyomtatványkezelő osztályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. (Köztelek.)

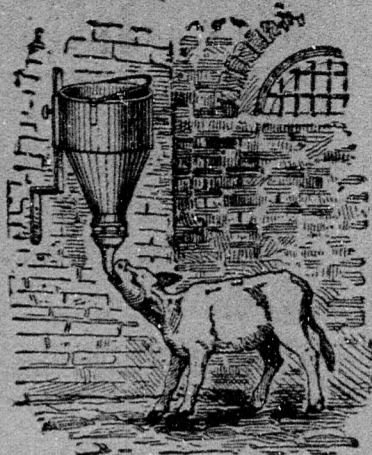
Többféle rendszer!

Mintaiveket és árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Száj- és körömfájás idején a borjúk szoptatására legalkalmasabb a világhírű berlini műszergyáros

H. Hauptner

7053. számú borjuszoptatója,

amely egy 5 literes fémtartályból áll, melyből a borjú egy önműködő elzárószelleppel ellátott gummicscsen keresztül szívja a tejet. A természetes szoptatást legjobban megközelíti úgy a készülék állása folytán, mint a gummiszelep működése által, amely csupán annyi tejet bocsájt ki, amennyit a borjú egyszerre le tud nyelni. **Ára K 9.40.**

Kapható a magyarországi vezérképviseleknél:

GEITTNER és RAUSCH cégénél, **BUDAPEST,** VII. ker., Andrassy-ut 8 KT.

A Komáromvármegyei Mezőgazdák Szövetkezete **tenyésztésre alkalmas** 3/4-1 éves

mangalicza sertéseket keres.

A havonként 50 drb szükségletre az ajánlat a szövetkezet igazgatóságához, Komárom, vármegyeháza intézendők. 536

Tenyészkoseladás

a Skublics-féle törzsjuhászatban ezidén is 28 drb kétéves és 16 drb egyéves kerül eladásra

Skublics Emilia

Bebes-puszta

u. p. és vasút-állomás: Zala-Szentmihály-Pacsa.

469

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan a magyarországi kiskereskedelmi és iparkereskedelmi vállalkozásoknak a szerződés szerinti ingóságokért stb. stb.

ÓRAK, EKSZEK K 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Köpes arjegyzék bérmentve. Javítások pontosan és gyorsan.

680 kilogramm tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett esépelve, szab. betétsines géppel, szakító bizottság elnökének megítélésére a **Stern-féle**

szab. dobkosárbetétlécsczel.

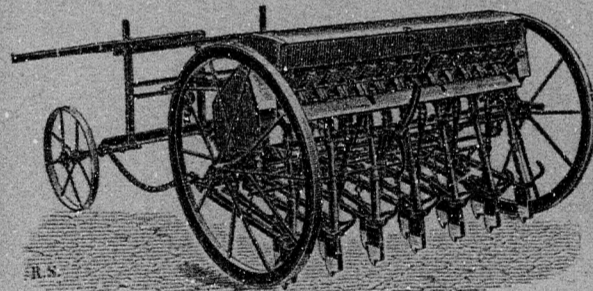
Kérdésközlésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-u. 5.

PROPPER SAMU mezőgazdasági gépüzletében

Budapest, U. Vázei-körút 52.

Valódi „SACK”-féle sorbavetőgép.

valamint szőlőmivelési eszközök, kitűnő

ugyszintén javított eredeti „WESTFÁLIA”

műtrágyaszóró gépek, amerikai Deering-féle általános elismert

tárcsásboronák, legkitűnőbb

szecskavágó- és répvágógépek,

eredeti „OHIO”

amerikai kukoricaszárítógépek,

(Shredder),

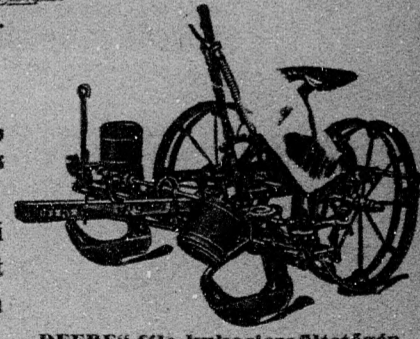
Kayser-féle gabonacentrifugák, „APOLLO”

meszelő- és permetezőgépek,

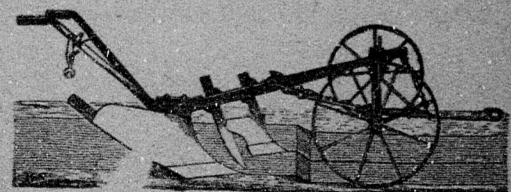
szalmakötélfonógépek és mindenféle egyéb legelsősorú gépek és eszközök. 10125

nagy választékban és előnyös árakon kaphatók: valódi

„SACK”-féle ekék, vetőgépek, grubberek, boronák,

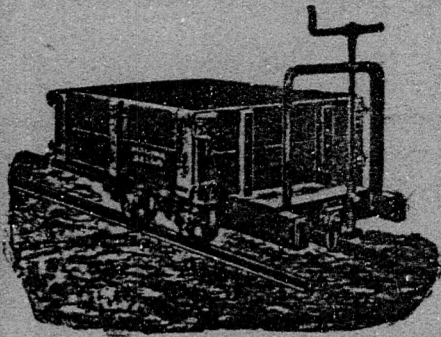
„DEERE”-féle kukoricaültetőgép.

Valódi „SACK”-féle aczéleke.

MAGYAR-BELGA FÉMIPARGYÁR R.-T.

Budapest, Hungária-körút 115-117.

GAZDASÁGI VASUTAK

nyomjelzése, építése és anyagok szállítása.

Eladás—bérlet.

Költségvetés, katalogus díjtalan.

Allandó nagy raktár.

Rác-féle Jolánföldi kertészet és szőlő-
telep Kula, Bács megye, eladásra ajánlja
leszállított áron**gyümölcsfáit:**

Kitünő fajokban öszibarack-, kajszin- és
almafákat százanként 30 koronáért. Körte-
fákat százanként 40 koronáért. Végre az
elsőövények királyát egy, kettő és három-
éves **Maclura-Aurentiacát** nyolcz, tizenhat
és huszonnyolcz koronáért. Kettő és három-
éves **Gleditsiát** hat és nyolcz koronáért.
Kivánatra árjegyzéket küldünk. 463

Legjobb gyártmányu

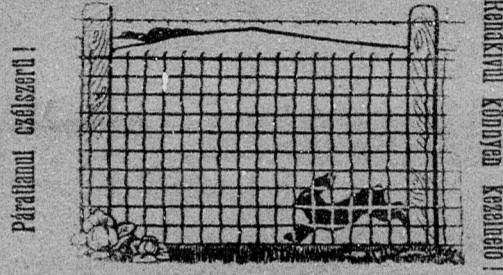
motor- és gőz- cseplőkészletek,
ipari gépek, " "

összes gazdasági kis és nagy gépek,
malom-, téglagyártó- és bányászati
gépek és berendezési tárgyak. Mű-
szaki czikkek. 5659

Nirscher és Zoltán, Budapest, V., Báthory-utca 10.

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK!

Hazai gyártmány.

Számtalan elismerőlevél bizonyítja a szabadalmazott
HUNGÁRIA-SODRONYFONAT
kiválóságát, mely feltűnően tartós.

Horganyzott sodronyból készült!
Ára négyzetméterenkint 30 fillér és feljebb.
Megrendelhető a kizárólagos készítőnél:

Haidekker Sándor
sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyárban
Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 48/II. sz.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás!
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
364/c

Eladó 32 db elsőrendű, erős
csontozatu, 14 hónapos**mangalicza tenyészkán**

STEIN TESTVÉREK csobaji gazdaságában.

Posta: Csobaj. 6974 Vasútállomás: Tokaj.

28967/911. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallásalap Veszprém vármegyében Somlóvásárhely és Tüskevár
községek határában fekvő „**Lovas-pusztá**”-i 751¹⁰⁸¹/1600 kat. holdas mezőgazdasági
birtokának, továbbá ezen alap Győr vármegyében Sokorópátka község határában fekvő
„**Pátka-pusztá**”-i birtokából a haszonbérleti és versenytárgyalási feltételekben
részletezett 614²²/1600 holdas birtokrésznek 1911. évi október hó 1-étől kezdődő 12 évre
leendő haszonbérbeadása iránt az alólirott minisztérium IX. ügyosztályában (V., Vadász-
utca 33. sz. III. em.) 1911. évi május hó 2-án déli 12 órakor zárt ajánlatu nyilvános
versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok minden birtokra külön-külön teendők.

Az 1—1 koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt ajánlatok az alólirott minisztérium
segédhivatalainak igazgatóságánál **legkésőbb 1911. évi május hó 2-án dél-
előtt 10 óráig** nyújtandók be.

A borítékon jelzendő: Ajánlat a „Lovas-pusztai”, illetve „Pátka-pusztai”
haszonbérletre.

Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi
haszonbér számokkal és betűkkel irandó ki.

Az ajánlatok csak akkor tárgyaltnak, ha a kiszolgáltattott ajánlati minta per-
rendszerűleg két tanu előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül mindkét bérletre 2000—2000 korona készpénzben, vagy biztosíték-
képes értékpapirokban bármelyik állami (adóhivatali) pénztárnál, vagy a közalapítványi
központi pénztárnál (V., Hold-utca 16. sz.) teendő le, és az arról szóló letéti nyugta
az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, kellőleg ki nem állított, avagy fel nem
szerezett ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembevételre nem számíthatnak. A
kik gyámhatalom vagy gondnok-ág alatt állanak, ugyszintén akik az uradalommal szem-
ben tartozásban vannak, vagy bármi ezimen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek, nemkülönbén az aján-
lati minták a minisztérium segédhivatali igazgatóságánál (V., Hold-utca 16. sz.) a
somlóvásárhelyi kir. közalapítványi erdőgondnokságnál, a pátka-pusztai feltételek az
ottani erdővédségnél is, az eddig érvényben levő szerződések pedig a minisztérium
IX. ügyosztályában megtekinthetők.

Budapest, 1911. évi márczius hó 10.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

512

Elsőrendű minőségű **fűmagvakat**,
szakszerűen összeállított **fűmagke-
veréseket**,**répamagvakat**

valamint az **összes erdészeti
magvakat és csemetéket** szállít

Stainer Gyula

cs. és kir. udv. szállító,
magyar magpergetőgyár

Körmend, Vas megye.

427

**Szőlővessző,
szőlőoltvány eladó**

a legjobb minőségben, legolcsóbban.

Gyökerező szőlőoltvány,**gyökerező szőlővessző,****sima szőlőoltvány,****sima szőlővessző**

a legjobb csemege és borsfajokban
és gyökerező és sima **Riparia Portalis.**

Szőlőoltványtelep **Részv.-Társ., Gyönggös 9.**

Arjegyzék ingyen.

330

Gazdasági ponyvák :: lótakarók :: len- és jutazsákok a legjutányosabb gyári áron beszerezhetők

FISCHER ÉS REISS zsák- és ponyva gyári raktárában, BUDAPEST, V. ker., Arany János-utca 12/K. szám.

Hollandi pénzkölcsönt földbirtokokra,

legelőnyösebb feltételek mellett szolgálhatunk. Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre részletes ajánlatot teszünk.

Schwarz Gyula és Társa
banküzlet, Budapest, VII., Erzsébet-körút 1.

Eladunk

sima és gyökeres **Riparia Portalis és Rupestris Monticola** alanyvesszőt, ugyszintén ily alanyokon készült **elsőosztályu gyökeres fásoltványt** az összes csemegeszőlő- és borfajokban; valamint **sima és gyökeres hazai szőlővesszőt**.

Tessék árajánlatot kérni!

Badaesony-Szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep
Tapolca (Balatonvidék). Telefon (Interurban) 83

6017

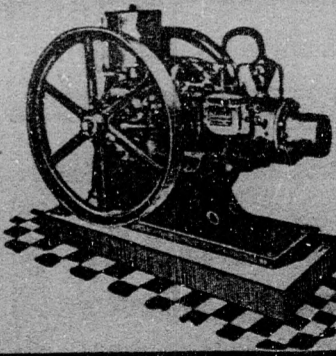
CLIMAX ÉS ECLIPSE

NYERSOLAJ-MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély, se pénzügyi ellenőrzés.

ELSŐRANGU REFERENCIÁK.

BACHRICH és TÁRSA
BUDAPEST-HAMBURG-BÉCS.

Motorgyár: Bécs, XIX/6., Heiligenstaedterstrasse 83.

Mintaraktár és Iroda: Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Börzsepalota.)

ELADUNK

saját termésinkből még készleten levő körülbelül 60.000 darab első osztályu gyökeres fásoltványt, Riparia Portalis alanyon, közte 6000 darab I. oszt. „Csabagyöngye” 100 drb 30 kor., 10 drb 3 kor. (sima vessző 100 drb 8 kor.) Azonkívül kapható, míg készletünk tart. direkt-termő sima és gyökeres Pinos Delaware. Sima Riparia Portalis I. osztályu, ezre 15 korona. Kivánatra árjegyzékkel szolgálunk.

RENDES ÉS KOMLÓS SZŐLŐOLTVÁNY- ÉS VESSZŐTERMELŐK :: SZÉKELYHID, Bihar m

Nagybirtokosok pénzügyeit

elsőhelyü törlesztéses kölcsönök, másodhelyü kedvező kölcsönök által gyorsan és **rendezzük.** Bankösszeköttetéseink legelőnyösebben minden tekintetben legelsőrendűek. Ügyfeleink az ország legnagyobb birtokosai. Részletes felvilágosítással és céltudatos kombinációkkal a birtokosoknak vagy igazolt képviselőiknek készséggel és díjmentesen szolgálunk. Czim: Budapest, VI., Eötvös-utca 19. (Eötvös-udvar), saját ház. Telefonszám 25-40.

Frankl Adolf banküzlete

Kemecsei és Görögszállási gazdaságaimban fajtiszta

:: vetőburgonya ::

kapható: Hortensia, Imperator, Prof. Wolthmann, Ella, Gemichen, Nilson, Clio, Ariadne, St. Wenzel-fajtákból. — Kemecsei kertészetből 4-5000 darab 4 éves, magasnövésü szép

juharfacsemete

(acer platanoides) rendelhető 100 darabonként 50 koronájával, míg a készlet tart. — Megkereséseket kérem **Haas Ignác Nyiregyháza** címre intézni.

TENYÉSZJUH-ELADÁS.

Legelsőrendü tenyészanyag.

800 drb, himlő ellen beoltott, erdélyi fehér raczka **anyajuh**, most ellés alatt, 100 drb vételnél drbja 35 kor., egész nyáj két koronával olcsóbb. 30 drb egy és két éves, szépen fejlett, fehér raczka **tenyészkos**, darabja 50 koronáért eladó **Hirsch Kálmán somkeréki gazdaságában**, vasut, posta és távirtda helyben.

LÁNG L. gépgyára,

Budapest, 56.

SULZER-DIESEL-

RENDSZERÜ NYERSOLAJMOTOROK

20-2000 lóerőegységekig minden üzemre.

1300 motor több mint 110.000 lóerővel üzemben.

Egyéb gyártmányok: gőzgépek, gőzturbinák, gőzsűrítők, nagy gázmotorok, bányaszállítógépek, légsűrítők, előmelegítők, tulhevitők és közlőművek.

5085

Elvállaljuk

gazdasági vasutak

teljes **kiépítését** és hozzá-
tartozó anyagok **szállítását.**Allandó nagy raktár új és hasz-
nált iparvasuti anyagokban.

Vétel, eladás, bérbeadás!

KISVASUTI FORGALMI R.-T.
BUDAPEST,
V., Kálmán-utca 24. sz.
Telefon 132-53.

Nemes **gyümölcsfák**, vadonczok, „**Gleditschia**“, „**Maclura**“ 1-2 éves, akác-
és vadbarack-csemeték. Akác **sorfák**.
Rendkívül nagy készletből ajánlok **ár-
jegyzék** szerint. Nagy szükséglet esetén
tessék árajánlatot is kérni. 390

Novothny Miklós faiskolája
Rákóczifalva, Szolnok mellett.

HA ÖN
EGY GAZDASÁGOS
ÜZEMBIZTOS-
KIVALÓMUNKATELJESÍTMÉNYŰ

MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETET
ELŐNYÖS ÁRBAN KEDVEZŐ
FIZETÉSI MÓDOZATOKKAL
TELJESSZAVATOSSÁGGAL
BESZEREZNI OHAJTUGY
FORDULJON MEGKERESÉSSEL
SZÜCS ÖDÖN
BUDAPEST, VI. NAGYMEZŐ UTCA 66 SZ. A.
MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI GÉPKERESKEDELMI
VÁLLALATHOZ, MELY CÉGFELELŐSÉGRE ÁRJEGYZÉKET
ÉS KÖLTSEGVETÉST DIJMENTESEN KÜLD MEG.

GŐZEKÉK,

gőz utihengerek és utimozdonyok

cséplőgépek hajtására az osztrák bánya- és kohó-
művek társaság vasműveiből. A készülékek vá-
lasztását illetőleg mezőgazdasági szaktanácsal
készséggel szolgálunk.Szíves megkeresések az „osztrák bánya- és kohá-
szati társaság“ magyarországi képviselőjéhez,

MAYER PÁL FŐHERCEGI ::
FŐFELELŐSÉGE
BUDAPEST, VIII., József-u.
16-18., földszint 3. kőretnek.

Fakult bőrkabátok

sötét színekre tartósan festetnek. **Haltenberger**
Béla ruhafestőgyára, **Kassa.** — Alapítva 1810.
Ávben. 5954/a

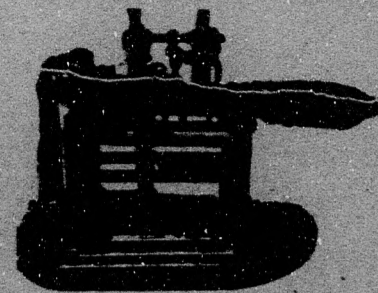
forduljon min-
den érdeklődő,
ki sulyt fektet első-
rendű fajliszta anyagra.

NAGYENYED-RE
Alsófehér m. 0109

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, ke-
ritésnövények, boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok
(előrendű ár) európai és amerikai szőlő és gyöke-
res vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Téglagyári gépeket, téglagyári teljes berendezéseket
szállít mint különlegességet
Ludwig Hinterschweiger jun.vasöntőde és
gépgyárMarie
Valerie-Hütte
Lichtenegg 6.bei Wels
Felső-AusztriaPróbajelölések és égetések minden időben a legteljese-
retekben és gyorsan végeztenek. Ajánlatok és prospek-
tusok ingyen és bérmentve. Magyarországi vesé-
képviselő: **ERDÉLYI HENRIK és TÁRSA** Buda-
pest, VI. Liszt-Ferencz tér 14. 357

Angol lovagló RICSESZEK

bármily szíven és minőségben, elegáns
kivitelben darabja **30** korona.Specziálista **automobil-dresszekben.**

Spitz Lajos egyenruha intézete,
angol uriszabóság
Budapest, IV., Károly-körút 22.
(Róser-bazár.) Többször kinttette.

Cséplésre és szobafűtésre

egyarant kiválóan alkalmas és olcsó áránál fogva
országszerte méltán kedvelt elsőrendű baglyasaljai
és józsefaknai tömörszénünket ajánljuk a magyar-
országi gazdaközönség figyelmébe.

Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és
Iparvállalat Részvény-Társaság
BUDAPESTEN, V., ARANY JÁNOS-UTCA 29. SZ.

28016/911. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar királyi egyetemi alap, illetve a magyar vallásalap Baranya vármegyében
fekvő következő mezőgazdasági birtokai:

1. Feked, Véménd, Szür és Szebény határában levő „**Trefort-, és Gyulapuszta**“
768¹⁴¹²/₁₈₀₀ hold, 2. Besenye és Vajszló községek határában levő „**Borostyán-
puszta**“ 405⁴⁷⁷/₁₈₀₀ hold, 3. Páprád község határában levő „**Páprád-puszta**“
488²⁴⁷/₁₈₀₀ hold, 4. Baranyahidvég és Sámód községek határában levő „**Kiság-
puszta**“ 375³²/₁₈₀₀ holdnak 1911. évi október hó 1-től kezdődő, **12 évre leendő**
bérbeadása iránt az alólírott minisztérium IX. ügyosztályában (Vadász-utca 33.)
1911. évi április hó 25-ik napján déli 12 órakor zárt ajánlatu nyilvános verseny-
tárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok minden birtokra külön-külön teendők. Az 1-1 koronás bélyeggel
ellátott, lepecsételt ajánlatok az alólírott minisztérium segédhivatalának igazgatósá-
gánál legkésőbb **1911. évi április hó 25-én délelőtt 10 óráig** nyújtandók be.
A borítékon jelezendő: „Ajánlat a Trefort- és Gyulapusztai, illetve Borostyánpusztai,
Páprádpusztai vagy Kiságpusztai bérletre.“ Az ajánlatban nem a holdankénti, hanem
az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betökkel irandó ki.

Az ajánlatok csak akkor tárgyalatnak, ha a kiszolgáltattott ajánlati minta per-
rendszerűleg két tanu előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül a Trefortpuszta után 2000 korona, a többi után egyenként 1500 K
vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapírokban bármelyik állami (adóhivatali)
vagy a közalapítványi központi pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta
az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, kellőleg ki nem állított, avagy fel nem
szerelt ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembevételre nem számíthatnak. Akik
gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az uradalommal szemben
tartozásban vannak, vagy bármi czimen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek, nemkülönben az ajánlati
minták s a jelenleg érvényben levő szerződések a minisztérium segédhivatali igaz-
gatóságánál (Hold-utca 16 sz.), a pécsvárad kir. közalapítványi felügyelőségénél,
ezenkívül az 1. alattiak a bátaszéki uradalmi tisztségnél, a 2., 3., és 4. alattiak a
vajszlói kir. közalapítványi erdőgondnokságnál is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1910. évi márczius hó 10-én.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

Vétel

Keresek megvételre 1000-1500 holdas birtokot, jó fekvésűt, jó talajt, város és vasút mentén. Máthé, Szécsmező. 6891

Birtokot keresek megvételre megbízásból 600-1000 m. holdig, jó lakással és épületekkel, kevés erdővel, vasúti állomás közelében, csakis Hont, Nógrád, Bars, esetleg Nyitra megyék sík részén. Cím a kiadóhivatalba. 6938

Burgonya!

Veszünk és eladunk mindenfajta étkezési és vetőburgonyát. 6662

Pollák és Glattstein, Bonyhád, Tolna m.

Burgonyát

rózsa fehér (Hópehely, Magyar Kincs, Imperator stb.), Máreker (sárgabélie vörös) és Prof. Wohlmann fajokból, úgy válogatott étkező, mint vető minőségben

veszünk

minden mennyiségben, teljes vagonrakományokban. Mintázott ajánlatok sürgősen küldendők: 548

Magyar Riviteli Társaság Budapest, IX., Lónyay-u. 22

Bérlet

Birtokszabályozást felvezetés, magánutak tervezését és kiépítését elvállal Kökesh K. ny. mérnök Budapest, V. ker. Rudolf-rakpart 7 sz. III. em. 6755

Bérletet keres okleveles gazdaságit, ki nagyobb intenzív gazdaságban 29 éves gyakorlattal bír, 400-600 holdas birtokon. Esetleg meglevő jó bérleten megfelelő tőkével mint társ résztvenne. Ajánlatok „B. H. 400” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Bérletre keresek birtokot, 2000-5000 holdasig. Vasút és város mellett lehetőleg jó minőségűt. Máthé, Szécsmező. 6892

Dérvaványa határában (Szolnok megye) f. év október elsejétől bérbeadandó pusztacselegi vasúti állomástól 16 pereznyre fekvő 1188 magyar holdas birtok, melyből 930 hold jó minőségű szántóföld. Debány-termeléssel és modern gazdasági épületekkel. Bővebb felvilágosítás nyerbető: Szolnokon a főispáni titkári hivatalban. 6887

Bérbeadandó Bars megye Nemeskosztolány község határában vasúti gőczpont mentén, 215 magyar hold (a 1200 □-l) szántó, kaszáló, legelő és gyümölcsösökkel és kényelmes lakással kastélyban azonnal bérbeadandó. Közlelbi feltételek Sr Kosztolányi Iona urónél, Budapest, VI., Eötvös-utca 23/b. tudhatók meg. 6987

Birtokbérlet 44 km Budapest-hez, 1570 m. hold zöldség, dinnye és tejgyásághoz nagyon alkalmas. Állomás helyben, októbertől bérbeadó, holdanként 14 korona. Cím: „Bérlet” poste restante, Ezertergom. 6984

Legujabb és legtökéletesebb kerítésanyag. Szerkezete mindenben megfelel a szilárdsági követelményeknek. Erős szegélyvel bír. Szerelése rendkívül egyszerű. Alakja tetszetős.

Raktáron levő szélességek 1, 1.25, 1.50, 2 és 3 méter. Kimerítő ismertetéssel és mintákkal készségesen szolgál.

Kollerich Pál és Fiai

Első magyar sodronyszövet-, fonat- és szitaárugyára Budapestben.

Központi iroda és raktárak: IV., Ferencz József-rakpart 21.

65228. FII. szám.

Gyorsvonat feltételes megállítása Szakály-Hőgyész állomáson.

A Budapest-keleti p. u.-on, fűmési vonalon február hó 15-től bezárólag október hó 31-ig forgalomban levő, Fűméből este 7 óra 55 perczkor induló és Budapest, keleti p. u.-ra másnap délelőtt 9 óra 35 perczkor érkező gyorsvonat folyó évi márczius hó 1-től kezdve Szakály-Hőgyész állomáson reggel 6 óra 43 perczkor utasok fel- és leszállása czéljából feltételesen megállítatik. Budapest, 1911. évi február hó 27-én. Az igazgatóság.

Standard-társaság vegyészeti telepei. Megrendelési iroda: Kossuth Lajos-u. 14-16. Vegyészeti-telep; Nefelejts-utca.

MEZEI EGEREK IRTASÁT legmegbízhatóbban végezhet

„Standardo” egérirtó

anyaggal a magyar gazdaközönség és uradalmak által legbiztosabb szernek elismerve, 1 noid földre 1 kiló anyag elegendő. 1 kiló „Standardo” mezei egérirtó-anyag 1 korona.

Patkány és háziegerek

kiirtására ajánljuk országosan legjobbnak elismert

„PATKÁNY-kolera”

vegyiszertünket, melynek biztos irtó hatásáról több száz elismerőlevéllel rendelkezünk, malomtulajdonosok, uradalmak, szeszgyárak, kereskedők és a gazdaközönség részéről. A patkány-kolera ára: Probacsomag 100-300 patkány vagy egér kiirtására 6 kor. Nagyobb mennyiség 500-600 patkány vagy egér kiirtására 12 kor. Probarendelését saját érdekében elvárva, vagyunk teljes tisztelettel STANDARD-TÁRSASÁG Budapest, Kossuth-Lajos-utca 14-16. Telefon: 66-63. 6967

Állategészségian

Állattenyésztő és állattartó gazdák használatára. Irtó: Wessneri Károly, 223 ábrával. Ára 7 korona. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében. Budapest, IX., Ulloi-ut 25.

PARCELLÁZHATÓ BIRTOK

Nyitra megye felső részén közel vasúthoz, országút mentén 1000 hold prima gazdaság eladó.

Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-u. 5.

Telefon 12-85.

Telefon 12-85.

Miután a tenyészállatvásár nem lett megtartva, szállítások legjobb tenyészeteiből értékes

kosokat

minden fajtáját, 180 koronától kezdve (posztófésűs-gyapjas kosokat, angol shropshire, hampshire, suffolk stb.). : : Díjmentes felvilágosítás.

Johannes Heyne Schäferei-Direktor, Leipzig, Frankfurterstrasse Nr. 4. 517

„ADRATIN”

törvényileg védett, legbiztosabb és legmegbízhatóbb szer a

drótféreg és hasonló kártékony fergek

ellen, biztosan hat anélkül, hogy a csiraképeséget csorbítaná.

Prospektívát bizonylattal és használati utasítással kívánatra küld

KLIMESCH A.

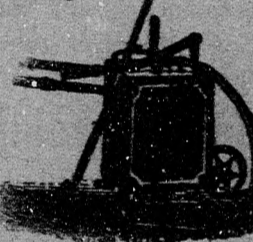
vegyészeti gyára

PRAG, ZIZKOW 975.

A Holler-féle

„KING”

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!

A „King” kiváló gyorsmeszelő- és fertőtlenítőgép sokoldalú használatára mintegy egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyú teljesen 12 méter magasra emelhető, így a társzék majdnem teljesen kiirtatik. „King” kímélőszettjei többet teljesít, mint 20 ember esztendői és mindenféle állványzat és előmozdítást feleslegesen tesz. Ezen gép egy nap alatt kiűződik.

Gyártok azonkívül:

Pittore és Triumph

nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőm szivattyúi azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás.

Meszelőm ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két- vagy hárommagú szóróval)

60 koronától 320 koronáig.

IG. HELLER,

BÉCS, II., Prater Schrotzberg-Strasse 1. Kérjenek leírást. 5795 Képviselek keresetnek.

Tenyészállat-beszerzés!

Hollandi (eredeti frieslandi fekete-tarka és vöröstarka Leewarden környékéről)

jó teje'ő tenyészállatok

(bika, tehén, hasasüsző) beszerzésére és importálására vállalkozik egy volt uradalmi intéző, jelenleg bérlő, aki a hollandi viszonyokkal ismerős és ott megbízható és jó összeköttetései vannak.

Az állatok vételárát egy tekintélyes és jóhírű pénzüintézet hosszabb lejáratu kölcsön alakjában boesátaná méltányos kamattal mellett a gazdák rendelkezésére.

Az érdeklődők forduljanak

Bárány Imre

bérlőhöz, Galambosziget, Pozsony m., u. p. Magyaróvár.

506

Ajánl... us... kert... mag... b... -300... 40... (Topina... méter... Minden... l... sz... del... dalom... Faj... ozat... s... K... t... n... nagy... Nagym... z... ad... id... d... 4... kor... es... kor... faj... kor... das... Burgom... kem... el... m... aj... rend... 2... re... Eladó... ban... bib... és... gy... gar... sen... ban... B... sz... F... F... Tolna... Phosph... PATK... teljes... mel... 1... kor... DETSIN... Budapest... Am... hozam... velés... magy... nagy... gró... TEL... urad... Posta... Luczf... (Picea ex... százezer dar... set igen jutá... azonnali s... Uradalmi... Gömör-Bar... SZ

Ajánlunk Populus Canadensis és Populus Pyramidalis, melyek kerületvastagsága 10-12 cm., magassága a koronáig az előbbinek 150-200, utóbbinak 150-300 c.m., darabonként 50 és 40 filléért, továbbá **eszesókat** (Topinambur) szép títetűi velőt métermérszámúként 8 koronáért. Minden a zselizl vasúthoz szállítva, csomagolás önköltségén számítva értendő. Szives rendeléseket kér a „Sárori uradalom”, Nagysáror, Bars m. 7017

Fajtiszta Rode Island Red tojások kaphatók tucatlonként 8 korona árban. Később olcsóbban Maláth Kálmánál, Kiskereskény, Hont m. Egész ideig naponta tojnak, kinttő nagytöltő faj. 7016

Nagymutni gazdaságban u. p. Zaganás (Kraszószerény m.) eladásra kerül: 100 hektoliter idei szilvapálinka, egy dupla pej herélt pony, 6 éves, 400 korona, két sárka, 2 éves eszór, darabonként 400 korona; **puty** és **bánkúti fajtenger** 100 kilonként 16 korona. Továbbá a fenti gazdaság intézőségé. 7015

Burgonya. Prof. Wohltmann, elsőrendű kintő keményítő tartalmú vetőmag eladó, míg a készlet tart. Ár-számlát Barza Sándor, Csabrendek, Zal megye címre kértetik. 7010

Eladó egy db a Magyar Államvasutak Gépgyárában készült 10 lóerjű lokomobilből és egy db Shuttliworth gyártmányú szintén 10 lóerjű eszplőgépű álló tejes eszplőgép. Mindkét darab teljesen kifogástalan, kintő állapotban. Bővebb felvilágosításkor szolgál Fácánkert Gazdaság Fácánkert, u. p. Tolna, Tolna megye 7012

RATTO
Phosphor-pasta
PATKÁNYOK
teljes kipisztításra szavatosság mellett üvegekben 1 korona, 2 korona és 4 korona.

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Harakófi-u. 2

Amerikai nagyhozamu tengeriműveléshez való vetőmagvak és gépek
nagy választékban

gróf TELERI ARVÉD
uradalmában 375
Posta KONCZA.

Luczfenyő-csemete

(Picea exelsa) eladás, több száz ezer darabot, 4 és 3 éves, igen jutányos áron ajánl azonnali szállításra az Uradalmi Erdőhivatal Gömör-Barkán. 515

Szálás takarmányok termesztése. 100 képpel írta Szilassy Zoltán és Grabner Emil. Ára 10 korona. Kapható a „Patria” könyvkereskedésében, IX., Köztelek.

Fiedler János
lenfonógyára
Komárom
vesz
nyerslenkórót

szál-nyeréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt lenszalmát,

tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Préselt
buzaszalmát
és
zabszalmát
szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Hajmók
(Bácska). 388

Gyors, pontos, olcsó földmérés
világhírű szabadalom
18 államban.

Stádel-Torkos
FÖLDMÉRŐ-TALIGA
kapható
Stádel gépgyárból, Győrött.

Szénát,
szalmát,
luczernát, lóherét és zabos búkkönyt

veszek és eladok bármily nagy mennyiségben, felprésléshez modern ló- és gőzpreseim adom. Ajánlatok: 3620

Schreier Béla
takarmánynagykereskedő
Budapest, Népszínház-utca 22. Telefon 30-52.

Mindennemű gazdasági magvak

a legmegbízhatóbbak és legelőnyösebben beszerezhetők

KÁLAI SÁNDOR és FIA
magnagykereskedésben

BUDAPEST,
VI., Király-utca 14.

Legújabb árjegyzékünket kívánatra készséggel bérmentve küldjük meg.

KELTETŐGÉPEK
díjmentes próbára. Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak. Keltetőgépek néhány száz kintő bizonyítványral és referenciával egész Ausztria és Magyarországból, melyek bárkinek ingyen küldetnek meg. Keltetőgépek osztrák, kácsi, fogoly, fázán és libatölésűek. Keltetőgépek „Ausztria-Hungaria” csász. és kir. szab. 45 K-tól felfelé. G. Mücke, Reisenberg 18 bei Wien. Egyedül kintőleges gyár.

Répa-
magvak.

Óvári sárga és Substantia fehérsoká elfartható, magas cukortartalmu fajok 306

gróf Teleki Arvéd
uradalmában, Koncza.

Somogyi Viktor
Budapest, VI., Lehel-utca 5.

szállít kartellen kívül mindennemű gazdasági

lánczot,
sodronykötelet
és
csigasort.

1000

holdas prima birtok Somogyban, hat szobás uriak, gazdasági épületek. 62.5000 K-ért eladó. Törlesztéses kölcsönt egy II-ik helyre is előnyösen elintéző **ÖSTERREICHER BERNÁT** Budapest, Rottenbiller utca 5/a.

Gazdák figyelmébe!

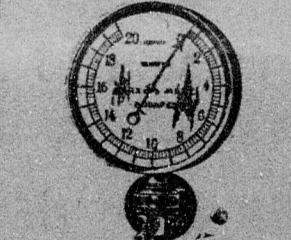
50% olcsóbb mint bármely más világítóanyag a

pyroleum
világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gnyül, több ezer uradalomban bevezetett.

Számos elismerőlevél nélem tekinthető. - Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. - Kívánatra prospektus ingyen és bérmentve. 3885

DEGEN JAKAB
Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 23.

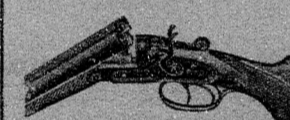
MARX és MÉREI
tudományos műszerek gyára
BUDAPEST, VI., Buda-utca 7
Telefon 21-06. 5219

Gyártanak: fessmérőt, léghőmérőt, vízszintmérőt, órelőző órákat, hőmérőt. Külön osztály fizikai és laboratóriumi műszerek gyártására. 16 HP. 90 munkás.

Trágyalésvivattyúk.

Trágyalésvivők.
Győző Béla és Társa
szivattyú- és fecskendőszpecialisták
Bpest, V., Báró Aczél-u. 3.
A VIGSZINHÁZ mellett

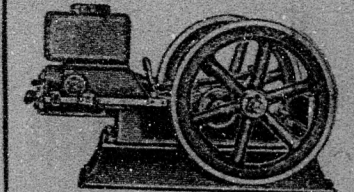

KELL ÖNNEK FEGYVER?
Vadászat, sport, korb, vagy védelemre? Akkor kérje rögtön világíró, megbízható A. Antonitsch fegyvergyár. Ferlach, Kärnten ország No 100 árjegyzékét ingyen. Werndi gyalgasági fegyver vadászatra K 7.50. Ugyanaz levágva, karabíner formára és belőve K 12.-, ugyanaz sörétre, 28-as kaliberű K 13.50. 6022

Szeszgyári iroda
FREY LAJOS

okl. vegyész, szeszgyáros, Reichel és Heisler vegyipari gépgyár részvénytársaság volt műszaki főtitkarsága.

Elfogad jutányos feltételek mellett minden szakbavágó munkát, mint üzemi ellenőrzést, átalakítást stb. Továbbá szeszgyárak, szeszfinomítók tervezését, építését, költségvetések, be rendezések felülbizálását, nemkülönbön egyes gépek beszerzését. 2771 Bpest, VI., Dalmok-u. 27. Műszaki Iroda.

Waterloo
benzinmotor
amerikai elsőrendű gyártmány! Egyszerű! Kifogástalan!

Compl. mágnes elektromos gyújtással, vízhűtéssel, esővezetékkel, szereléssel franco bármely magyarországi állomásra szállítva
2 PH fekvő motor — K 1200.—
4 — — — — — 2000.—
6 — — — — — 2900.—
8 — — — — — 3800.—
12 — — — — — 5200.—
2 — álló flamó — — — — — 11.0.—
3 — — — — — 1500.—
6 — — — — — 2200.—

Dénes B. motorspecialista
Budapest, Lipót-körut 15. sz.
Közpénzfizetésnél 10% engedély
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Lenmagot
minden vidéki állomáson mindenkor a legmagasabb napiárban vásárol és mintázott ajánlatokra rögtön választ

KRAUSZ HUGÓ
terménykivitteli üzlet
Budapest, V. Szabadság-tér 6

Eladó birtokok!

I. A Balaton festői szépségű vidékén város és vasút mellett fekvő 470 hold sik elsőrendű talaju birtok, vétellel 60- és holt-főszerezéssel 310.000 koronáért eladó. Modern kastély, szilárd épületek.

II. Város és vasút közelében fekvő házilag kezelt birtok 420.000 koronáért vétellel és főszerezéssel eladó. Terjedelme 900 hold, kényelmes uriak, kertek, szilárd épületek. Türi. költsön 200.000 korona.

III. Dunántól, szép vidéken, vasút mellett fekvő, 515 holdból álló, házilag kezelt birtok 350 hold vétellel, dus 45- és holt-főszerezéssel 280.000 koronáért eladó. Új uriak, szilárd épületek.

IV. Budapest és Bécs közt, nevezetes város és fővonal közelében fekvő, hektáros házilag kezelt birtok beleértve a vetést értékes felszerelést és nagyobb tejjgazdaságot 500.000 koronáért eladó. Törlesztéses költsön 200.000 kor. Új modern kastély, új épületek.

V. A székesfehérvárostól 2 1/2 órányira fekvő 1700 holdból álló szép, rendezett, házilag kezelt birtok beleértve a vetést értékes felszerelést és nagyobb tejjgazdaságot 500.000 koronáért eladó. Törlesztéses költsön 200.000 kor. Új modern kastély, új épületek.

VI. Az ország nyugati részén, város és fővonal közelében fekvő 1840 holdból álló házilag kezelt birtok 800 hold vétellel, 45- és holt-főszerezéssel 500.000 koronáért eladó. 550.000 korona rajta maradhat. Terjedelmes parkban modern kastély, 2 szőpen beépített major.

Bővebbet Velencei Zsigmond útal, Budapest, VII., Izabella-utca 8. Válasz helye!

SZEMERE és GYÖRGY magnagykereskedése
Budapest, V., Kálmán-u. 3.

**Minden gazda olvassa el
a most megjelent következő művet:**

A szántóföldek műtrágyázása

különös tekintettel a sortrágyázásra

Irta: **VETŐ PAL**

Ezen rendkívül hasznos füzet tartalmából a következő főbb fejezeteket emlíjük fel:

- I. Mit nevezünk trágyázásnak?
- II. Milyen táplálóanyagokra van szüksége a növénynek?
- III. Mi az előnyük a műtrágyáknak az istállótrágyával szemben?
- IV. Hányféle műtrágya van?
- V. Milyen műtrágyákat használjunk?
- VI. Hogyan kell a trágyázási kísérleteket végrehajtani?
- VII. Hogyan járunk el a műtrágyák vásárlásánál?
- VIII. Hogyan kell a műtrágyákat elszórni?
- IX. A sortrágyázógép leírása.
- X. A sortrágyázás összehasonlítása a szórt trágyázással.
- XI. Mit mond a gyakorlat a sortrágyázásról?

MEGRENDELHETŐ:

PÁTRIA R.-T. GAZD. SZAKKÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

Budapest, IX. Ullői-út 25.

ELADÓ BIRTOKOK

Abauj Torna megye, 2500 magy. hold sik gazdaság szeszgyárral, felszereléssel, 1.500.000 korona.
Bács Bodrog megye, 1500 magy. hold kitünő szántóföld, szép urilakkal 1.500.000 korona.
Békés megye, 1200 magy. hold kitünő gazdaság, szép urilakkal, felszereléssel, 1.000.000 korona.
Borsod megye, 1000 magyar hold, fele gazdaság, fele vágható erdő, szép urilakkal, felszereléssel, 400.000 korona.
Gömör megye, 700 magyar hold prima szántóföld, szép urilakkal, felszereléssel, 400.000 korona.
Győr megye, 500 magyar hold prima gazdaság, igen intenzív kezelés alatt, új épületekkel, modern emeletes kastélyllyal, felszereléssel, 500.000 K
Heves megye, 1500 magyar hold ezukorrépatalaj, szép kastélyllyal és parkkal, 1.200.000 korona.
Hont megye, 1200 magy. hold gazdaság, kevés erdővel, szép kastélyllyal és felszereléssel, 700.000 korona.
Komárom megye, 1200 magyar hold prima gazdaság igen jó épületekkel, szép urilakkal, felszereléssel 800.000 korona.
Moson megye, 500 magyar hold prima gazdaság, szeszgyárral, tejgazdasággal, igen jó épületekkel, szép urilakkal, felszereléssel, 500.000 kor.
Nógrád megye, 2200 magy. hold, fele gazdaság, fele erdő, szép kastélyllyal, felszereléssel, 1.000.000 korona.
Somogy megye, 1200 magyar hold szántóföld, jó épületekkel, urilakkal, 600.000 korona.
Szatmár megye, 400 magyar hold gazdaság, szép urilakkal, felszereléssel, 250.000 korona.
Szolnok megye, 1800 m. hold prima szántóföld, jó épületekkel, urilakkal, 1.500.000 korona.
Trencsén megye, 4500 magyar hold $\frac{2}{3}$ részben vágható erdő, $\frac{1}{3}$ részben szántóföld nagyon szép kastélyllyal, parkkal 1.500.000 korona.
Ugocsa megye, 1000 magy. hold sik gazdaság szép urilakkal, 400.000 korona.
Vas megye, 1800 magy. hold sik gazdaság, igen jó épületekkel, kastélyllyal, parkkal, felszereléssel, 1.200.000 korona.
Zala megye, 1000 magy. hold, fele vágható erdő, fele prima gazdaság, jó épületekkel, 600.000 korona.

Kiadó bérletek.

Nógrád és Heves megyében, 1300 hold prima szántóföld, ezukorrépatermeléssel. Évi bérösszeg 40.000 korona.
Nyitra megyében, 500 hold prima gazdaság. Évi bérösszeg 15.000 korona.
Trencsén megyében, 800 hold prima gazdaság, szeszgyárral. Évi bérösszeg 18.000 korona.

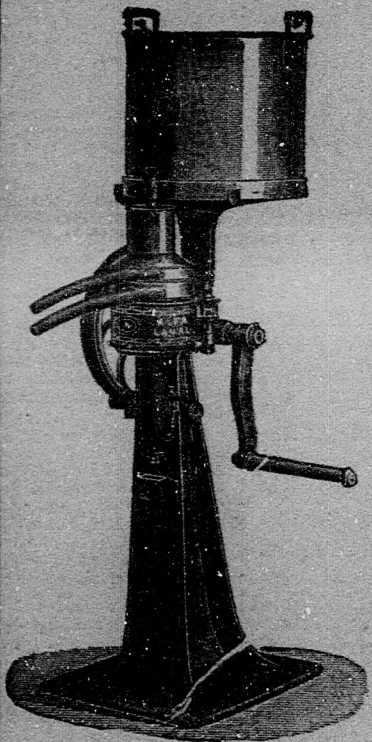
**BEYER KÁROLY Budapest, V., Báthory-u. 5.
Telefon 12-85.**

Számok beszélnek!

EGY MILLIÓ

Alfa Laval Separator

az egész világon használatban.

850 első díj! Mult évi eladás 110.000 darab.

Több mint 60.000 idegen fölbzógép lett eddig „ALFA LAVALRA“ becserélve.

Az „ALFA“ Separatorok, tejgazdasági eszközök és gépek, valamint a világhírű „ASTRA“ gépek biztosítják egyedül a tejgazdaság legnagyobb jövedelmezőségét.

Felvilágosítással szolgál az

ALFA SEPARATOR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V 56.

Eladó orsz. törzskönyvezett telivér szimenthali — asáj- és körborjúkban állomány — nyolcz darab fiatal tenyész-bika és négy drb. 1 éves tenyész-őszök Puky János földbírtokosnál Tomor Abau-Torna m. 6902

Eladó egy pár figurás, gyors, hibátlan sötét peji kanca 162 cm. magas, magas járásúak a megbízhatók. Áruk 900 frt. Czim: Ulmer Tihor gazdasága, Szentotornya. 6921

Eladó 2 drb nagyon szép kulya, az egyik fajszta pudli, fekete, az erdélyihez hasonló bundája van, a másik foxterrier keresztetű, szilvás, mat szőre van. A fenti említett 1 1/2 éves him Ára 80 kor., a másik 3/4 éves ezuca Ára 22 korona. A fentit el-cserélném szentibernáthyivél is, himmel vagy hasással. Czim: Miklós Imre, tek. Hoffer Pál ar leveleivel, u. p. Lovász-Patona, Veszprém megye. 6940a.

Eladó 60 drb, egy éves fehér ökrörborjú, Gőnyői Miklós bírtokosnál. Czim: Torda (Erdély). 6919

Magyarfajú bikák tisztavérű, saját tenyésztéséből 2 1/2 éves, elsőrendű apa-állatok, eladók Braun Sándor hevevel gazdaságában, posta, vasut, Heves m. 6917

225 darab három hónapos kondorozóru mangalica-malac eladó, tenyész-tésre 25 darabonként kiválasztva is. Munk Samu elsőosztályú gazdasága. Állomás Zsolca. Borsod megye. 6998

Három pár amerikai kanca (három importált), nagyon gyors, figurás lovak, továbbá négy alig használt, pneumatikuskerékű kocsi és egy vasinas kerékű hajtókocsi olcsón eladó ifj. Sibirik Kálmán, Szarvaskend, Vas megye. 6975

Telivér szimenthali tenyészbikák eladók Pajz Gyula gazdaságában Rác-almás. 6971

garamveszelei gazdaságában eladó darab szépenfejlett nyolcz-hónapos yorkshirei tenyészkan. Bővebbet a garamveszelei gazdasági intézőség u. p. Nagysári, Bars megye. 6970

Hat tenyészkanca keresek megvételre. Magas félvér, 6-8 éves, 165-170 cm. magas, hibátlan, vagy nem örök-lődő hibával, igazára jól betanított lovakra van szükségem. Ajánlatok kor, magasság, szín, származás és ár megjelölésével Vajda Zelem nd földbírtokos-hoz Arad, Erzsébet-kört 22. cizimre küldendők. 6972

1 drb 3 1/2 éves és 1 drb 3 éves eredeti mezőhegyesi apától és anyától. Saját tenyész-tésből pedig szép fejű, nagy, nagyon jó állású 3 drb 2 1/2 éves és 2 drb 3 éves, szonall eladók. Értekezni lehet Héjjas István földbírtokossal Kecske m. 67, Batthyány-u. 31. 6973

Tenyészkosok eladására Gold-schmid József ur mázsonyi bér gazdaságában 12 drb 2 éves, Skublos eredetű, francia, félsis tenyészkos eladó, ára darabonként 120 korona, bővebbet Földes József intéző, pusztá Mátyás, u. p. Dombóvár. 6999

Magvételre keresek 8 drab 6 éves jármos hivalkórt kb. 1200 kiló páronként, ajánlatok először írával kéretnek Kohn Simon Szombat-haly cizimre. 7006

Ifj. Réclj Gyulánál, Dunamocsos eladó, Pol-lezer Géza nagykorú eladó, tel-jeesen hibátlan, jól behavagolva, — kocsiha is jár — igen jámbor állat, dáma lónak kiválóan alkal-mas; 1000 koronáért eladó. Bővebbet: Csató, Branyioska. 7013

Egy öt éves aranyárga 162 cm magas kurti-ronci lipizzai kanca, teljeesen hibátlan, jól behavagolva, — kocsiha is jár — igen jámbor állat, dáma lónak kiválóan alkal-mas; 1000 koronáért eladó. Bővebbet: Csató, Branyioska. 7013

Eladó a tisztaszőlő-igari gazdaságban 11 drb évesen állomány 1 1/4 éves igen fejlett, szőke mangalica kan darabonként 180 koronáért, to-vábbá 21 darab szőkefeletti ko-csa Tudakozódások tisztaszőlő-igari gazdasági intéző-ségéhez, u. p. Tisztaszőlőa intézőndők. 7008

A Város-Hodászi uradalom-ban 12 drb Simmenthali fajta piros és zsem-lyetarka 1 1/2 éves tenyészbika eladó. Kocsi az intézőségétől a Rohonci vasúttársaságra ké-rendő. Város-Hodász, Vas m. 7009

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat, borjasokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben kulans árakon szállítok 3145

KLINGER MÓR tenyész- és hasonállat-kereskedő Kispest, Lakás és istállók: Kispest, Kölesai-utca 5. sz. Levél- és sürgőnyezim ugyanott Tel: fon Kispest 35. Saját házban

Kivalóan csontos, ne-mes és jó fejlődésű Bonyhád-simmenthali keresztelésből eredő 1 1/2-2 éves

tenyészbikák eladók. Fedezetés kipró-bálva. Yorkshiri tenyész-tet, Boldogasszony, Moson megye. Az intéző. 302

eladók. Fedezetés kipró-bálva. Yorkshiri tenyész-tet, Boldogasszony, Moson megye. Az intéző. 302

Muraközi hidegverű (nori) igás tenyészlovak választott csikók és tenyészmenek vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkező-semet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegy-zékét kívánatra szivesen küldöm: Elsőrendű referen-cziák rendelkezésre állnak.

Czimen: IDŐSB HEINRICH MÓR lóvásártó ügynöksége Csáktornya (Muraköz). Törv. bej. czég. Sürgőnyezim: Heinrich Senior, Csáktornya. Interurban - Telefon 33. szám. 572

Csáktornya (Muraköz). Törv. bej. czég. Sürgőnyezim: Heinrich Senior, Csáktornya. Interurban - Telefon 33. szám. 572

Eladó a tisztaszőlő-igari gazdaságban 11 drb évesen állomány 1 1/4 éves igen fejlett, szőke mangalica kan darabonként 180 koronáért, to-vábbá 21 darab szőkefeletti ko-csa Tudakozódások tisztaszőlő-igari gazdasági intéző-ségéhez, u. p. Tisztaszőlőa intézőndők. 7008

Sertésvész gyógyítható Brummel Gy. állatorvos utma-tása szerűt. Részletes leírás tartalmazó könyv 3 koronáért a "PÁTRIA" könyvkereskedés-ben. Budapest, IX., Üllői-ut 25. kapható.

Legelsőrendű bonyhádi teheneket, friss borja-zokat, hasasokat a tenyészbikákat bármely időben, bármely mennyiségben kulansul és leg-olcsóbb árakon szállítok: **Fenyves Flaschner Sándor** tehénkereskedő. Levél- és sürgőnyezim Budapest, VII., Elemér-u. 17. Telefon: 170-18. Istállók: Kispest, Üllői-ut 4. Telefon Kispest 38

Első-rendű tiszta erdelyi-magyar fajta 1-2-3 éves

ökörborjúk bármely mennyiségben, jutányos áron, állandóan kaphatók

Nyeegrucz és Társa legelőgazdaságában Szamosujvárt. Czim: NYEGRUCZ TÓDOR, SZAMOSUJVÁRT. 473

Czim: NYEGRUCZ TÓDOR, SZAMOSUJVÁRT. 473

Zudtviéh-Etablissement "SURWÜRDEN" Alapítottatott 1860-ban. Tulajdonos: LÜBBER H.

Oldenburgi tenyészmenek, kanczák, csikók, telivér Shortorn-szarvasmarha, telivér Oxfordshirei down-juhok, telivér Yorkshire-sertések.

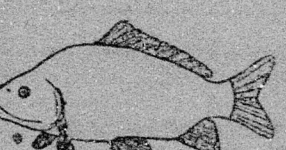
Megrendelések másfajú tenyészállatokra (pl. Olden-burgi Wesermarsch, ost-friesi Wüsterm rsch-szarvas marha stb. stb.), a leggon-dosabban eszközöltetnek.

Kivitel! Behozatal! Tenyészeteim Európa, Amerika, Ausztrália és Afrikában számos tisztelet-díjat stb. nyertek.

Sürwürden vasut, posta és táviradalomás a Bréma-Hude-Nordenham vona-lon. Oldenburg nagyher-czégységben, Németország.

Vezérképviselő Magyarorszá-g és Ausztria részére:

Bárá WIMMERSPERG EGON LAXENBURG közuti-, vasuti-, posta- és táviradalomás WIEN mellett. 41

Togazdaságaimból 200 q 1 és 2 éves gyorsnövésű cseh tenyész-ponty nagyobb tételekben eladó. **Corchus Béla** haltenyésztő Budapest, IX. ker., Ráday-utca 41.

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat vagy bor-jasokat bármely időben, bármely mennyiségben kulans árakon szállít **BAUER MÓR** tenyész- és hasonállatkeres-kező BUDAPEST. Iroda VI., Felsőerdősor-utca 1. Istálló Ujpest, Károly-u. 11. Telefon 93-95. 566

Első-rendű bonyhádi fajteheneket lefejes és tenyészetre, az át-lagos tejelésért garanciát vállalva, továbbá vöröstarka **ökör- és űsző-borjúkat** 1-2-3 éves korban, hizlalásra vagy járamba való tarka **ökröket** a legjutányosabb árban, egyezség szerint bár-mely mennyiségben szállít **Baneth Adolf** Bonyhád, Tolna m.

Első-rendű bonyhádi fajteheneket lefejes és tenyészetre, az át-lagos tejelésért garanciát vállalva, továbbá vöröstarka **ökör- és űsző-borjúkat** 1-2-3 éves korban, hizlalásra vagy járamba való tarka **ökröket** a legjutányosabb árban, egyezség szerint bár-mely mennyiségben szállít **Baneth Adolf** Bonyhád, Tolna m.

Ardenni származású, 3 db igen szépen ki-fejlődött, 2 éves, fedező-képes menésű eladó. Bővebbet Katay M. kasz-nár, Böhönye, Somogy m. 6040

Vegyesek Életjáródeki vagy kisebb bir-to-ko-t, ahol leg-alább 1/4 része ordó van, keres azonnal átvételre, egy 37 éves, r. k. nős, gyermektelen gazda-tiszt beszél magyarul, némétül és keveset szlával 17 évi prak-szis és megfelelő tőkével ren-delezik. Ajánlatokat ár és bir-to-ko-leitásával "Verwalte" jellegével e lap kiadói hivatalához kéretnek. 6946

Diszbokrok, 3-4 évesek, 80 fajban, az én választásom sze-rint 100 drb 20 kor., 1000 drb 180 kor., 10,000 drb 160 kor., a vevő összeállítása szerint ár-jegyzéki árami érvényesek amit gratis küldök. 3000 körifia 4-5 évesek 3-4 méter magasak száza 40-60 fillér. Krebs Zoltán falkolójára Szarvason. 6717

Fowler-féle 10-es gézke-garnitúra, mely 5 év óta van üzemben, teljeesen jó állapotban jutányosan eladó. Bővebb felvilágosítást ad a Magyar Mezőgazdák Szö-vetkezete gépszálya. 6957

Tökmag, Sok éven át általam készlet tart, kilogram-monként 3 koronáért kapható gazdaságomban. Weinberger Samu, Gyulabáza, Szabolcs m.) 6880

Gazdaságfelhagyás Déznán váradí Fűrök Gyulánál eladó Clayton-ekék, MacCormick-féls marok-rakó aratógép és 3 széna-kaszáló, igászkezek, talaj-tömörítő, Kolibri-lefőzőgép, Viktoria-vajkőpülő, mü-trágyaszóró, vetőgépek, fedetes kocsi, óska hajtókocsi, víz-hordozókezek, triőrök, répa-vágók, szecsavágók, fül-lesztő, Fairbanks-magfűrőmér-leg, szilvapálinkafőzőüst és kádak, pénzszekrény, olaj-pogácsaszűz. 6080

Börtet megszüntése folytán egy igen jókarban lévő 8-as esőpilis garnitúra eladó. Mészöly Károlynál. Durakisvársány. 6925

Baromfitenyésztés. Birto-kompn létesítendő nagyarábásu ba-romfitenyésztéshez 15-20 ezer koronával társ vagy társnőt ke-resek, 100% jövedelem. Ajánla-tokat "Jövedelem" emimon sür-gősen kérek a kiadói hivatalba, 6980

Eladás Alkalmi zongoravétel. Bösendorfer, Schweighof-fer, Kern-Wirál kiváló meo-terek gyártmányú 200 forintól feljebb. Pia-ninók 160 forint, új zong-o-ra vagy pianó 250 frttól feljebb, minden ár-ban. Zongora-, csimba-lomhangolások helyben és vidéken szakavatott munkások által gyorsan és olcsón eszközöltetnek **BEMÉNYI MIHÁLY** a Magy. Kir. Zeneakadémia szállítója, BUDAPEST, VI., Király-utca 53. sz. 11:9

Magastörzsű gyümölcs, akác- és rózsa-fa eladás. Alma 60, körte 80, cseresznye 60 fillér. Kifűző fajok néptörzs- és das gyűjkezzettel. Többeszeresen is-kolozott akácsonfa 180-200 cm. magas 10-30 mm. erős czeren-ként 200 kor. **Magastörzsű rózsa-fák**, remek szép fajok darabonként 80 fillér. Gróf Esz-terházy tisztartóságánál Ka-menemmagasi Vas m. 6680

Fényképezőgépek kedvező árakon alkalmi vé-telre már 10-15 frttól feljebb. **Görz, Zeiss, Busch, Voigt-länder** és ugyanilyen **priz-más látésővek**, valamint **tü-kör reflexkamrák, Stereo-gépek** elsőrangú és híres objektívvel, állványos és utazógépek igen olcsón kaphatók Radó sport- és fe-gy-ver-üzletében, Budapest, Egyetem-tér 5. Jó fényképező-gépet és jó vadászpuskát vesznek és becserelek. **Drill-ing, ejectoros Hammer-les, távesőves Manlicher-Schönauer**, fúgom Mauer és Winchester, 16-os új Browning és Rjöggrén szintén olcsón. 4588

Akác-, egér, juhar, fenyő, nemes fűzfagyvány, stb. es-mete- és sorfákat a legjutányo-sabb árban szállít Liptnay Jenő falkolátelepe, Nyiregyháza. 6749

Eladó a m. kir. államvasutak gépgyárában készült használt, jókarban lévő 6 lóerős gőzcsofé-készlet kedvezményes árban Buchwald Ödön bírtokos-nál, Körösbánya. 6196

Öriási indiai tökmag, míg a készlet tart, kilogram-monként 3 koronáért kapható gazdaságomban. Weinberger Samu, Gyulabáza, Szabolcs m.) 6880

Diszbokrok, 3-4 évesek, 80 fajban, az én választásom sze-rint 100 drb 20 kor., 1000 drb 180 kor., 10,000 drb 160 kor., a vevő összeállítása szerint ár-jegyzéki árami érvényesek amit gratis küldök. 3000 körifia 4-5 évesek 3-4 méter magasak száza 40-60 fillér. Krebs Zoltán falkolójára Szarvason. 6717

Fowler-féle 10-es gézke-garnitúra, mely 5 év óta van üzemben, teljeesen jó állapotban jutányosan eladó. Bővebb felvilágosítást ad a Magyar Mezőgazdák Szö-vetkezete gépszálya. 6957

Tökmag, Sok éven át általam készlet tart, kilogram-monként 3 koronáért kapható gazdaságomban. Weinberger Samu, Gyulabáza, Szabolcs m.) 6880

Vetőbükköny 21 koronáért, horoszbükköny, mely legsaványabb talajban két annyi termést ad mint a közön-séges, zűd trágyának is alkal-mas, 24 koronáért kapható Bér gazdaság, Tokod Esztergom megye. 6983

Tehenészetek elkezerti szer-tesésére és helyes vezetésére Szász Ferencz gazdasági gyakorlati könyve tanít meg. 5 korona 20 fillér előzetes beklüldése mellett bé-r-ménte küldi a Pátia könyv-kereskedése, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25.

Ajánljuk Putyi magten-geriket mely évek óta mint korsó börtörnö fajta a legjobban bevált a 18 korona. **Koral Goldahn** tengerin-keket, mely a legbővebb termést adja a 17 korona. **Fehér esala-mádé** tengerinkek, melyből magnak 6 kg., esalamádónak 80 kg. kat. holdankint elegendő, a 22 korona, az Rudna állomás, vevő szákjában **Polakovits Mátyás gazdasága Rudna**, Torontál m. 7011

Egy jó karban lévő, teljeesen izembépes gézke-garni-túra, Fowler-féle 20 HP Com-pound eladó. Czim a kiadói hiva-talban. 7018

Eladunk 15 mmásza fehér csillagfűrőt a 100 kg. 15 K árban és 30 mmásza kifűrburgonyát 12 koronáért a 100 kg. utávéttel koronáért a 100 kg. utávéttel Balaton-Boglár Állomásra szál-lítva. Legkisebb külföldi meny-nyiség 100 kg. Uradalmi inté-zőség Gyugy, u. p. Szőlőgyörk.

Eladó 2000 drb 2 20 cm. hossz-ú seletj tölgy vasuti talp fa, 1950 drb 1 1/2 és 1 7/8 cm. teljeesen hibátlan talpfa, 1900 drb 1 1/4 cm. teljeesen hibátlan talp-fa. Ajánlatok Solyom Allemász (belényesi vonal) Reiner Sándor, Nagyvárad küldendők. 6936

Eladó kb. 700 holdas Szatmár megye Mózsaafu határá-ban lévő iparvágánnyal ellátott erdő, melyből 400 hold fennálló és bükk, 300 hold kitudó legelő. Irásbeli ajánlatok 10 % bna-l-pé-zel akár a fára, akár a talajra külfön is beadnak. Május 1-én az erdő a legnagyobb ajánla-tveoek fog eladatot. Butykyk László földbírtokos Mikola, Szatmár megye. 6923

Lóbab eladó, 20 kor. méter-mérsánknit, vevő szákj-alban a simmenthali állomásra szállítva. Váni uradalom, v. p. Simontornya.

Eladó birtok, Zala megyében, várostól 6 km. távolra, 126 hold szántó, 6 hold rét (a 1200 □-6), 6 kat. hold újonnan be-ülletett szőlő eladó. A birtok tejgazdaságra berendezhető, de parcellázásra is alkalmas fok-vevél bir. Czim megtudható a kiadói hivatalban. 6932

Vaj eladó a bolhási bérzarda-ságban heti 20-25 kg. Somogyosbó postán vagy állo-máson feladva. 6956

Akáczezemete, kétféle 14, hároméves 20 kor. czra. 180-200 centiméter magas jegenve-nyér 50, körifia 40 fillér. Ja. Luczfenyők nagy-ság rit. Csomagolás olcsón számítatik, vasutszállítási ingyenes. Czim Magyar Andor, Gőnyű, Győr megye. 6927

Eladó nyolcz lóerejű Clayton esőpölgépgarnitúra; három kéreklő aratógép Zaleski Jenőnél Verseg, Pusztateczak. 6976

Élő sörénynek kifűző ribes, 2 éves gyökeres, erős es-mete 8000 drb eladó, ezre 10 K, csomagolás önköltségen szá-mítva Gr. Dessewly uradalom Ujászék. 6977

Birtok eladó. Bihar vármegyé-ben 340 kat. hold Berettyómenti, fűvesült és mütüta. Ajánlatok „Birtok eladó” jellegre az Általános Tudósítókhoz Erzsébet-kört 41. alá kéretnek. 6979

Eladó thuják és fenyők. Több-ször átültetett, jól gon-dozott, iskolázott, gömb- és kup-alakú thuják, 60 cm-től 8 méter magasságig 60 fill-től 3 kor-ig valamint hasonlóképpen kezel-t fenyők, 1 méteről 3 méterig 60 fillertől 2 korona 40 fillérig, azonnal beszerezhetőek. Bradony, Bihar m. Szilassy Ottóné. 6978

Tökmagpogácsa-eladás. 50 métermássa tökmag és ötödörös repcepogácsa azonnal szállításra el-adó. Ifj. Horváth István olajmalma, Makó, V. k. Gőzmalma u. 1. sz. 6989

Vetőbükköny 21 koronáért, horoszbükköny, mely legsaványabb talajban két annyi termést ad mint a közön-séges, zűd trágyának is alkal-mas, 24 koronáért kapható Bér gazdaság, Tokod Esztergom megye. 6983

Tehenészetek elkezerti szer-tesésére és helyes vezetésére Szász Ferencz gazdasági gyakorlati könyve tanít meg. 5 korona 20 fillér előzetes beklüldése mellett bé-r-ménte küldi a Pátia könyv-kereskedése, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25.

Ajánljuk Putyi magten-geriket mely évek óta mint korsó börtörnö fajta a legjobban bevált a 18 korona. **Koral Goldahn** tengerin-keket, mely a legbővebb termést adja a 17 korona. **Fehér esala-mádé** tengerinkek, melyből magnak 6 kg., esalamádónak 80 kg. kat. holdankint elegendő, a 22 korona, az Rudna állomás, vevő szákjában **Polakovits Mátyás gazdasága Rudna**, Torontál m. 7011

Egy jó karban lévő, teljeesen izembépes gézke-garni-túra, Fowler-féle 20 HP Com-pound eladó. Czim a kiadói hiva-talban. 7018

Eladunk 15 mmásza fehér csillagfűrőt a 100 kg. 15 K árban és 30 mmásza kifűrburgonyát 12 koronáért a 100 kg. utávéttel koronáért a 100 kg. utávéttel Balaton-Boglár Állomásra szál-lítva. Legkisebb külföldi meny-nyiség 100 kg. Uradalmi inté-zőség Gyugy, u. p. Szőlőgyörk.

SZEGEDI KENDERFONÓGYÁR R.-T. SZEGED.

Miután a gazdaközönség már ezidőtájt szokott gondoskodni az aratáshoz szükséges cikkek beszerzéséről, felhívjuk a figyelmet

aratógépekhez való

manila-kéveköttőfonalunkra.

Az 1910. évi idényben az ország minden vidékére kb. **2200 métermázsa manila-fonalat** szállítottunk, melylyel vevőink a múlt évi aratás nehézségei dacára (sok fekvő gabona) annyira meg voltak elégedve, hogy csaknem **kivétel nélkül elismerték, miszerint fonalunkkal tökéletesen úgy dolgozhattak, mint bármely külföldi fonallal.**

Ezen hosszú évek munkájával elért sikeres eredmény után tehát joggal mondhatjuk, hogy manila-kéveköttőfonalunk a **külföldivel teljesen egyenrangú** és miután fonalunk **az egyetlen megfelelő minőségű hazai gyártmány**, az árban pedig oly jelentékeny előnyt nyújtunk, hogy csaknem **az egész védvámot a gazdaközönségnek engedjük át**, joggal számítunk arra, hogy a t. gazdaközönség már **saját érdekében is** ezen hazai gyártmányt fogja vásárolni.

Ajánljuk **manila-kéveköttőfonalunkat kg.-ként kb. 350 folyómétertartalom és 45—50 kg. hordképesség garantálásával**

100 kg.-ként . . 95 korona árban

bérmentve bármely állomásra szállítva, a legkedvezőbb fizetési feltételekkel.

Fonalunk kifogástalan használhatóságáért **teljes szavatosságot** vállalunk, minélfogva a gépkereskedők által új gépek eladásánál támasztani szokott nehézségek a mi fonalunknál elesnek.

Elismerő nyilatkozatok:

„Kivánságukhoz képest ezennel szívesen igazoljuk, hogy a folyó évi aratási idényben aratógépeinkhez önöktől beszerzett manila-kéveköttőfonal **minden tekintetben teljesen bevált és avval teljes megelégedésünkre épügy dolgozhattunk, mint a külföldi fonallal**“.

Pécsi püspöki uradalom, Pécs,
Bartal-féle birtokkezelőség, Fadd,
Gróf Bethlen István uradalma, Magyarfráta,
Gróf Nákó Sándor uradalma, Nagyszentmiklós,
Gróf Teleky László urad lma, Szedinka,
M. kir. telepítési felügyelőség, Kolozsvár,
Gróf Zselénski Róbert urad., Kakasszék,
Gróf Blanckenstein urad., Pa-Nagy-Mérges,
Győri káptalan urad., Védony,
Gróf Wilczek Vilmos urad., Százd,
Aradvármegyei G. E. fogy. és ért. szöv., Arad,
Gróf Berchtold Lipótné urad., Árpádhalom,
Szászbereki urad., Szászberék,

Lévai uradalom, Léva,
Emődi Vilmos és Testv. gazd., Szécsény,
Vállaji urad. birtokgazdaság, Váliaj,
Jakabfy Sándor, Pa-Ecseg,
Fogarassy Aurél, Tisza-Farkasfalva,
Polákovics Mátyás gazd., Rudna,
Deutsch Andor, Temeshuftyin,
Székely gazdák szöv., Marosvásárhely,
Hatvany-Deutsch Sándor és József gazd.,
Nagytelek,
Fürst Ödön, Nagyhát,
Kohner Adolf fiai gazd., Munkács,
Strasser Izidor, Máriamajor,

Lóderer László, Pa-Bábocza,
Csabacsúdi uradalom, Csabacsúd,
Vámi uradalom, Vám,
Németegyházi uradalom,
Schwarcz Lajos urad., Oroszlámos,
Veress Sándor urad., Mezősályi,
Meller Rudolf urad., Törökbálint,
Tótvázsonyi urad., Tótvázsony,
Réthy Kálmán, Berettyó-Ujfalu,
Schwarcz Lajos urad., Okány,
Farkas Miksa, Szamosfalva,
Mocsáry Dénes, Fagyvernek,
Gyapolyi uradalom, Gyapoly.

Egyedül **valódi** elpusztíthatatlan **kender-zsákokat**, valamint mindennemű szakmabeli gazdasági cikket legolecsóbban szállítunk.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérleti címének kitételeivel közöljük. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásközvetítés

A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztok Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői út 25. sz.) felhívja a t. birtokos és bérleti urak figyelmét állást közvetítő osztályára, ahol gazdatisztek a legkülönbözőbb állásokra előtérrel jelentkeznek.

As Állásközvetítés teljesen díjmentes. — Megkeresés esetén az egyenlőt igazgatósága a betöltendő állásra megfelelő gazdatiszt ajánl a tulajdonosnak az illető bizonyítványmátsolatát és az állás feltételeit megköszönve.

Tisztelőit felkérjük a t. birtokos és bérleti urakat, hogy gazdatiszt állásba betöltés esetén a közlött egyenlőt állásközvetítő osztályát igénybe vegyék.

A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztok Országos Egyesülete Előnöke.

Betöltendő állás

Külső segédtszti állás betöltendő 3500 holdas szeszyárral egybekötött uradalomban. Díjazás havonta 100 kor. természetben lakás stb. Ajánlatok bizonyítványmátsolatokkal **Weiss Berthold** név. tan. Budapest, Váci-körút 27. alá küldendők. 6910

Szeszyfő kerestetik folytonmüködő és finomított állattól mezőgazdasági szeszyárba gépész vagy legelő felügyelő. Évi fizetés középnyelben 1800 korona, telen- és borjuttatás mosókort, lakás stb. Ajánlatok bizonyítványokkal **Hirsch Kálmán Somkerék** címre intézendők. 6916

Gépész-kovácsot keresek 1500 holdas gazdaságomba. Vizsgázott lévszálók előnyben részesülnek. Ajánlatok, fizetési igények megjelölésével **Csapó István, Földes** (Hajdu megye) címre küldendők. 6912

Saját vezetésem alatt álló 1300 holdas gazdaságomban, nyugdíj jogosultsággal bíró, betes ispáni állás jötti terepedésbe. Pályázhatnak szerény igényű, korán- kelő erőtlen szorgalmú egyének, kik egy helyről legelőbb 4 évi jó bizonyítványt tudnak bemutatni. Igényelt feltételek: **Büttya László** földbirtokos, Mikola, Szatmár m. 6914

Segédtszti izr. vallás, ki cukorrépa-termesztésben néhány évi gyakorlatot szerzett, irdoi munkálataiban is segédkezni tud, küldje bizonyítványmátsolatokat felszerelt ajánlkozását **Turai bérzadaságok** címre. 6916

Borpinczemeszter kerestetik uradalomhoz. Végzett vinószőlőre, kik hosszabb gyakorlattal bírnak, bizonyítványmátsolatokkal felszerelt folyamodványokat küldjék be **Uradaim körponti irdo Ujarad.** 6958

Gazdát keresek április elsőjére, ki a gazdaságban előforduló összes munkát érti. Józan, erélyes és tótl beszéző pályázók küldjék bizonyítványmátsolataikat, melyek vissza nem küldetnek, igényt megnevezésével címemre **Schwarz Árpád Zboró.** 6959

600 holdas gazdaságba, erélyes, józan, földmívelés, cukorrépa-termesztés és hizalásban jártas bérz gazdát keres április havi belépésre **Weisz Ödön bérzadasága, Pázmánd,** Fehér megye. 6960

Kertész azonnali belépésre kerestetik, ki a dísz- és konyhakertben kiváló szőlőkezelésben is teljesen jártas. Folyamodók jelen kezzenek a **Dobai gazdaság** számtartóságnál, u. p. Okány. 6965

Nőtlen segédtszti keresek azonnali belépéssel. Intenzív bérzadaságokban gyakorlatot szerzett, cukorrépa-termesztésben, gazdasági könyvek vezetésében jártas, ambiciózus fiatal emberek előnyben részesülnek. Vissza nem küldendő folyamodványok és bizonyítványmátsolatok **Leopold Gusztáv Pusztaszentgöta** u. p. Sárkeresztúr (Fehér m.) címre küldendők. 6962

Gazdaságunk részére keresünk segédtszti, ki egy külső, mint az irdoi teendőkből jártassággal bír, bizonyítványmátsolatokkal melóbb **Halmazújváros Újkerti gazdaság** intézőségének küldjék be. 6963

Enying és Mezőkomárom Uradalmak főbérzóságánál nőtlen gazdasági számvető és egy segédtszti (iraki) állás van melóbbi belépésre terepedésben. Bizonyítványmátsolatokkal felszerelt ajánlatok **Weirtheim M. Fial** címre **Enying** küldendők. 6967

Önálló intéző 590 holdas birtokomban 40-50 ezer koronával azonnali alkalmazást talál, ki minden irányban intenzív tud gazdálkodni, állattenyésztéshez, tejgazdasághoz, sertésenyésztéshez és hizaláshoz, valamint szőlőkezeléshez kitűnően ért. Pénze megfelelő kamatértés mellett az ingatlanon biztosítva lesz. Fizetés meggyezően szerint, esetleg társul vezetem. Csak józanléttel, szakértő, erélyes gazdák **Irásbéli** ajánlatot kérek **Dr. Szende Gyvéd** címre **Budapest, VII., Erzsébet-körút 15.** küldeni. 6968

Vizsgázott fűtő, józanléttel, erélyesen, munkaszerető, gézekéhez júnus havi belépésre kerestetik **Hedzel Uradalomban** u. p. Macsola, Bereg m. 6969

Számvetői állás betöltendő 3500 holdas gazdaságban, megkívánatik mérlegképesség (kettős könyvvitel). Évi fizetés 2000 K., világiatási általán 30 K. és természetben lakás stb. Ajánlatok bizonyítványmátsolatokkal **Weiss Berthold** név. tanácsos, Budapest, VI., Váci-körút 27. 7004

Cukorrépa művelésben gyakorlati munkafelügyelő felvételt herozgati főbérzóságánál, **Csatári major**, u. p. Csorna. Szorgalmas, józan pályázók küldjék ajánlataikat a fenti címre, igényelt megjelölésével. 7003

Szakképzett gazdatiszt ki egy 2500 holdas gazdaság önálló vezetésére képes-séggel bír, felvételt. Román nyelv tudása előny. Ajánlatok fizetési igényekkel megjelölve, **Fischer Károly és fia** címre, **Tasnádra** küldendők. 7001

Gazdatiszt izr. nőtlen, több évi gyakorlattal azonnali belépésre felvételt. Német és tótl nyelv megkülván-tatik. Irásbéli német ajánlatok bizonyítványmátsolatokkal **Schwarz I. Budapest, Andrássy-út 7.** címzendők. 7005

Gazdasági segédtszti, ki már legalább 4-5 évi gyakorlatot szerzett, kerestetik **pallini bérz Inkey Pál ur ömeltósága Iharosi** (Somogy m.) uradalmába júnus 1-én, esetleg előbbi belépéssel. Fizetés mosásokon kívül teljes ellátás, 720 korona készpénz, fűtés és világiatás. Pályázatok bizonyítványmátsolatokkal melyek vissza nem küldetnek, uradalmi intézőség címre **Pra Csicsó, u. p. Iharos-bérny,** (Somogy megye) küldendők. 7002

Irakok ki több éves gazdasági gyakorlattal rendelkezik, alkalmazást nyer jutali bérzadaságomban. Ajánlatokat fizetési igényekkel megjelölésével, bizonyítványmátsolatokkal, melyek vissza nem küldetnek **Lévai Ernő, Kaposvár, postafiók** 49. címre kérek. 7000

Állást Keresők

Uradaiml intéző róm. kath. nős, első-rangú erő, 23 évi gyakorlattal, melyből 16 évet egy helyen teljes megelégedésre töltött, tulajdonos változás miatt nagyobb uradalomban önálló keze-lésre, képességének megfelelő állást keres. Beszél magyarul, németül és tótl. Legjobb referenciákkal rendelkezik. Szives megkeresések **S. S. 50" jellegre** alatt a kiadóba kéretnek.

Fiatall gazdálkodó egy nagyobb, intenzív mivelt birtokon **gyakor-noknál állást keres, fizetés nélküli.** Leveleket **"Soltvadkert"** jellegre Soltvadkertre (Pest m.) kér. 6614

Melóbbi belépéssel gazdatiszti, ispáni állást keres 35 éves, nős, gyermektelen, ág. ev. vallású, földmívelés-központú, tejgazdasági szakiskolát és a kassai szeszyfői tanfolyamot végzett, nagyobb uradalmakból 11 évi gyakorlati bíró gazdatiszt. A gazdaság összes ágában jártas. Beszél magyar és tótl nyelvet. Szives megkeresések **Mazán Mihály** címre **Alsó-Bicske.** 6950

Gazdatisztek, számtartónak ajánljuk 34 éves, 11 évi nagy uradalmakban szerzett, részben önálló gyakorlattal, 4 polgári és gazdasági iskolát végzett, nőtlen, intelligens, r. k. gazdatiszt. Teljes jártassága van cukorrépa, dohány-, s mindennemű növény-termesztésben, állattenyésztés-, hizalás-, tejgazdaságban. **A kettős-könyvvitelben mérleg-képes.** Beszél magyarul, románul, szerbül. Cím: **K. S., Magyar Csanád.** 6797

Számvetői állást keres április 1-ére 35 éves, keresztény okleveles gazdatiszt, úgy a külső, valamint az irdoi munkálataiban teljes jártassággal van, kettős könyvvitelben mérlegképes. Szives megkereséseket **"Könyvelő"** jellegre kér. 6897

Okleveles gazda nőtlen, 29 éves, keresztény, főirri belterjes uradalomban szerzett 7 1/2 évi széleskörű gyakorlattal bír, úgy a külsőfélé növények, mint állattenyésztés és szarvasvélben jártas, intézői, pénztárnoki vagy számvető állást keres azonnali belépéssel. Börsébb felvilágosítást nyújt és közvetítést szives-séggel teljesít: **Pethó György** uradalmi főszálgigazgató, Szatmár-Nemeti. 6796

Kitűnő földmívelés-központú bizonyítványú, józan léttel, 23 éves ifjú gyakoronki, segéd, felügyelő állást keres. **Farkas Elek** Portelek, Szatmár megye. 6941

Állást keres földmívelés szakiskolát végzett, 28 éves agyén, gyakorlattal bír; nagy tehetséget felügyelése, tejfel-dolgozás, állattenyésztés, hizalás, magtári és irdoi teendőkből. Szives megkeresést kér **Jóó Lajos, Múko, Athla-utca,** 6841

Melóbbi belépéssel szerény feltételek mellett kisebb gazdaságban önálló ispáni állást keres gazdasági tanintézetet jól végzett, középkorú, nőtlen egyén, több évi gyakorlati; jártas cukorrépa-termesztésben, hizalásban, tehéntenyésztésben és egyszerű számvitelben. Mint irdatiszt a bars-megyei gazdasági egyesületnél van alkalmazva. Cím a kiadóhivatalban. 6908

Egy a gazdaság minden ágában teljesen jártas, nős, gyermektelen egyén, ki résztint mint gazda és magtáros akár tehéntenyésztésben nagyobb uradalomban hosszabb ideig alkalmazva volt, 20 évi gyakorlati van azonnali belépésre kész. Magyarul, tótl és valamit németül beszélt. 59 éves. Cím: **F. M. u. p. Vágúthely** mellette **Lebicz.** 6943

Gazdatiszt azonnali belépésre keres, egy a mai, modern mezőgazdasági szaktudományok minden ágában elméletileg s gyakorlatilag teljesen jártas nyelvtantervezés és az írásbeli bíró, róm. kath. vallású gazdatiszt, aki úgy a könyvvitelt, valamint a külső és belső gazdálkodást, nevzetesen földmívelés-, állattenyésztés-, tehéntenyésztés-, mindennemű hizalások, szarvasmarha-, sertés-, lo- és baromfi-tenyésztés-, a hazai és az amerikai szőlőültetés, pincer- s erdőkezelést ért. Ajánlatok **"Szerény igényű 6610" jellegre** alatt a lap kiadóhivatalához kéretnek. 6610

Hosszu gyakorlattal és bővebb paszatalatt rendelkező, gazdasági iskolát végzett és gazdatiszti gyakorlati vizsgát tett, 37 éves, nős, gyermektelen, igen józan, mert eszméletlen szeszese italt soha nem használt, rendkívül szorgalmas, szakértő, egy helyen 10 évig működött nagyobb gazdaságban, gazdatiszti állást keres. **Baky Gyula, Rimaszombat.** 6802

Gazdatiszti állást keres azonnali belépéssel a kir. földmívelés-központú végzett és a kolozsvári gazdasági akadémiában gyakorlati gazdatiszti vizsgát jó eredménnyel leteit, gyermekkorától a gazdaság minden ágából gyakorlati tapasztalattal van. 21 év óta **Torontál, Temes-** és **Kraszesebény** megye nagyobb uradalmában mint intéző szolgált, 5 hazai nyelvet beszélt, 45 éves, ágostai hitvallású evangélikus, családos. Szives megkereséseket kér a bér megjelölésével **Szakai János** intéző **Zeidovin.** 6901

Földmívelés-központú kitűnő szakképzett, 33 éves, szerény igényű, róm. kath. vallású, nőtlen, egy évi gyakorlattal, április 1-ére vagy későbbi belépésre ispáni, segédtszti vagy kulcsári állást keres. Szives megkereséseket **"I. J."** jellegre alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6895

Kertész középkorú, nős, gyermektelen, erélyesen és tótljelen a kertészet minden ágában igen jártas, több évi elsősorú bizonyítványú, állást keres azonnali belépésre, mint fő-, uradalmi, villa vagy fűdőkertész. Szives megkereséseket **Plechl W. főrkertész, Pta-Tornószeg, Galgóc** mellett. Nyitra megye. 6952

Önálló kezelőgazdatiszti állást keresek, 35 éves, kis családú ref. vall., szakvizsgát tett, 18 évi praxissal. A gazdaság összes ágában kitűnő jártassággal bírók, perozentes állásra is reflektálók. szives megkereséseket kérek alantól címemre: **Dobos Gyula** intéző, **Verpelét** (Heves megye), **Gróf Szatmár uradalom.** 6953

Ménemeszter volt katonasági györgykövetség 12 éven át csakótélepen alkalmazva volt, esztő- és szarvasmarhatenyésztésben teljesen jártas és szakképzett, 41 éves, nős, hasznos minőségben állást keres. **Zikeli Frigyes, Seprős,** Arad megye. 6955

Gazdatiszti számvető vagy pénztárnoki állást keres egy minden tekintetben megbízható és övadékképes, 37 éves, r. k. nős, gyermektelen egyén, gazd. iskolát végzett, 17 évi gyakorlatat nagyobb grófi és béruradalmakban szervezte, beszélt és ír magyarul, németül és keveset szlávul. Szives megkereséseket **"St. gazda"** jellegre alatt a lap kiadóhivatalához kéretnek. 6945

Állást keres egy főirri uradalomban nevelkedett, földmívelés-központú végzett, katonakötelezettségének eleget tett, 26 éves, ép. egészséges, komoly, rendszertől magas ut-alakata egyén, ev. ref. vallású, április vagy október 1-ére bármily vidéken, jobb gazdai vagy önálló gazdai elhajt elnyerni, jelenleg is egy különálló, főirri uradalomban van alkalmazva. Szives megkereséseket **"Rendelőző gazda"** tek. **Hoffer Pál** ur levelezője, u. p. Lovász-Patona, Veszprém megye. 6940

48 éves lokomóbil gépész-kövész a gazdaság minden munkájában jártas, gépészti állást keres április 1-ére **Cservoni Imre** gépész, Pusztaszentgöta, u. p. Földes, Hajdu m. 6942

Gazdatiszti állást keres azonnali belépésre is, okleveles, keresztény, 30 éves, nőtlen, magyarul, románul tudó intéző, ki 6 évig kezelt 3000 holdas bérzadaságot. Hizalások, állattenyésztés, dohány-termesztésben stb. Kitűnő gyakorlati bíró. Ajánlatokat a kiadóhivatala továbbít. 6951

Alkalmazást keres gazdasági és IV. középiskolát végzett 11 évi gyakorlati nagyobb béruradalmakból, 28 éves nőtlen ev. ref. vallású egyén jelenleg is mint ispáni működik. Cím: **"G. tiszt"** u. p. Tégla. Hajdu m. 6954

Földmívelés-központú végzett róm. kath. nőtlen, 26 éves egyén, gazdaságban megfelelő állást keres bármikori belépéssel. Egy évi gyakorlatat nagyobb földmívelés gazdaságban szerette. Beszél az összes hazai nyelven. Cím: **Veszolovszky János** segédtszti, Nagylak Csanád m. 6950

Szeszyárvezető, Kassai tanuló, vizsgázott gépkezelő, gazdaságban jártas, mérlegképes könyvelő, állását jövő korapánera megváltoztatná. Szives megkereséseket **"A. D. 55"** alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6957

32 éves izraelita nős gazdatiszt, hosszabb gyakorlattal azonnali belépésre megfelelő állást keres. Leveleket **"Szorgalmas"** jellegre alatt Szeged, főpostára kérek. 6990

Állatorvoszigorló uradalomban nagy gyakorlattal, szerény feltételek mellett, ki irdoi vagy egyéb felügyelői teendőket is elvégző. Szives ajánlatokat **Hovanyosky József** Dunakeszi, Dunasor 31 alá kér. 6922

Urasági inas nős, vadász inas, kezdő erdőfőir, vagy ehhez hasonló állást keres. Nagyön jó és hosszú bizonyítványokkal rendelkezik, lehetőleg falura, konvencióra is, szükséges esetén feleséggel főzőnő vagy vasalórónak alkalmazható, nagy megbízhatók. Szives megkereséseket **"Állandó otthon 6997"** jellegre a kiadóba kéretnek. 6997

Nagyarányu hal-, kapás-, szőlő-, hizaló-, mező etc. gazdaságnak legintenzívebb minden üzletágában való leghasznosabb gyakorlatnak, szaktudásnak és teljes késztültségnek birtokával rendelkező koráulok, kitartóan, pontosan megbízhatóságnak és működési körének élő, magyar, szerény megbízható, erőtlen, középkorú gazdatiszt állást keres. Ért a gazdasági könyveléshez és mérlegének elkészítéséhez is. Szivesen fogad azemleges megkeresést **Sárczentmiklóson** a községi jegyző lakásán. Vasútállomás **Sárbogárd.** 6994

Ispáni esetleg segédtszti állást keres, 31 éves, nőtlen, erélyes, pontos, szorgalmas, józan életű, teljesen megbízható, gyakorolt és szakképzett egyén. Jártas mezőgazdasági növény-termesztésben, állattenyésztésben, szőlészetben, borászatban, gyümölcsészetben és könyvvitelben. Szives megkereséseket a fizetés és feltételek közlésével kér **"Gyakorolt gazdász"** jellegre **Nagyszalonta, postostante.** 6995

Földmívelés és tejgazdasági iskolát végzett, 3 évi tej és cukorrépa gazdaságokban szerzett gyakorlattal, nőtlen, 25 éves, katonakötelezettségének eleget tett, románul beszélt, erős fiatal ember állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6996

Földmívelés-központú végzett, róm. kath. bíró, szerény igényű, katonakötelezettségének eleget tett, 26 éves, nőtlen egyén, ispáni, segédtszti, kulcsári állást keres. Beszél magyarul és románul. Szives megkereséseket a kiadóhivatala továbbít. 7024

Megfelelő önálló intézői állást keres, lehetőleg grófi vagy pápi birtokon. **Uradaiml intéző"** címen a kiadóhivatalba. 6988

Földmívelés-központú végzett 27 éves nős, szorgalmas fiatal ember, ki a cukorrépa-termesztésben, sertés-, marhahizalás és nevelésben, tehéntenyésztésben, magtárkezelésben s a gazdaság minden ágában jártassággal bír. 6 1/2 évi gyakorlatat nagyobb belterjesen kezelt gazdaságokban szererte, jelenleg 1800 holdas gazdaságban mint ispáni van alkalmazva. Állást bármikori elfogadhat. Szives megkereséseket **"Szorgalmas"** jellegre alatt a kiadóhivatalba. 7023

Gépész, kondenzátoros vizs-talatt, a gazdasági, szeszyári, gőzmalmi gépészet és vasutaságban. Lokomóbilok magánjáróvá alakítását és benzinepék kezelését érti. 39 éves, nős, gyermektelen. Április 1-től éves állást keres. Esetleg próba képpen cséplőjavítás és nyári cséplésre is belép. Cím: **Tóth Márton, Déva, Gőzmalom-u.** 7022

Gazdatiszti állást keres áprilisi belépésre földmívelés-központú végzett, 10 évi gyakorlati bíró, ev. ref., nőtlen bérzadaságban működő ispáni. Cím: **Tükör, Buda-bicske, Fejér m.** 7019

Április 1-ére állást keres földmívelés-központú végzett, róm. kath. vallású 23 éves, katonakötelezettségének eleget tett nőtlen egyén, csak a magyar nyelvet bírja. Cím: **Velemi András Jászberény, II., Bajnok-utca 13.** 7020

Gazdatiszti vagy magtárnak ajánljuk azonnali belépésre, három nagyobb gazdaságban volt alkalmazva mint rendelkező-gazda, ki gőzgépkészlet ökmány-zal is bír. Cím a kiadóhivatalban. 7021

Állatok

SOVÁNY ÉS HIZOTT sertéseket legjobban értékesít és beszeres **BAUER B. GYULA** sertésbismányos **Bpest, VIII., Rákóczi-út 73.** TELEFON 79-41. Minden felvilágosítás díjtalanul készséggel adatik.

25 darab 7 hónapos igen eredeti yorkshirei tenyésztésű kék-köri 2 koronáért eladó. Felvilágosítást ad **Uradaiml intézőség,** Galgóc, Nyitra m. 6824

17 db 1 1/4 éves herceg **Sul-kowky** féle fehérszőrű vérszen áment mangalica kan eladó **Iby Ferenczóné, Szőlősmajor,** u. p. Pankola, Arad m. 6889

160 darab hánthesek bál-hér, szép rackajuhú eladó **havasgyi gazdaság, Jóna Gyula, Incel** u. p. Nagy-Kalota. 6886

Hetyei gazdaságban eladó 10 éves és 12 hónapos erős csontozatú mangalica tonyészkanok. Börsébbi **Hetyei Nagy,** u. p. Bóba, Vas megye. 6874

Osváld Jenő győzelmi és első díjjal kitüntetett fajbaromfi tenyésztésű **o. i. Dömötör,** Vas megye kaphatók gondosan kiválasztott, szintizta, törzsek után származó sárga orpington tenyésztojások csomagolással együtt 80 fill.-ért, bronzpulyka tojások 1 K. darabonként, 75% csíráképességű biztositása mellett **Reedleges** terméketlenségű 25%-os előzetes pótlást adok. Szállítás előnygy-szerűen. 341

Eladó 1 1/4 éves, szép székeszőrű, kanaköltő, **Wein-berber Samu** Gyulához (Szabolcs megye). 6879

Alapított 1850-ben.

EREDETI FOWLER-féle GŐZEKÉK páratlanok

munkateljesítményben, tartósságban és az üzomben való takarékosságban.

JOHN FOWLER & CO.

Telefon 42-50. BUDAPEST-KELENFÖLD a vasútállomás-
szomszédságban

Magyar gyár!

Magyar gyártmány!

YOHIMBIN „KINGSEM” ad us. veter.

Név törvényesen védve.

Aphrodisiacum, idegbénulások gyógyszere kitünő anaestheticum. Poralakban vagy tablettázva eredeti csomagolásban (háromféle adagolásban) minden gyógyszertárban kapható. — Kifejezetten Yohimbin „Kingsem” kérendő. — A m. t. állatorvos uraknak irodalommal és próbaküldeménynyel készséggel szolgálunk.

Dr. Kereszty, dr. Wolf és Tsa vegyészeti gyára
Budapest, VI., Petneházy-u. 23. sz. TELEFON: 133-54.

Elsőrendű gép- és henger- olajok, süritett zsiradék

Mindenemű műhely- és gazdasági szerszámok és szerszám-
gépek.

Ia. géphajtószijak.

Víz- és gőz-szerelvények, csapágyfémek, villamos
cikkek.

Összes malomszükségleti cikkek.

Ruggyantaárak, tömlők, tömitések, zsákok, kötelek, trieurók, stb. ..
Kocsikenőcs, kékkő. Pinczészeti és kertészeti cikkek, borprések, falceccák,

sodronykerítések.

Szivattyúk, mérlegek, emelő-velőmagpánczológépek,
gépek.

BÁNYAI LÁSZLÓ

műszaki üzlet

Budapest, V., Zoltán-utca 9.

Telefon: 168-73.

3356

Sürgőnyczim: Bányai L.

Szőlő-
kötözőfonálsodorva és gom-
bolyitva, jobb és
olcsóbb, mint
a rafia,

zsák és ponyva

a legjobb minőségben FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban, Buda-
és legjutányosabban a Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan pony-
vák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 29 év óta fennálló Fischer-
féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak szállítója.
Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsonzó intézet. Manillazsinegek,
kévekötelek, lópokrócok. Tessék ajánlatot kérni.

„MINERVA” ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ R.T. MAGYAR BIZTOSÍTÓ-INTÉZET

BUDAPEST, V., EOTVOS-TÉR 2. SZÁM.

Telefonszám 172-91.

Elvállal állatbiztosítást

és pedig: verseny-, hintó-, háfas-, katonatiszti és vadászlovak, vala-
mint csődörök, tenyészkanccák, csikók, továbbá tenyészbikák,
tenyésztehénok és tenyészborjak biztosítását.

ALAKIT: községi állattenyésztő, ill. állatbiztosító szövetkezeteket
és elvállalja azok viszontbiztosítását.

KÖT: községi és óvadékbiztosítást, sikkasztás, eltulajdonítás,
lopás és hűtlen kezelés elleni biztosítást.

Minden néven nevezendő baleset-, szavatossági és automobil
biztosításokat is elvállal a legelőnyösebb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással úgy az igazgatóság, mint
a társaság összes képviselői szívesen szolgálnak.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz.

Alakult 1900.

Alakult 1900.

Biztosítási alapi

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,981.380 K	—
Tartalékok	2,401.687	53
Összesen	4,383.047 K	53
1901. évi fölösleg	90.349	—
1902. „	59.782	26
1903. „	109.331	73
1904. „	72.438	23
1905. „	81.730	60
1906. „	39.243	65
1907. „	41.877	32
1908. „	81.088	76
1909. „	106.589	64
1910. „	120.164	38

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember
életére, különféle módozatok szerint. — Az üzleteredményben a biztosított
tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből, úgy a tűz-,
mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kapnak.
Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett.
Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kap-
tak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2 százalékos díj-
visszatérítést részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik
5-10 évre adták fel biztosításukat, 5 százalék engedményben részesültek.
Az 1907., 1908., 1909., valamint 1910. évi üzletfeleslegből pedig tartalékainkat gy-
rapítottuk, úgy hogy az 1910. év végén a tartalékok 2,401.687-53 koronára ruga-
k. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésé-
vel. Nyomtatványokkal felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál-
AZ IGAZGATÓSÁG.

GAZDASÁGI

épületeket és üzemberendezéseket, mezei vasu-
takat, sodronykötélpályákat, vizierőműveket,
vizvezetési és világítási telepeket tervez és épít

Parczellázásokat és felméréseket elvállal.

PRITZ ÉS POPELKA okl. mérnökök

mérnöki irodája:

BUDAPEST, VIII. KER., JÓZSEF-KÖRUT 18. SZÁM.

546/a